

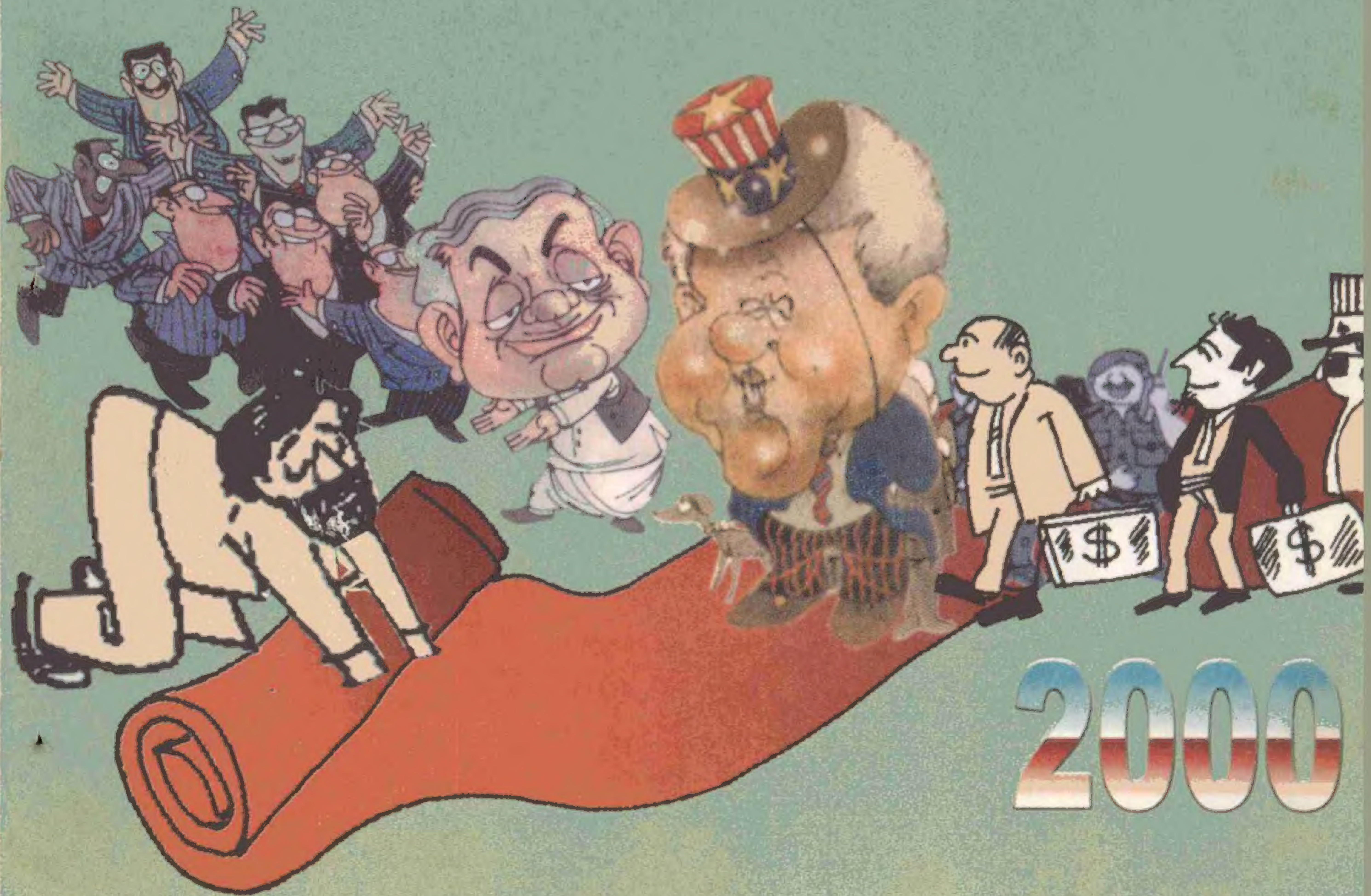
కర్తవ్యం

తెల్లవాడా దెబ్బపో!

ఏప్రిల్ 2000

1947

2000

బడ్జెట్ కథ-కమామీషన్

భారత ప్రభుత్వం లేక ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఆర్థిక సంవత్సరానికి అంచనా వేయబడిన ఆదాయ వ్యయాల ద్రవ్య పట్టికనే బడ్జెట్ అంటారు. బడ్జెట్ లో పన్నులు, ఇతర వనరులు, ప్రభుత్వ రుణాలు, లోటు బడ్జెట్ విధానం మొదలగు వనరుల నుండి వచ్చే మొత్తం ఆదాయం, అలాగే వివిధ అంశాలపై చేసే మొత్తం వ్యయం వుంటాయి. బడ్జెట్ ను పరిశీలిస్తే ప్రభుత్వం పని తీరు అద్దంలో ముఖం కనపడినట్లు స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది.

ఆదాయం, వ్యయాలు నమంగా వుంటే సంతృప్తికరమే, ఆదాయం కంటే వ్యయం మించితే లోటు బడ్జెట్ అంటారు. బడ్జెట్ రూపొందించి అమలు జరిపే (క్రమంలో) 1) తయారీ 2) చట్టంగా రూపొందటం 3) అమలు జరపటం అనే 3 దశలుంటాయి.

బడ్జెట్ తయారీ: బడ్జెట్ తయారీ బాధ్యత ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖది. అన్ని ప్రభుత్వ శాఖలు, డిపార్టుమెంట్లు, ప్రణాళికా సంఘం, బోర్డులు, ప్రభుత్వ కంపెనీలు ఏప్రిల్ 1 నుండి మార్చి 31 వరకు తమతమ ఆదాయాల ఖర్చుల వివరాలను ఆర్థిక శాఖకు పంపుతాయి. ఈ వివరాలతో పాటు గత సంవత్సరపు ఆదాయం వ్యయాలు, రాబోయే సంవత్సరం యొక్క అంచనాలను కూడా ఇస్తారు. వీటన్నింటినీ బట్టి ఆర్థిక శాఖ బడ్జెట్ రూపకల్పన చేస్తుంది. బడ్జెట్ లో రెండు ప్రాణాంశాలు 1) రెవిన్యూ బడ్జెట్ 2) కాపిటల్ బడ్జెట్ అని వుంటాయి.

ఆదాయం

ఆ. రెవిన్యూ ఆదాయం : ఇందులో ప్రత్యక్ష పన్నులు: అంటే ఆదాయం పన్నులు, కార్పోరేట్ పన్నులు 2) పరోక్ష పన్నులు: అంటే ఎక్సైజ్ పన్నులు, దిగుమతి సుంకాలు, కేంద్రం అమ్మకం పన్ను, అలాగే 3) పన్నేతర ఆదాయం అంటే రాష్ట్రాలు, ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు మొదలగు వాటి నుండి వసూలయ్యే వడ్డీలు, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలిచ్చే లాభాలు(డివిడెండ్లు), ఫీజుల, సేవలపై వచ్చే ఆదాయం అని 3 రకాలుగా వుంటాయి.

ఆ. పెట్టుబడి ఆదాయం : పెట్టుబడి ఆదాయం అంటే 1) రాష్ట్రాలు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు, ఉద్యోగులు మొదలగువాటి నుండి అప్పుల రికవరీ 2) ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల వాటాలు అమ్మగా వచ్చే డబ్బు 3) అప్పులు ఎస్పిడీ(రిజర్వు బ్యాంకు

నుండి మార్కెట్ నుండి) బి) విదేశాల నుండి తెచ్చాకనే అప్పులు ఈ విధంగా ఆదాయాలుంటాయి.

ఖర్చులు

ఆ. ప్రణాళికా ఖర్చులు: ఎ) పెట్టుబడి ఖర్చు అంటే 1) వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు, సర్వీసు రంగం, సామాజిక రంగాలలో పెట్టుబడి 2) కొత్త ఆస్తుల సృష్టికి అయ్యే ఇతర ఖర్చులు ఏవైనా బి) రెవిన్యూ ఖర్చులు 1) పెట్టుబడిపై రెవిన్యూ ఖర్చు (మెయింటెనెన్స్) 2) ప్లాన్ అమలు చేసే క్రమంలో జీతాలు మొదలగువాటి ఖర్చులు.

ఆ. ప్రణాళికేతర ఖర్చులు: ఎ) పెట్టుబడి ఖర్చు అంటే 1) అడ్వాన్స్ పెట్టుబడులు 2) పరికరాలు, మేజర్ రిపేర్లు మొదలగు వాటి కొత్త ఆస్తులు ఒనగూడే ఖర్చులు

గ్రామీణ ప్రాంతాల సమగ్రాభివృద్ధి మాలిన్స్

బి) రెవిన్యూ ఖర్చులు 1) వడ్డీలు, 2) రక్షణ 3) సబ్సిడీలు 4) పరిపాలన కోసం మొదలగునవి.

లోటు

ఆ. రెవిన్యూ లోటు: రెవిన్యూ ఆదాయం నుండి రెవిన్యూ లోటు తీస్తే ఏర్పడేది రెవిన్యూ లోటు.

ఆ. ద్రవ్యలోటు: మొత్తం ఆదాయం నుండి (అప్పులు మినహా) మొత్తం ఖర్చులు తీసి వేస్తే ఏర్పడేది. ఈ లోటునే అప్పుల రూపంలో చూపిస్తారు. స్థూల జాతీయోత్పత్తి పెరుగుదల వాటాలకు అనుగుణంగా ప్రత్యక్ష పన్నుల పెరుగుదల లేక పోతే అప్పులు పెరుగుతాయి. రిజర్వు బ్యాంకు నుండి 4.6 శాతం వడ్డీకి అప్పులు. తీసుకోవడం మానేసి బహిరంగ మార్కెట్ లో ఎక్కువ వడ్డీలు అప్పులు తేవటం వలన గత 9 సంవత్సరాల కాలంగా ప్రభుత్వ ఖజానా పై లక్ష కోట్ల రూపాయలు సుమారుగా అదనపు భారం పడింది.

ఇ. ప్రాథమిక లోటు: తెచ్చే అప్పుల నుండి కట్టే వడ్డీలు తీసి వేస్తే ఏర్పడేది ప్రాథమిక లోటు. కేవలం వడ్డీలు కట్టడానికి (అప్పులు తీర్చడానికి) అప్పులు తెస్తున్నామా?

లేక పెట్టుబడి, రెవిన్యూ ఖర్చుల కోసం అప్పులు తెస్తున్నామా? అనేది ఇందులో తేలుతుంది. గతకొన్ని సంవత్సరాలను ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంతో పోల్చి చూసుకుంటే ప్రాథమిక లోటు తగ్గుతున్నట్లైతే వడ్డీలు కట్టడానికి అప్పులు తెస్తున్నట్లు తేలుతుంది.

చట్టంగా రూపొందటం

పై అంశాలన్నింటినీ బట్టి తయారు చేసిన బడ్జెట్ లోక్ సభలో ఫిబ్రవరి నెల చివరి రోజున ఆర్థిక మంత్రి ప్రవేశ పెట్టారు. అలాగే రాజ్య సభలో ప్రవేశ పెట్టారు. వీటి కంటే ఒక రోజు ముందు ఆర్థిక సర్వేను ఆర్థిక మంత్రి లోక్ సభలో ప్రవేశ పెట్టారు. రైల్వే బడ్జెట్ మాత్రం విడిగా తయారు చేసి 4 రోజులకు ముందే

లోక్ సభలో ప్రవేశ పెట్టారు. వీటిపై లోక్ సభా, రాజ్యసభల్లో చర్చలు జరుగుతాయి. తరువాత ఒక్కొక్క మంత్రిత్వ శాఖ ప్రతిపాదనలపై కూడా చర్చలు జరుగుతాయి. వీటిపై ఓటింగ్ జరిగి బడ్జెట్ రూపొందుతుంది.

ప్రభుత్వానికి వచ్చే రాబడులన్నీ కన్సోలిడేటెడ్ ఫండ్ ఆఫ్ ఇండియా లో జమ అవుతుంది. పార్లమెంట్ అనుమతి లేనిదే ఈ నిధులను వాడటానికి వీలుండదు. ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో వాడుకోవటానికి కంటింజెన్సీ ఫండు కూడా

వుంటుంది. ప్రెసిడెంట్, వైస్ ప్రెసిడెంట్, స్పీకర్, డిప్యూటీ స్పీకర్ల వేతనాలు ఇతర అలవెన్సులు, సుప్రీంకోర్టు జడ్జీలు, కంప్ట్రోలర్ & ఆడిటర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా వేతనాలు పెన్షన్ మొదలగు వాటికి పార్లమెంట్ ఓటింగ్ అవసరం లేదు.

అమలు జరపటం

చట్టం ప్రకారం తప్ప కన్సోలిడేటెడ్ ఫండ్ వుపయోగించరాదు. పార్లమెంట్ లో బడ్జెట్ పై ఓటింగ్ జరిగిన తర్వాత, ఓటింగ్ అవసరం లేని నిధులను వుపయోగించటానికి పార్లమెంట్ లో అప్రొప్రియేషన్ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. అది పాసైతే ప్రభుత్వం నిధులను వుపయోగించ గల్గుతుంది. ప్రభుత్వానికి కావలసిన పన్నులు, ఇతర రాబడులను సేకరించటానికి పార్లమెంట్ అనుమతి అవసరం కావున ఫైనాన్స్ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టారు. అది పాసైతే ఫైనాన్స్ యాక్టు అవుతుంది. ఈ బిల్లులన్నింటినీ రాష్ట్రపతి ఆమోదానికి పంపుతారు. అప్పటికీ బడ్జెట్ పూర్తి అవుతుంది. తర్వాత అమలు వెలుడుతుంది. ✧

ఏప్రిల్, 2000

సంపుటి : 16 సంచిక: 4

వెల రు.3.00

ఈ సంచికలో ...

సంపాదకీయం

హైటెక్ సిటీ నీడన ఆకలి, అశాంతి

క్లింటన్ పర్యటనవల్ల ఒరిగేదేంటి?

హైటెక్ కిక్ అండ్ క్విట్ బెగ్గర్స్

దగాకొరు బడ్జెట్

స్వదేశీ కాకుల్ని విదేశీ గడ్డలకు

ఇది సీమ బడ్జెట్

విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ పైవేటికరణ వ్యతిరేక పోరాటం

లీగల్ సమాచారం

1974 రైల్వే కార్మికుల సమ్మె

హేరామ్ వల్ల ఏం ప్రయోజనం!

కవిత

సమకాలీన సమాజంలో అంబేద్కర్ ఆలోచన

జ.జె.పి.కి చెంపదెబ్బ

దేశ ప్రతిష్ఠ కాపాడిన రాష్ట్రపతి

హా జి...

ఊరికి దూరంగా బతుకు భారంగా...

ఉద్యమ వార్తలు

క్లింటన్ -చైనా

బడ్జెట్ మోత

కవితలు

వాజ్ బాబు లేఖ

సంపాదకవర్గం

ఎడిటర్ : వై.సిద్ధయ్య

మేనేజర్ : ఆర్.సుధాభాస్కర్

నందూరి ప్రసాదరావు

పర్నా సత్యనారాయణ

ఎం.ఎ.గపూర్

ఎస్.వీరయ్య

పి.రోజా

కె.అరుణ

సంపాదకీయం

క్లింటన్ పర్యటన ఎవరి కోసం?

ఊరకే రారు మహానుభావులు. అమెరికా అధ్యక్షుడు బిల్ క్లింటన్ కూడా 'సరదాకు' మనదేశంలో పర్యటించలేదు. మన పాలకవర్గాలు ప్రచారం చేసినట్లు "దక్షిణాసియాలో శాంతి" స్థాపన కోసమో, పాకిస్తాన్ ను కట్టడి చేసేందుకో, మన రాష్ట్రానికి అమెరికా పెట్టుబడుల వర్షం కురిపించేందుకో క్లింటన్ ఇక్కడికి రాలేదని తేలిపోయింది.

అమెరికా వైఖరిలో చాలా మార్పు వచ్చిందని, పాకిస్తాన్ కంటే భారత్ వైపు మొగ్గు చూపుతున్నారని, క్లింటన్ టూరువల్ల మనకేదో తప్పి తలకెత్త బోతున్నారని, మన సమస్యలన్నీ 'ఉష్ కాకి' అయిపోతాయని మన ప్రభుత్వాలు, ప్రచార సాధనాలు అదేవనిగా భ్రమలు కలిగించాయి. ప్రజలదృష్టిని ప్రక్కదోవ పట్టించే యత్నం చేశాయి. కానీ పాకిస్తాన్ పట్ల తమ వైఖరిలో ఎలాంటి మార్పు లేదని అమెరికా వర్గాలు తెలియచేశాయి.

అమెరికా వైఖరిని చాలా అనుమానాస్పదంగా చూస్తారు మన ప్రజలు. ప్రపంచపోలీసుగా వ్యవహరిస్తున్న అమెరికా దుష్టచరిత్రను, పాకిస్తాన్ ను రెచ్చగొట్టి మనదేశానికి వారుచేసిన అపార నష్టమే ఇందుకు కారణం. భారతీయులలో నెలకొన్న అమెరికన్ వ్యతిరేక చైతన్యాన్ని మొద్దుబాల్చటమే పై ప్రచారం వుద్దేశ్యం.

'అమెరికా - అమెరికన్ పెట్టు బడిదారుల కోసమే' అన్నది అక్షర సత్యం. అమెరికా స్వప్రయోజనాల కనుగుణంగానే దాని దౌత్యనీతిని మార్చుకుంటుంది. మన దేశంలో పాలక వర్గాల్లో వారికి అనుకూలంగా మార్పు వచ్చింది. బిజెపి నాయకత్వంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆచరణలో వారికి నమ్మకం కల్పించింది. తమ ప్రపంచీకణ పథకాలు నిరాఘాటంగా అమలు జరుపుకొని భారత్ ను యధేచ్ఛగా దోపిడీ చేయవచ్చని వారికి సంకేతాలందాయి. తాము నిర్మించుకోదలచిన 'ఎకద్యవ ప్రపంచం' మాయాజాలంలో భారత్ తమ పక్షం వహిస్తుందని నమ్మకం కల్పాకే క్లింటన్ పర్యటన ఖరారయ్యింది. ఈ అనుకూల పరిస్థితులను మరింత సంఘటితపరచుకోవటమే ఈ టూర్ లక్ష్యం.

క్లింటన్ పర్యటన సందర్భంగా జరిగిన కొన్ని ఒప్పందాలను ప్రతి చర్యలను పరిశీలిద్దాం.

అతి ముఖ్యమైనది క్లింటన్, వాజ్ పేయి వుమ్మడిగా విడుదల చేసిన విజన్ పత్రం. దక్షిణాసియాలో శాంతిస్థాపనలో అమెరికాతో భారత్ సహకరిస్తుందని విజన్ పత్రం పేర్కొంది. అత్యంత హీనమైన అమెరికా రాజకీయ వ్యూహంలోకి భారత్ ను ఇరికించారు. భారత్ ఉపఖండం ప్రపంచంలోనే అత్యంత ప్రమాదకరమైన ప్రాంతంగా మారిందని, భారత్ , పాక్ ల మధ్య ఏ క్షణంలోనైనా యుద్ధం రావచ్చని క్లింటన్ భారత్ పర్యటనకు వచ్చేముందు అమెరికాలో మాట్లాడారు. ఇది భారత్ వ్యతిరేక శక్తులకు ఊతమిస్తుంది. ఈ విషయమై రాష్ట్రపతి నారాయణన్ క్లింటన్ సమక్షంలోనే తీవ్ర ఆభ్యంతరాలు చెప్పారు. అలీనోద్యమంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించిన భారత్ అమెరికన్ దుష్టవ్యూహంలోకి లాగబడటాన్ని ఆయన సహించలేకపోయారు. ఆయనే కాదు ప్రతిదేశభక్తుని స్పందన ఇదే.

కాశ్మీరు సమస్యలో అమెరికా మధ్యవర్తిత్వాన్ని అంగీకరించబోమని మన ప్రధాని పదేపదే నమ్మబలికారు. "కాశ్మీర్ ఉగ్రవాదులను అదుపు చేయమని పాక్ నాయకులతో మాట్లాడండి" అంటూ అదే ప్రధానిగారు క్లింటన్ కు విన్నవించుకున్నారు. అమెరికాకు మధ్యవర్తిత్వాన్ని అప్పగించారు. ఈ ఛాన్సు కోసమే అమెరికా ఎదురు చూస్తున్నది. వారి రొట్టె విరిగి నేతిలో పడింది. భారతీయుల గుండెల్లో బందరాయి పడింది.

ప్రజలందరి దృష్టి ఢిల్లీ, జయపూర్, ఆగ్రా, హైదరాబాద్, బొంబాయిలలో క్లింటన్ విన్యాసాలు వైపు మళ్లించాయి ప్రచార సాధనాలు. ఈ సందర్భంలోనే ఢిల్లీ లో అనేక ఒప్పందాలు కుదిరాయి. క్లింటన్ వెంట 5000ల అమెరికన్ కంపెనీలకు చెందిన 2000ల మంది ఉన్నత అధికారులు (సి.ఇ.ఓ) తమ కంపెనీలకకు కావలసిన వరాలన్నింటిని ఖరారు చేసుకొన్నారు. ఫలితంగా మన ఆర్థిక వ్యవస్థపై అమెరికా పట్టు మరింత బిగిసింది. ఆర్థిక స్వావలంబనను కోరే ప్రతి భారతీయుని అందోళనకు గురి చేసింది.

ఇక కార్మిక హక్కులు, పర్యావరణం, సి.టి.బి.టి. పై, సంతకం ఇలాంటి కీలకమైన అంశాలపై చర్యలు జరిగాయి. మాపై విధించిన ఆంక్షలు తొలగించిన తరువాతనే మిగిలిన విషయాలు మాట్లాడుదాం అని ఎదురు ప్రశ్న వేయలేకపోవడం మన పాలకుల లొంగుబాటు తనానికి చిహ్నం. ఇదే చైనా విషయంలో అమెరికా ఇలా ప్రవర్తించగలదా? లేదు. కారణం అక్కడ దేశ భక్తియుతమైన ప్రజా ప్రభుత్వం వుంది. ప్రతి ఒప్పందము తమ దేశము, వుద్యోగులు, కార్మికులు, ప్రజలు ప్రయోజనాలనుగుణంగానే అక్కడ జరుగుతుంది. ఇందుకు భిన్నంగా టాటా, బిర్లా ప్రయోజనాల కోసం దేశము, ప్రజల ప్రయోజనాలు తాకట్టు పెట్టి అమెరికా వద్ద సాగిల పడుతున్నారు మన పాలకులు.

అధికారంలో వున్న బి.జె.పి. నాయకత్వంలోని ఎన్.డి.ఎ. భాగ స్వామ్య పార్టీలు, ప్రధాన ప్రతిపక్షం కాంగ్రెస్ నాయకులందరు క్లింటన్ పార్లమెంట్ వుపన్యాసం అనంతరం ఆయనతో కరచాలనం చేసి ఎలా పరవశించిపోయారో పత్రికల్లో చూసి ప్రజలు విస్తుపోయారు. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షురాలు క్లింటన్ తో ముచ్చటించారు. ఈ పనిలో మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు హంగామాకు అవధులులేవు.

కేవలం సి.పి.ఐ.(ఎం)తదితర వామపక్షలే క్లింటన్ ప్రసంగాన్ని బహిష్కరించాయి. ఈసందర్భంగా జరుగుతున్న, జరుగబోయే ప్రమాదంపై ప్రజలను చైతన్య వంతులు చేసేందుకు 9వామపక్షాలు కలసి పలు నిరసన కార్యక్రమాలు ఆందోళనలు చేపట్టాయి. సామ్రాజ్య వాద వ్యతిరేక చైతన్యం కల్పించేందుకు ప్రయత్నించాయి. ఈ నిరసన కార్యక్రమాలలో పోలీసు నిర్బంధాలను ఎదిరించి పొల్గొన్న ప్రజానీకానికి, వారికి నాయకత్వం వహించిన వామపక్షాలకు జేజేలు తెల్పుతున్నాము. రానున్న కాలంలో సామ్రాజ్య వాదుల ప్రమాదం మరింతగా పెరుగుతుంది. ఈ ఛాలెంజిని ఎదుర్కొనేందుకు ప్రజలను సన్నద్ధం చేయటంలో ఉద్యోగులు, కార్మిక సంఘాలు చొరవైన పాత్ర నిర్వహించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీలోనే అన్ని సమస్యలకు పరిష్కారాన్ని వెతుక్కుంటున్న ప్రభుత్వం, హైదరాబాద్ ను సైబరాబాద్ గా మారుస్తోంది. సమాచార విజ్ఞానానికి హైటెక్ సిటీని కేంద్రంగా మార్చే యత్నం చేస్తోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఎజెండాలో అత్యంత ప్రాధాన్యత గల అంశంగా సమాచార విజ్ఞానం మార్గా, ప్రజల కనీస అవసరాలు, అత్యవసరాలు ప్రాధాన్యత లేని అంశాలుగా మారిపోతున్నాయి. ప్రజలు ఒకటి కోరుకుంటుంటే ప్రభుత్వం మరొకటి చేస్తున్న పరిస్థితి స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో సవాలక్ష సమస్యల మధ్య దుర్భర స్థితిలో బతుకులీడుస్తున్న మెజార్టీ ప్రజల ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా కాకుండా కేవలం కొద్ది మంది అవసరాలకు వీలుగా ప్రభుత్వ విధానాలు వుంటున్నాయి. అమెరికా అధ్యక్షులు బిల్ క్లింటన్ హైదరాబాద్ రాక సందర్భంగా హైటెక్ సిటీకి కేవలం 80 కిలోమీటర్ల దూరాన వున్న ఒక గ్రామ పరిస్థితులను అమెరికాకు చెందిన ప్రతిష్టాకరమైన పత్రిక 'న్యూయార్క్ టైమ్స్' శాంపిల్ గా అధ్యయనం చేసింది. ఆ పత్రిక దక్షిణాసియా బ్యూరో చీఫ్ సెలియా డబ్ల్యూ డగ్గర్, ఢిల్లీ రిపోర్టర్ హరి కుమార్ లతో పాటు 'ప్రభాతవార్త' ప్రతినిధి ఆ గ్రామాన్ని సందర్శించారు. ప్రముఖ హాస్య నటుడు బాబూమోహన్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న అంధోల్ నియోజకవర్గంలోని ఆ గ్రామం పేరు శేరిరామిరెడ్డి గూడెం. జిల్లా కేంద్రమైన సంగారెడ్డి నుంచి జోగిపేట రోడ్డులో 15 కిలోమీటర్ల దూరాన వున్న సుల్తాన్ పూర్ నుంచి ఎడమ వైపు మళ్ళితే సుమారు నాలుగు కిలోమీటర్లదూరం గుంతలమయంగా వున్న బండ్ల బాటలాంటి 'రోడ్డు'ను దాటాక ఆ గ్రామం వస్తుంది. సుమారు వంద కుటుంబాలు కలిగిన ఆ గ్రామంలో అత్యధికులు కూలీలు, నిరుపేద రైతులే. కనీస రోడ్డు, వైద్య సౌకర్యం లాంటివేవీ లేకుండా స్వాతంత్ర్య కిరణాలింకా సోకనట్టుగా కనిపించే ఆ గూడెంలో ఎవ్వరైనా చేసేందుకు కూలీ, తాగేందుకు నీరు, విద్యుత్ సక్రమ సరఫరా, వ్యవసాయానికి నీరు, కనీస రోడ్డు రవాణా, వైద్యం కోరే వారే తప్ప కంప్యూటర్ల గురించి అడిగే వారు లేరు. చాలామందికి తమ వయస్సు ఎంతో సరిగా తెలియదు. తమ పిల్లల భవిష్యత్తు గురించి ఏమీ చేయాలో తెలియదు. నిరక్షరాస్యత, అమాయకత్వం నిండిన ఆ గ్రామీణుల అత్యవసరాలు ప్రభుత్వ విజన్, ప్రస్తుత పరిస్థితుల గురించిన సంభాషణ ఇలా సాగింది:

సన్నివేశం: ఉదయం 11 గంటలు. మల్కల్ మండలంలోని శ్రీరామిరెడ్డి గూడెం శివారు. బిందెలతో కొందరు మహిళలు నీళ్లు మోసుకు పోతున్నారు.
ప్రశ్న: నీరెక్కడి నుంచి మోస్తున్నారు?
మహిళలు: స్కూల్ వద్ద వున్న బోరింగ్ నుంచి.
ప్రశ్న: ప్రభుత్వం నుంచి అత్యవసరంగా మీరేమి అశిస్తున్నారు?
మహిళలు: మంచి నీరు.

సన్నివేశం: సమయం 11.10 గంటలు. గ్రామ ముఖద్వారం వద్దగల చింతచెట్టు కింద గుమిగూడిన వారితో సంభాషణ.
ప్రశ్న: గ్రామంలో ఎక్కువ మంది వ్యవసాయదారులా? లేక కూలీలా?
గ్రామస్థులు: కూలీలు.
ప్రశ్న: కూలీ ఎంత దొరుకుతుంది? నెలలో ఎన్ని రోజులు పని లభిస్తోంది?
గ్రామస్థులు: పురుషులకు 40, స్త్రీలు, పిల్లలకు 20 రూపాయలు వస్తున్నాయి. నెలకు పది రోజులు కూడా పని దొరకటం కష్టంగా వుంది.
ప్రశ్న: ఢిల్లీ, హైదరాబాద్ లాంటి మహానగరాల్లో రోజుకు 50వేల నుంచి లక్ష రూపాయలు సంపాదించే వారు కూడా వున్నారు. మీకు తెల్సా?
గ్రామస్థులు: (ఆశ్చర్యంగా) మాకు తెలియదు. పదిరవై రూపాయల కూలే మాకు దొరకడం కష్టంగా వుంది.
ప్రశ్న: మీ ఊళ్ళో ఫోన్ ఉందా? ఎందరు ఇప్పటి వరకు ఫోన్ వాడారు?
గ్రామస్థులు: మా ఊరి మార్ ఫోన్ పని చేయదు. ఒకవేళ చేసినా నూటికి 90 మందికి ఫోన్ తో పనిలేని వారే వున్నారు.
ప్రశ్న: టి.వి. లెన్నివున్నాయి? ఏ కార్యక్రమాలు చూస్తారు?
గ్రామస్థులు: నాలుగు టీవిలున్నాయి. వార్తలు కొందరు చూస్తారు. కేబుల్ లేదు.
ప్రశ్న: టైపు రైటర్స్ ఎప్పుడైనా వాడారా? అవి ఊళ్ళో ఎవరి వద్దనైనా ఉన్నాయా?
గ్రామస్థులు: నూటికి ఐదు మందికి కూడా వాటిని వాడలేదు. ఎవ్వరి వద్దా అవి లేవు.
ప్రశ్న: కంప్యూటర్లు తెలుసా? అవి ఎందుకు ఉపయోగిస్తారు?
గ్రామస్థులు: నేను గణపతి షుగర్స్ కంపెనీలో చూశాను. దానితో చెరకు లెక్కలు చేస్తారు. (న్యూయార్క్ ప్రతినిధి బృందం ఆశ్చర్యం).
ప్రశ్న: చంద్రబాబు తెలుసా? ఆయన్ని ఎక్కడ చూశారు?
గ్రామస్థులు: గోడ పోస్టర్లపై (నలుగురైదుగురు. టి.వి.లో)
ప్రశ్న: చంద్రబాబు రాష్ట్రాన్ని స్వర్ణాంధ్ర ప్రదేశ్ చేస్తారట, మీరు విన్నారా?
కొందరు: హైదరాబాద్ కూలీకి వెళ్ళినప్పుడు టి.వి.లో చెప్తుంటే విన్నాం.
ప్రశ్న: ఆయన చెప్పుతున్నది నమ్ముతున్నారా?
కూలి మహిళ: ఆయన మాట నమ్మితే నెత్తిన బురదే (మిగిలిన వారు మౌనం)
ప్రశ్న: అత్యవసరంగా మీకు ఏమి కావాలని కోరుకుంటున్నారు? మీ గ్రామానికి ఏమి కావాలి?
గ్రామస్థులు: మాకు చేసేందుకు పని కావాలి. రోజూ పని దొర్కాలి. రోడ్డు కావాలి. వ్యవసాయానికి నీరు కావాలి.
సన్నివేశం: మధ్యాహ్నం పన్నెండున్నరకు చింత చెట్టు

కిందికి ఒక రైతు వచ్చాడు.
ప్రశ్న: మీకు భూమి ఎంత వుంది?
రైతు: ఐదెకరాలు. కష్టం చేసేటోన్ని కంప్యూటర్ తో నాకేం పని?
ప్రశ్న: ఏమి సాగు చేస్తున్నావు?
రైతు: చెరుకు, జొన్న.
ప్రశ్న: చంద్రబాబు పాలన ఎలా వుంది?
రైతు: చాలా బాగుంది! కరెంట్ లో ఓల్ట్రేజీతో ఎండిపోతున్న పంటలు చూస్తే కళ్లకు నీళ్లుస్తున్నాయి.
ప్రశ్న: కంప్యూటర్ల గురించి తెల్సా?
రైతు: కష్టం చేసుకు బతికేటోన్ని. కంప్యూటర్లతో నాకేం పని?
సన్నివేశం: మధ్యాహ్నం 12.40 గం. గ్రామ బోరింగ్ వద్ద రెండెడ్లకు ఓ వ్యక్తి గిన్నెలో నీళ్లు తాగిస్తున్నాడు. 11 ఏళ్ల వయస్సున్న ఆయన మనుమరాలు బోరింగ్ కొడుతుంది.
ప్రశ్న: మీకు భూమెంత వుంది?
రైతు: ఒక ఎకరం.
ప్రశ్న: ప్రభుత్వం ఇస్తానంటే వెయిదట ఏం కోరుకుంటావు?
రైతు: వ్యవసాయ బోరు, కరెంట్ (కంప్యూటర్ కాదు!)
సన్నివేశం: మధ్యాహ్నం 12.45 గంటలు. ఓ వృద్ధురాలు గ్రామ వీధిలో ఎదురుపడి...
వృద్ధురాలు: మీ ఊరు గిట్లనే వుంటదా? మీరు తిరిగే రోడ్డు గిట్లనే వుంటదా? మీరుండే ఇండ్లు గిట్లనే వుంటాయా? (శాపనార్థాలు పెట్టే ధోరణిలో అన్నింటిని చూపుతూ ప్రశ్నల వర్షం)
(న్యూయార్క్ ప్రతినిధుల ఆశ్చర్యం).
సన్నివేశం: మధ్యాహ్నం 12.50 గంటలు. ఒక యువతి తన ఇంటి ముందు జుట్టు విరబోసుకుని నిలబడి వుంది.
ప్రశ్న: చంద్రబాబు ఎవరో తెలుసా?
యువతి: తెల్లు. ఆయన ముఖ్యమంత్రి.
ప్రశ్న: కంప్యూటర్ల గురించి తెల్సా?
యువతి: నాకేం తెల్సా?
సన్నివేశం: మధ్యాహ్నం 12.50 గంటలు. తిరుగు ప్రయాణంలో ఓ గుంపుతో భేటి.
ప్రశ్న: బిల్ క్లింటన్ ఎవరో తెల్సా?
గుంపులో యువకులు: తెల్లు. ఆయన అమెరికా అధ్యక్షుడు. ఈ నెల 24న హైదరాబాద్ కు వస్తుండు.
ప్రశ్న: ఏం పని మీద వస్తుండు?
యువకులు: చంద్రబాబు ఏం చేస్తుండో తెల్సుకుని, మంచి పనులు చెయ్యమని చెప్పెటందుకు వస్తుండు (న్యూయార్క్ టైమ్స్ ప్రతినిధుల ఆశ్చర్యం!).
ప్రశ్న: క్లింటన్ ఎలాంటి వ్యక్తి?
యువకులు: చాలా మంచోడు.
ప్రశ్న: మీకేం తెల్సా?
యువకులు: పేపర్ల రాస్తుండటంకదా!
(న్యూయార్క్ టైమ్స్ ప్రతినిధుల ఆశ్చర్యం)

క్లింటన్ పర్యటన వల్ల ఒరిగేదేంటి?

22 సంవత్సరాల తర్వాత అమెరికా అధ్యక్షుడు మన దేశంలో పర్యటిస్తున్నారు. మరీ ప్రత్యేకతేంటంటే హైదరాబాద్ కూడా వచ్చారు. క్లింటన్ నరసనకూచుని అటు వాజ్ పాయ్ గారు, ఇటు చంద్రబాబునాయుడుగారు ఆనందంతో ఉబ్బితబ్బిబ్బి పోతున్నారు. వరుగువందెంలో కర్ణాటకను ఓడించగల్గినందుకు 'బాబు' కార్నెల్ లూయిస్ లెవెల్ లో ఫీలవుతున్నారు.

వలస పాలనలో (1876) వేల్స్ యువరాజు భారతదేశానికి వచ్చిననాడు పద్దంత హడావుడి నేడు మన పాలకులు పద్దున్నారని 'హిందు' పత్రిక వ్యాఖ్యానించింది.

'ఏలిన'వారి ఉపగ్రహాలకళ్ళకు మన పేదరికం కనపడందికాదు. పైగా వాషింగ్టన్ డి.సి. లోను చివరికి వైట్ హౌస్ చుట్టు 365 రోజులు బిచ్చగాళ్ళు ఉంటారు. అయినా అప్పు మీద అప్పు, వడ్డీలు కట్టడానికి అప్పులు అడుక్కునే మన చంద్రబాబు అండ్ కంపెనీ బిక్షగాళ్ళందరినీ బలవంతంగా ఊరవతలకి తరలిస్తున్నారు. మానవహక్కులగురించి అరిగిపోయిన గ్రామిఫోన్ రికార్డు వేసే అమెరికన్ పాలక వర్గాలకి 'తాము పెట్టక, కనీసం అడుక్కునైనా తిననివ్వని' ఈ "అమ్మా, అయ్యలు", గురించి పట్టదా?

ఏ దో శా ది నో త్ నా పొరుగుదేశం పోయినపుడు ఆయనకు పూర్తిస్థాయిలో రక్షణ కల్పించాల్సిన బాధ్యత తప్పనిసరిగా ఆదేశం. కాని మనదేశంతో అమెరికన్లు ప్రవర్తిస్తున్న తీరు ఆందోళన కరంగా ఉంది. (బాక్స్ చూడండి)

మనదేశ ఆర్థిక మరోభివృద్ధిని అడుగుడుగునా అడ్డుకున్న దేశంతో, చివరికి ఇటీవలనే ఇస్రో, ఐ.ఐ.ఎస్.సి. వంటి సంస్థలని బ్లాక్ లిస్ట్ చేయటంతో పాటు మన శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల్ని అనేక ఆంక్షలతో దెబ్బతీస్తున్న దేశాధిపతితో మన పాలకులు వ్యవహరిస్తున్న తీరు జుగుప్సాకరంగా ఉంది.

క్లింటన్ ని వ్రసన్నం చేసుకుంటే హైదరాబాద్ లో ఐ.టి.పరిశ్రమ పెద్దఎత్తున అభివృద్ధి చెందుతుందంటారు మన ముఖ్యమంత్రి. టూరిజం బ్రహ్మాండంగా అభివృద్ధి చెందుతుందంటారు యూపి ముఖ్యమంత్రి. మొత్తం మీద అమెరికన్ పెట్టుబడులు పెరుగుతాయని, లక్షలు, కొట్లాది మందికి ఉపాది దొరుకుతుందని వాజ్ పాయ్, యశ్వంత్ సిన్హా వాదన.

ఇదనిజమా? మనదేశంలోకి విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులు పెరుగుతున్నాయా? వాటివల్ల కొత్త పరిశ్రమలు వచ్చి ఉపాధి అవకాశాలు మెరుగైనాయా?

1991లో సరళీకృత ఆర్థిక విధానాల అమలు తర్వాత మన దేశంలోకి వచ్చిన పెట్టుబడిలో సగభాగం షేర్ మార్కెట్ లోకి వచ్చిన పోర్ట్ ఫోలియో

పెట్టుబడి. మరో పెద్ద భాగం ఇప్పటికే ఉన్న పరిశ్రమల్లో విదేశీ షేర్లు పెంచుకునే రూపంలో వచ్చింది. వెరసి ఈ రెంటి వల్ల కొత్త కంపెనీలూరావు, కొత్త ఉద్యోగాలు అసలేరావు.

గత కొన్ని సం॥లుగా వెనకబడ్డదేశాల్లోకి విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడి రావటం తగ్గింది. మెర్సర్ లు, అక్విజిషన్లు (ఎం అండ్ ఎ) ప్రత్యేకించి దేశాంతర (క్రాస్ బార్డర్) కొనుగోళ్ళు పెరిగాయి. 1991-99 మధ్య మన దేశంలోకి అనుమతించిన విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడి (ఎఫ్.డి.ఐ) లో కేవలం వచ్చింది 29 శాతమే. ఈ విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడిలో సైతం విదేశాల్లో నివసించే భారతీయులు పంపే రెమిటెన్స్ లే ప్రధానమైంది.

కాబట్టి క్లింటన్ ను ప్రసన్నం చేసుకుంటే మనకేదో ఒరుగుతుందనేది వట్టిప్రమ. పైగా మార్కెట్లను స్వాధీనం చేసుకునేందుకు అమెరికా పూర్తి స్థాయిలో ప్రయత్నిస్తున్నది. ఒక్క ఉదాహరణ చూస్తే అర్థం

అవుతుంది.

పి.వి. నర్సింహారావు పాలన కాలంలో ఇన్సూరెన్స్ రంగాన్ని విదేశీకంపెనీల ప్రవేశానికి అనుమతించక పోతే సూపర్ 301 (అమెరికన్ వాణిజ్య చట్టంలోని ఒక క్లాజు). ప్రయోగిస్తానంది. అప్పుడు అధికారంలోని కాంగ్రెస్, ప్రతి పక్షంలోని బిజెపి లు రెండూ విదేశీ బెదిరింపులకు లొంగమని గంభీరంగా వ్రకటించాయి. తర్వాత మల్తోత్ర కమిటీ సిఫార్సుల్నిచ్చాయి. అమెరికా వాదనలకు దేశవాళి ముసుగే ఈ మల్తోత్రా కమిటీ సిఫార్సులు. యునైటెడ్ ఫ్రెంట్ ప్రభుత్వం ఐ.ఆర్.ఎ బిల్లు పార్లమెంట్ లో ప్రవేశపెట్టింది. విదేశీ పెట్టుబడిని అనుమతించరాదనే సింగిల్ పాయింట్ ఎజెండాతో బిజెపి ఆ బిల్లును వ్యతిరేకించింది. తీరా ఇప్పుడు తానే అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత 26% విదేశీ ఈ క్వీటీని అనుమతించింది. ఒక దశలో ఎస్.ఆర్.ఐ ల వాటాల పేర మరో 14% అనుమతించాలని ప్రయత్నించి పెద్ద నిరసన రావటంతో వెనక్కి తగ్గింది.

తాజాగా 23 మార్చి బిజినెస్ పత్రికల్లో క్లింటన్ వెంట వచ్చిన "గ్యాంగుల్లో" కొందరు ఆ 26%

ఆర్. సుధాభాస్కర్

సీలింగ్ ను ఎత్తి వేయాలని వాజ్ పాయ్ ప్రభుత్వం పై వత్తిడి చేస్తున్నట్లు వార్తల్నిచ్చాయి.

రేపు ఎల్.ఐ.సి. లో వాటాలే తమకు అమ్మమంటే!

ఈ పరిణామం అమెరికా అసలు ఉద్దేశాల్ని, మన దేశంలోని బూర్జువా పార్టీల స్వభావాన్ని బయట పెడుతుంది.

మరో ఉదాహరణ. ప్రపంచంలో వివిధ దేశాల మధ్య వాణిజ్యానికి సంబంధించి సుంకాలు, పన్నుల అంశం చర్చించుకోవడానికి అనే పేరుమీద "గాట్" ప్రారంభమైంది. క్రమంగా గాట్ పరిధిలోకి వ్యవసాయ సబ్సిడీలు, సర్వీసు రంగం, మేధో సంపత్తి హక్కులు, (ట్రీప్స్) ట్రీమ్స్ వంటి అంశాల్ని ప్రధానంగా

అమెరికా జోప్పించింది. ఇప్పుడు తాజాగా (నియాటిల్ లో) కార్మిక ప్రమాణాలు, పర్యావరణం సమస్యలను జోడించింది. ఈ 'గ్యాట్' ఒప్పందమే 1994 నుండి ప్రపంచవాణిజ్య సంస్థగా రూపాంతరం చెందింది. ఇది ఒక కథ. అయితే ఇది ఉపకథే.

అసలు కథ ఏమంటే ఈ ఇడిం చర్చల్ని కూడ ఖాతరు చేయకుండా అమెరికా పేద దేశాల్ని ఒక్కొక్కటిగా గుటకాయస్వాహ చేయటం. దీనికి మన దేశమే ఉదాహరణ.

ఇడిం ఒప్పందం ప్రకారం పరిమాణాత్మక ఆంక్షలు సడలించ దానికి 2003 సం॥ వరకు వ్యవధి ఉంది. ఈ మేరకు మనదేశం

యూరోపియన్ యూనియన్ దేశాల్ని విజయవంతంగా ఒప్పించింది. కాని అమెరికా తల అడ్డంగా తిప్పింది. 2000 ఏప్రిల్ నుండి 715 సరుకులను 2001 ఏప్రిల్ నుండి మరో 714 సరుకులను మొత్తం 1529 సరుకులపై పరిమాణాత్మక ఆంక్షలు ఎత్తి వేయించు కుంది. ఇప్పుడు ఇ.యు.దేశాలు కూడా తమకీ అదే తరహా ఒప్పందం కావాలని వత్తిడి మొదలు పెట్టాయి.

2000-01 కేంద్ర బడ్జెట్ లో ఒక సిద్ధాంతంగానే వ్యవసాయ సబ్సిడీలు ఎత్తివేత మొదలు పెట్టారు. చివరికి నాణ్యత పరమైన ఆంక్షలు కూడా మనదేశం ఎత్తివేసేలా అమెరికా వత్తిడి తెచ్చి విజయం సాధించింది. అంటే అమెరికా నుండి చచ్చుపుచ్చు సరుకులను మనదేశంలోకి వచ్చి పడ్డా మనం నోరెత్త దానికి వీలేదు. ఇవిగాక మన ప్రభుత్వరంగాన్ని, అత్యంత కీలకమైన చమురు నిల్వలు, విద్యుత్ రంగాల్ని స్వాధీనం చేసుకునేందుకు అమెరికా ప్రయత్నిస్తున్నది.

ఈ దశలో అమెరికాను నమ్ముకుంటే, క్లింటన్ కు సాఫ్టాంగ పడితే మనదేశం పారిశ్రామిక వంతం అవుతుందని భావించటం బుద్ధి హీనతే తప్ప తెలివితేటలకు నిదర్శనం కాదు.

★

“హైటెక్ కిక్ అండ్ క్విట్ బెగర్స్”

— ఆరెన్టీ

(బిచ్చగాళ్ళని తన్ని తగలెయ్యడనే ‘ఆ టీవీ’ ఇంటర్వ్యూ)

రాజుగారి పర్యటనకు భాగ్యనగర్ మంతా ఒకటే సందడి. నగర మంతా పసుపు పచ్చ బ్యానర్లతో నింపారు తెలుగు తమ్ముళ్ళు. (అలవాటు ప్రకారం). కొందరాడవడుచులు ఎయిర్ పోర్టుతా ముగ్గులు పెట్టన్నారు.

లాప్ టాప్ కంప్యూటర్ ఊపుకుంటూ సామంత రాజు అటు ఇటు పరుగులు బెట్టన్నారు.

‘ఆ టీవీ’ బృందం కేమేరాలు గట్టా పట్టుకుని సామంతరాజు సేవలో రంగంలోకి దిగింది.

‘ఆ టీవీ’ ప్రేక్షకులకు నమస్కారం’ అంటూ మొదలు పెట్టింది యాంకర్. “మార్చి 24 ఆంధ్రులకో పర్వదినం. ఆంధ్రుల ఆత్మ గౌరవం ఆకాశానికి ఎగిరిపడే రోజు. ప్రపంచానికే మహారాజును పట్టుబట్టి మన హైటెక్ సిటీకి తెప్పిస్తున్న సామంతరాజు కారణ జన్మడు.

ఇప్పుడు ‘హైటెక్ కిక్ అండ్ క్విట్ బెగర్స్’ కార్యక్రమంపై వివిధ వర్గాల ప్రజల అభిప్రాయాలు ప్రసారం చేస్తున్నాం. బిచ్చగాడు, అచ్చిగాడు, గోచిపాత రాయుళ్ళను ఏరేసే కార్యక్రమమే ఇది. హసినాపురంలో గాడిదల్ని కూడా వెళ్ళగొట్టారట! మన హైటెక్ సిటీలో ఓన్నీ బిచ్చగాళ్ళనుమా! మా ‘ఆ టీవీ’ కేమేరాలకు దొరికిన ఈ అంశాల్ని ప్రత్యక్ష ప్రసారం చేస్తున్నాం..

ముందుగా మహారాజుగారి యాత్రపైకొన్ని హైలెట్స్. ప్రభువు వెంట 40 విమానాల్లో 2000 మంది పరివారం - అయిదారుగురు తెల్ల మంత్రులు, మన దేశాన్నే మింగాలను కునే పెట్టుబడిదార్లు, చోటా మోటా అధికార్లు, ప్రభువు సేవలో వారి దేశంలోనే ఉండి తరిస్తున్న కొందరు తెలుగు బుద్ధిజీవులు, .. వంటవాళ్ళు, వార్పుడు గాళ్ళు, గూఢచారి దళాలు. యువరాణి వారు, మూడు శునక మహారాజులు.. అబ్బో చాలా వుందండోయ్ ఈ లిస్టు. మహారాజు ఒకింతకలాహాసకుడు కదా! ఓ కంట కనిపెట్టి ఉండటానికి అత్తగారు.

మహారాజు మన దేశంలో కేవలం గాలి మాత్రం పీలుస్తారు. మన బానిసకూడు వారు ముట్టరు. వారి దేశం నుంచి తెచ్చుకున్నవే తిని కేవలం కాలకృత్యాలు మాత్రం ఇక్కడ తీర్చుకుని అసలే పుణ్యభూమైన మన దేశాన్ని ఇంకా పవిత్రం చేస్తారు. ఇక “కిక్ అండ్ క్విట్ బెగర్స్” చూడండి. “హలో ముష్టాడా! ఒరేయ్ ముష్టాడా!! ఆగాగు. ‘సామంతుల వారు ముష్టివెధవల్నిందర్ని పట్టుకుని బొక్కలో వేస్తూంటే నువ్వెలా తప్పించుకుతిరుగుతున్నావ్?

మైక్ వాడి మూతి దగ్గర పెట్టారు.

“ఏం నెప్పేది, ఎట్ట నచ్చేది సారో! గీ రోడ్డంట బడి చొరస్తాడాకా కుంటుంటు, దేక్కుంటూ అడుక్కుంటే దెరమపెబువులు నాలుగు పైసలేత్రరు. గవ్వటిల్లో ఎండిన దొక్కలు జరంత నిండేటివి. మా తాత, అయ్య, నేను, ఇప్పుడు నా పోరడు. ఈ రోడ్డు మాకు గుత్తనయ్యా. ఇన్నాల్ల సంది అడుక్కు తింటున్నాం. నిన్న మా పిటాల నా పెల్లాన్ని పోరన్నీ మోటర్ల పసి పట్టకపోయింద్రు పోలిసోల్లు, నేనుగా చెత్తకుండి సాటున దాక్కుని బదాయించినా! గాయనెవరో బిల్లో, పిల్లో వత్తుందట. గాయన్ను మేమేం చేశం? మమ్మల్నెందుకు పట్టకపోతుంద్రు? ... వ్యామో! పోలిసోలోతుంద్రు నాయనోయ్జ” అంటూ ప్రక్క రోడ్లోకి జారుకున్నాడు.

***

కీచైన్ చూపులు వేలి చుట్టు గిరిగిర తిప్పుకుంటూ పైలా పచ్చీసుగా మారుతి కార్లో నుండి దిగిన కాంట్రాక్టర్ సుబ్బారావ్ గారి మూతికి మైక్ తగిలించింది. ‘ఆ టీవీ’

“సుబ్రావ్ గారు! మన సామంతరాజు ప్రారంభించిన ఈ “కిక్ అండ్ క్విట్ బెగర్స్” కార్యక్రమంపై మీ అభిప్రాయాలు చెప్తారా?”

“ఆ టీవీ ప్రేక్షకులకు కాంట్రాక్టర్ సుబ్రావ్ నమస్కారం. వచ్చేది సాక్షాత్తు మహారాజాధిరాజు. వూర్నిందా ఇలా బిచ్చగాళ్ళు కన్నడికే రాల్చే నాలుక్కాసులు రాల్చుకుండా చక్కా పోతే ఏంచేస్తాం?

మన సామంత రాజు ఏంజేసినా ఊరికే చేయరు. ఎదో పరమార్థముంటుంది. మహారాజు విదిలించే దబ్బుతో రోడ్లు వెదల్చు చేసేపనో, కాలవలు పూడికలు

తీసేపనో నా బోటి వాళ్ళకు దొరుకుద్ది. నాలుగు రాళ్ళు వెనకేసుకుంటాం. అంతెందుకు. ఈ బెగ్గర్ హోమ్స్ ని మెయిన్ టెయిన్ చేసుకోమంటే ఎంతో కొంత నొక్కేసి సామంతరాజుకి రుణ పడుండమా?

కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రయోజనాల దృష్ట్యా బిచ్చగాళ్ళను భాగ్యనగరం నుండి వెళ్ళగొట్టాల్సిందే! డౌట్ లేదు!!!

***

పచ్చచొక్కా పెద్ద పొట్ట, చేతులో సెల్ ఫోన్ లో సామంత రాజు అనుంగు శిష్యుడనుకుంటా! వస్తున్నాడు.

ఒక్క దూకులో ఆయనదగ్గరికి చేరుకుంది. “ఆ టీవీ” బృందం” “మిమ్మల్ని బ్రదర్ అని సంబోధించవచ్చనుకుంటున్నాం. బ్రదర్! ఈ బిచ్చగాళ్ళని వెళ్ళగొట్టే కార్యక్రమంపై మీరేమంటారు?

“నేనేమంటాను?! కాని మొన్ననే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో అన్న నీ కాలొక్తా! అక్క నీ కాలొక్తా!! జరిగినవన్నీ కడుపులో పెట్టుకోకుండా నన్ను గెలిపించండని ఓట్లు అడుకున్నంగదా! మన కవుడు ఓట్లవసరం. అడుక్కున్నాం.

వాళ్ళకిపుడుతిండవసరం. అదే అడుక్కుంటున్నాడు. ఇందులో తప్పేముందని అప్రోజిసనోళ్ళంటూంటే ఏం సమాధానం చెప్పాలో తెలియదండేదు. రేపు “ముష్టి జన్మభూమి” అని పెట్టి ఈ ముష్టి వెధవల్నిందర్ని పోలీసు వ్యాన్లెక్కించే పోజుపెట్టి ఫోటోలు తీయించుకోమంటాడేమో! ఖర్చు!! అంటూ అక్కడ్నించి ఉదాయించాడు.

***

పట్టుచీర కట్టుకుని, ఓ రెండు మూడు రకాల నగలు పెట్టుకుని చేతిలో ఓ గిన్నెపట్టుకుని వయ్యారంగ వస్తున్న అన్నపూర్ణమ్మగారితో ‘ఆ టీవీ’ అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా ఆమె “మా వారు దొంగ వ్యాపారం చేస్తారండి. బినామీ, ఎగనామీ కాంట్రాక్టులు, రియల్ ఎస్టేట్ బిజినెస్ లు చేసి ఓ మోస్తరుగా సంపాదించారనుకోండి. ఛా! ... ఎంతైనా పాపంకదండీ... ఉసురు తగుల్తుందని రోజు ఓ 10 మంది చిచ్చగాళ్ళకి పాచన్నమో, గోచీగుడ్డో దానం చేస్తామండి. ఎప్పటి పాపాలప్పడే కడిగేసుకోవటం మంచిది కదండీ. రెండ్రోజుల్నించి ఈ అన్నం గిన్నె పట్టుకుని మా బంజారా హిల్స్ నుండి వెతుక్కుంటూ తిరుగుతున్నాను. ఎక్కడా ఒక్క బిచ్చగాడైనా కన్నడడు. ఇలా అయితే యమధర్మరాజు నూన్లో వేయిస్తాడేమోనని భయంగా ఉంది.. ఇదేం బాలేదు. కొందరైనా వదలాల్సింది.

***

మాసినగెడ్డం. వాసన కొద్దున్న గుడ్డలు, నెత్తిమీద 3,4 ఖాళీ బుట్టల్లో దిగాలుగా వస్తున్నాడు. రైతుబజార్నుండి ఇంటికెల్తున్న దిక్కుమాలిన రైతుతో “ఆ టీవీ” ఓ ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి వెన్నెముకా, ఓ అన్నదాతా, ఓ జైకిసానా! బిచ్చగాళ్ళని తరిమేసి “కిక్ అండ్ క్విట్ బెగర్స్” కార్యక్రమం గురించి మీరేమనుకుంటున్నారా?

“అయ్యా! నేను భూమి చెక్కును నమ్ముకుని ఆరుగాలం ఒళ్ళిరుచుకుంటున్న. పండినపుడు పదిమందికి తలా ఇంత పెట్టేవాణ్ణి. ఇప్పుడు అప్పులు తప్ప నాకేం మిగలబ్బేదు”

“మన డైనమిక్ సామంతరాజు రైతు బజార్లు’ పెట్టాడుగా? ఇంకా ఏం రోగం?” ‘ఆ టీవీ’ ప్రశ్నించింది.

కళ్ళుఎర్రబడ్డ రైతు “సామంతుడికి, రాజాజుకి భజన చెయ్యడం తప్ప మరోటి తెలిసి మీ ‘ఆ టీవీ’కి నిజాలెట్లా కన్నద్దాయ్?

రైతుబజార్ల కొచ్చే కొనుగోలు దారులేరు. మేమే అడుక్కునే దశలో వున్నాం. ఈ బిచ్చగాళ్ళ గురించి నేనేమి చెప్తాను! ఏమైనా ఇది అన్యాయం. అమ్మ పెట్టా పెట్టదు. అడుక్కుని తినా నివ్వదన్నట్లుంది ఈ యవ్వారం”

ట్యాంక్ బండ్ మీదికొచ్చేసరికి ‘ఆ టీవీ’ బృందం ఆ.. ఆ!! అంటూ ముక్కున వేలేసుకుంది.

బుద్ధుడు ఇందిరా పార్క్ గల్లిలోకి దూకి పరిగెడ్తున్నాడు. అతి కష్టం మీద అక్కడికి చేరిన ‘ఆ టీవీ’ బృందంతో “నా జీవిత కాలమంతా భిక్షాటన చేసుకునే బ్రతికాను” నా శిష్యులందర్ని అదే చేయమన్న. కొంపదీసి నన్ను కూడా లోపలికి తోస్తాడేమో మీ సామంతరాజు!

సంఘం శరణం గచ్చామి!

ధర్మం శరణం గచ్చామి!

అనుకుంటూ అశోక్ నగర్ మీదుగా ఆర్.టి.సి. క్రాస్ రోడ్ వైపు పరుగు లంకించుకున్నాడు తథాగతుడు.

మన కష్టం అమ్మి, మన ఉద్యోగాలకు తిలోదకాలు

★ మనం దాచుకునే ప్రావిడెంట్ ఫండ్ పై వడ్డీ తగ్గించడం.

★ ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల కోత.

★ ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వ రంగ ఉద్యోగులకు స్వస్తి.

★ 1991జూన్ లో 191గా వుండిన కార్మిక వినిమయ ధరల సూచి 1999 డిసెంబరులో 404కి పెరిగింది.

★ అయినా ధరల పెరుగుదల నిలిచి పోయిందట? ఈ పేరిట కొత్త ముసుగులో కార్మిక, ఉద్యోగుల ఆదాయ స్తంభన

★ ఇవీ ఈ బడ్జెట్ ఇచ్చిన వరాలు

దగాకారు

బడ్జెట్

వి. శ్రీహరి

మరొక బడ్జెట్ వచ్చింది

“మాడు పగులుతుంది జాగ్రత్త” అని బడ్జెట్ కు ముందే, ప్రధాని, ఆర్థిక శాఖా మంత్రి బెదిరిస్తూనే వున్నారు. అయితే ఈ బెదిరింపులు పారిశ్రామిక సంస్థల, వారి సంఘాల వేదికల్లో ఎక్కువగా జరిగాయి. అందువల్ల మాడు బహుశా వారికి పగల గొడతారేమోనని అమాయకంగా నమ్మారు.

బడ్జెట్ కు ముందు రోజు ఆర్థిక సర్వే వచ్చింది.

“ఆర్థికాభివృద్ధి, వృత్తి అవకాశాలు వాటంతట అవే పేదల జీవన పరిస్థితులు మెరుగు పరచేందుకు చాలవు. అందువల్ల మరింత గణనీయంగా జీవన ప్రమాణాలను, చక్కని పని పరిస్థితులను ఏర్పాటు చేసేందుకు శ్రమ గౌరవం పెంచేందుకు అవసరమైన వ్యూహాన్ని ఏర్పర్చాలి” అని చెప్పింది.

అంతేగాదు ధరల పెరుగుదలను అరికట్టాం. నిజానికి నవంబరు నెలలో కార్మిక వర్గ జీవన వ్యయసూచి గూడా ఏ మాత్రం పెరగలేదు. అని గూడా సర్వే చెప్పింది.

ఈ మాటలు చదివి, కష్ట జీవులపట్ల శాసన సభ ఎన్నికల సందర్భంగా ప్రధాని, ఎన్.జి.ఓ. నాయకులు ఒరిస్సా, బీహార్ లో కార్మిక కన్నీళ్ళు చూచి కలవారికి” మాడు పగలడం” ఖాయం అని పందెం కాసినంత గట్టిగా వాదించారు.

అయితే బడ్జెట్ కార్మిక వర్గానికి

యిబ్బందేమిటి?

పక్కన వేసిన పట్టిక చూడండి. ఆర్థిక సంస్కరణలు ప్రారంభం నుండి ప్రతి ఏటా పెరిగే ఉద్యోగాల శాతం తగ్గిపోతోంది. ప్రభుత్వ రంగంలో 1998లో ఉద్యోగాల పెరుగుదల మైనస్ అయింది. ఇది చాలదు అన్నట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వంలో “ఇకపై అత్యవసరమైతే తప్ప ఉద్యోగాల నియామకం లేదు” అని కార్మిక వర్గానికి వెబ్ సైట్ వరం ప్రసాదించారు ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ గారు.

ఒక్క కేంద్ర ప్రభుత్వంలోనే ఏటా లక్ష మందిని నియమిస్తారు. అదీ కొత్త ఉద్యోగాలలో కాదు రిటైర్ అయ్యే వారి స్థానంలో అయిదవ పేకమిషన్ నివేదిక వచ్చే సరికి అలాంటి ఖాళీలు మూడున్నర లక్ష పేరుకొని వున్నాయి. వాటిని భర్తీ చేయవద్దని, ప్రతి ఏటా 3 శాతం ఉద్యోగులను తొలగించి, పదేళ్ళలో 30 శాతం ఉద్యోగుల సంఖ్యను తగ్గించాలని సిఫార్సు చేసింది.

అందుకు నాందిగా పాత ఖాళీలు నింపలేదు. కొత్తగా రాబోయే ఖాళీలను నింప బోమని చెప్పారు.

అంతటితో ఆగలేదు. ప్రభుత్వ ఖర్చులపై పరిశీలన జరిపేందుకు కేంద్రం ఒక కమిటీని వేసింది. ఉద్యోగులపై వ్యయం తగ్గించాలి గనుక, ఉద్యోగుల సంఖ్యను తగ్గించమని చెప్పడం ఖాయమని ఆర్థిక మంత్రి ముందే జ్యోతిష్యం చెప్పారు. అటూ ఇటూ సర్దుబాటు చేయగలిగిన వారిని చేయగా మిగిలిన వారిని బలవంతపు స్వచ్ఛంద రిటైర్మెంట్ మెంటులో పంపుతామని స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేశారు.

ఇది ఉద్యోగుల సంగతి

ఇక కార్మిక వర్గం పరిస్థితి ఏమిటి?

ధరలు పెరగడం లేదు అని చెప్పి కరువు బత్తెం కోతకు ప్రారంభ గీతం పాడారు.

అంతేనా ఉద్యోగులు దాచుకున్న ప్రావిడెంట్ ఫండ్ పై వడ్డీ తగ్గించి ఏడాదికి రు. 200 కోట్లకు పైగా వడ్డీ ఖర్చు మిగుల్చుకొనడం ద్వారా ఉద్యోగుల నెత్తిన చేయి పెట్టారు. కార్మికులు దాచుకునే ప్రావిడెంట్ ఫండ్ పై గూడా వడ్డీ రేటు తగ్గించమని బహుశా వత్తిడి తేవచ్చు. అలా జరిగితే కార్మికులు పొందే నష్టం వందల కోట్లు కాదు. వేలకోట్ల లోపే వుంటుంది.

భారత దేశంలో అటు నిపుణులకు,

సాంకేతిక రంగ కార్మికులకు, సాధారణ కార్మికుల ఉద్యోగ వసతులు పరిశీలిద్దాం 1990-91 నాటికి సంఘటిత రంగంలో పని చేసే ఉద్యోగులు 2 కోట్ల సంఘటిత రంగంలో పని చేసే ఉద్యోగులు 2 కోట్ల 68 లక్షల వారిలో ప్రభుత్వ రంగంలో కోటి 91 లక్షల మంది వుండగా, 77 లక్షల మంది ప్రారంభమైన తర్వాత ప్రైవేట్ రంగంలో వుండేవారు సంస్కరణలు ప్రారంభమైన తర్వాత ఉద్యోగ వసతులు ఎలా తిరిగి పోతున్నాయో ముందే వివరించాము.

కాని ఉద్యోగావకాశాలను కల్పించే ప్రభుత్వ రంగం అతివేగంగా కుదించుకు పోతున్నది.

ప్రభుత్వ రంగంలో వున్న పరిశ్రమలో 170 పరిశ్రమలను వ్యాధి గ్రస్తంగా ప్రకటించారు.

53 పరిశ్రమలను పునర్నిర్మించాలను కున్నారు.

29 పరిశ్రమలను మూత వేయాలను కున్నారు.

అటు 59 పరిశ్రమలలో కుదింపు, ఇటు 29 పరిశ్రమల కత్తిరింపు ఎందరు కార్మికులను బలిగొంటుందో మాత్రం బడ్జెట్ ఆటంకం అయ్యేది.

ఆ ఆటంకం అధిగమించేందుకు కొత్త చిట్కా ప్రయోగించింది ఆ బడ్జెట్.

“అనేక ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల వ్యాధి ప్రస్తమైనాయి. అవి పునరుద్ధరణకు అసాధ్యమైనవి. మిగిలింది వాటిని మూసి వేయడమే అందుకు ఉద్యోగులకు, కార్మికులకు అంగీకారయోగ్యమైన సేఫ్టీ నెట్ కలిగించాలి. ఈ విధంగా ‘స్వచ్ఛంద విడాకుల పథకానికి’ రెన్యూవల్ ఫండ్స్ చాలడం లేదు. అదే సమయంలో ఈ సంస్థలకు అస్తులున్నాయి. వాటిని బద్దలు కొట్టి, డబ్బు చేసుకుంటే ‘పరిహారం’ చెల్లించవచ్చు. ఈ ఆస్తులు కుదువ బెట్టి, మార్కెట్ నుండి డబ్బు సమకూర్చి వారికి ఉద్వాసన చెప్పతాము”.

ఇదీ బడ్జెట్. ఈ ఆస్తులు శ్రామికుల అదనపు శ్రమ నుండి ఏర్పడినవి. మొన్న చేసి, దాచుకున్న కష్టాన్ని, చౌకగా అమ్మి, కుదువ బెట్టి కార్మిక జీవితం నుండే ప్రభుత్వ రంగం కార్మికులను తొలగిస్తారు. ఇదీ ఆ బడ్జెట్ కార్మికులకు ఇచ్చే సరికొత్త వరం.

(మిగతా 22వ పేజీలో)

సంఘటిత రంగంలో ఉద్యోగాలు పెరుగుదల రేటు			
సంవత్సరం	ప్రభుత్వ రంగం	ప్రైవేట్ రంగం	మొత్తం
1991	1.52	1.24	1.44
1992	0.80	2.21	1.21
1993	0.60	0.06	0.44
1994	0.62	1.01	0.73
1995	0.11	1.63	0.55
1996	(-)0.19	5.62	1.51
1997	0.67	2.04	1.09
1998	(-)0.09	1.72	0.46

స్వదేశీ కాకుల్ని కొట్టి విదేశీ గద్దలకు?

కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి యశ్వంత్ సిన్హా ప్రతిపాదించిన కొత్త బడ్జెట్, పైకి ఎంత ఆశాభావంగా తోస్తుందో ఆచరణలో అంత ఫలవంతంగా ఉండగలదా అనేది సందేహస్పదమే. ఒకవైపు సబ్సిడీలను, ప్రభుత్వ వ్యవయాన్ని తగ్గించి మరొకవైపు వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక రంగాల అభివృద్ధికి తగిన చర్యలు తీసుకునేందుకు బడ్జెట్లో ప్రయత్నించినట్లు స్థూల దృష్టికి కనిపిస్తుంది. కాని వివరాలలోకి వెళ్లి పరిశీలిస్తే, ఆయా లక్ష్యాల సాధన ఎప్పటివలెనే చాలావరకు దైవాధీనం" అన్నట్లుగానే ఉంది. పరిస్థితులు సహకరించక పోయినా లేక ఆయా చర్యల అమలు సజావుగా లేకపోయినా ప్రగతిరథం యధావిధిగా కుంటిపడక సాగించగల ప్రమాదం ఎంతైనా వుంది. ఈలోగా, ప్రగతి సాధన కోసం ఆర్థిక సంస్కరణల పేరిట సబ్సిడీ కోతలు మాత్రం ప్రజలపాలిట ఒక శాపంగా పరిణమిస్తున్నాయి.

గ్రామీణాభివృద్ధి మనాదులను బలవరచటం, జాతి, చర్మవర్ణత్రయములు, చిన్నతరహాపరిశ్రమల ఆధునీకరణ, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ, బయోటెక్నాలజీ, ఔషధ పరిశ్రమల రంగంలోగల అభివృద్ధి అవకాశాలను సద్వినియోగపరచుకోవటం, విద్యుత్తు, రోడ్లు, టెలికాం, రైల్వేలు, రేవులు, విమానాశ్రయాలవంటి మౌలిక సదుపాయాలలో గల కొరతలను తీర్చుకోవటం, విద్య, వైద్యం, ఇతర సామాజిక రంగాలపట్ల శ్రద్ధ చూపుతూ మానవవనరుల అభివృద్ధికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వటం, ఎగుమతుల పెరుగుదల, విదేశీ పెట్టుబడుల ఆకర్షణకు గట్టి ప్రయత్నాలు, ఆర్థిక రంగంలో క్రమశిక్షణకు తగు చర్యలన్నవి ఆర్థికాభివృద్ధికి తమ వ్యూహమైనట్లు యశ్వంత్ సిన్హా ప్రకటించారు. గ్రామీణాభివృద్ధి కోసమంటూ ఆయన ప్రధానంగా రోడ్ల నిర్మాణానికి, వ్యవసాయ రుణాలకు, విద్య, వైద్యంవంటి సదుపాయాల మెరుగుదలద్వారా మానవవనరుల అభివృద్ధికి అధిక నిధుల సరఫరాను లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులు, పేదల గృహనిర్మాణం, గ్రామీణులకు బీమా పథకం, నా బార్డ్-సిడ్స్ తోడ్పాటుతో లక్ష సెల్ఫ్-హెల్ప్ గ్రూపుల నిర్మాణం వంటివన్నీ కూడా గ్రామీణ ఆర్థికాభివృద్ధి బృహత్ పథకంలో భాగమే. కాని, నీటిపారుదల, పెద్ద రైతులతోపాటు సామాన్య రైతులకు కూడా రుణ సదుపాయాలు, వ్యవసాయ సర్వీసులు, తగిన మార్కెటింగ్ నదుపాయాలు అభివృద్ధి కానంతకాలం గ్రామాల అభివృద్ధికి అవసరమైన పునాదులు పడబోవు. ఇందుకోసం కేంద్ర-రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఉమ్మడి వ్యూహం, ఆచరణ

అవసరం. కాని యశ్వంత్ సిన్హా సమన్య మూలాలలోకి వెళ్ళకుండా పైపై చర్యలకు పరిమితమయ్యారు. భూముల వినియోగ విధానంపై జాతీయ కమిషన్ ను నియమించనున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రి చేసిన సూచనకు అర్థం వాటిని కార్పొరేట్ పరం చేయటమైతే ఆశ్చర్యపడనక్కరలేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో గ్రామాలపట్ల, గ్రామీణులపట్ల ఈ ఆర్థిక సంస్కరణల యుగపు ప్రభుత్వానిది అవసరార్థపు ప్రేమగానే తప్ప చిత్తశుద్ధిగలదైనట్లు కనిపించదు.

ఇతరత్రా పారిశ్రామికాభివృద్ధి విషయమై ప్రభుత్వం పూర్తిగా దేశ, విదేశీ ప్రైవేటు పెట్టుబడులపై ఆధారపడటం, ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను వీలైనంత తగ్గించటం, ప్రైవేటు రంగానికి అవసరమైన రోడ్లు, విద్యుత్తు, రవాణావంటి మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించటం అనే విధానానికే మరింతగా కట్టుబడి నడవదలచినట్లు యశ్వంత్ సిన్హా ప్రసంగాన్నిబట్టి స్పష్టమవుతున్నది. అయితే మన పరిస్థితి మౌలిక సదుపాయాల నిర్మాణానికి, నిర్వహణకు కూడా విదేశీ పెట్టుబడులను, రుణాలను ఆశించవలసిన దుర్దశలో ఉండటమన్నది గమనించవలసిన విషయం. గత పది సంవత్సరాల ఆర్థిక సంస్కరణల ప్రగతిని గమనించినపుడు, ఈ విధమైన ఆహ్వాన కార్యక్రమం ఇప్పుడైనా కోరుకున్న ఫలితాల నివ్వగలదా అన్నది ప్రశ్నగా మిగులుతున్నది. ఉదాహరణకు విద్యుత్ రంగంలోకి, రోడ్ల నిర్మాణ రంగంలోకి విదేశీయులను ఆహ్వానించి ఎనిమిది సంవత్సరాలు గడిచినా ఇంతవరకు వచ్చిన పెట్టుబడులు అత్యల్పమే. ఇటువంటి స్థితిలో మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి ఎప్పటికీ జరిగి, ఆ విమ్మట ఇతరత్రా పారిశ్రామికాభివృద్ధి

మరెప్పటికీ జరిగేను ? ఈ విషయాలు అనిశ్చితంగా ఉండగా, విదేశీ రుణాలు, వాటిపై వడ్డీల బరువు పెరిగిపోవటం, విదేశీ పెట్టుబడులను ఆశిస్తూ వారు కోరినవిధంగా రకరకాల రాయితీలతో మన ఆర్థిక స్వతంత్రతను బలహీనపరచుకోవటం మాత్రం పూర్తిగా నిశ్చితరూపంలో సాగుతున్నాయి.

మొత్తంమీద ఈ విధంగా స్వదేశీ, విదేశీ ప్రైవేటు రంగాల పాత్రతో ఆర్థికాభివృద్ధిని సాధించదలచి, అందుకు అవసరమైవిధంగా మౌలిక సదుపాయాలను, మానవవనరులను, గ్రామీణ రంగాన్నిసిద్ధం చేయ ప్రయత్నిస్తున్న ప్రభుత్వం అందుకు కావలసిన వనరులను వీలైనంతవరకు సబ్సిడీల తగ్గింపు ద్వారా, ప్రభుత్వ వ్యయం తగ్గించుద్వారా సంపాదించేందుకు బడ్జెట్లో ప్రయత్నించింది. ఎరువులపై సబ్సిడీ తగ్గింపు, కొన్ని వర్గాలకు సబ్సిడీ చక్కెర నిలిపివేత, ప్రావిడెంట్ ఫండ్ పై వడ్డీ కోత, ఆదాయంపై వన్ను సర్చార్జ్ హెచ్చింపువంటివన్నీ ఆ విధమైన చర్యలే. ఇంతకన్న పెద్ద హాని ప్రభుత్వ సిబ్బందిని తగ్గించి వేతనాల ఖర్చును కూడా పొదుపు చేయటంద్వారా జరగబోతున్నది. ఇదంతా చివరకు స్వదేశీ కాకులనుకొట్టి విదేశీ గద్దలకు వేయటం, వారి సవారి కోసం మనలను 'పనికొచ్చే' గుర్రాలుగా సిద్ధపరచటం తప్ప మరొకటి కాదేమో. సిన్హా బడ్జెట్ కనీసం ఆ లక్ష్యాన్నయినా ఎంతవరకు సాధించగలదన్నది వేచి చూడవలసిన విషయమే. బడ్జెట్ రోజున సెన్సెక్స్ 293 పాయింట్లు పతనం కావటం సిన్హా ప్రతిపాదనలు స్వదేశీ ఆర్థిక రంగానికి రుచించలేదని ఇప్పటికే నిరూపించింది.

- వార్త ఎడిటోరియల్

చంద్రబాబుకు స్విస్ మంత్రి "చెంపదెబ్బ"

స్విచ్ఛా మార్కెట్ కు మారుపేరు స్విట్జర్లాండ్ అనే విషయం అందరికీ తెలిసిందే! వివిధ దేశాల నుండి దొంగసొమ్ము ఆ దేశంలోనికి ప్రవహించి, అక్కడి బ్యాంకుల్లో భద్రంగా ఉంటున్నదన్న విషయం కూడా అందరికీ తెలిసిందే! అటువంటి దేశానికి చెందిన ఆర్థికమంత్రి ఇటీవలనే మన హైదరాబాద్ కు వచ్చేశారు. ఈ సందర్భంగా మన "సైబర్ బాబు" గారు స్విస్ ప్రతినిధి వర్గానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పెట్టుబడులు పెట్టడానికి గల అవకాశాలు వివరిస్తూ రాబోయే 20 సంవత్సరాల్లో రాష్ట్రంలో జాతీయోత్పత్తి 7 రెట్లు పెరుగుతుందని చెప్పడంతో స్విస్ మంత్రిగారు అద్భుతగిలి ఇటువంటి వాగ్దానాలు చేసే వాణ్ని మా దేశంలో అయితే జైలుకిగాని, ఆసుపత్రికిగాని పంపుతారని బదులిచ్చారు. తేరుకున్న మన చంద్రబాబుదారు 'రెడ్డిలాబ్స్' గురించి వివరిస్తూ గత ఇరవైఏళ్ళలో ఆ సంస్థ కోటిన్నర నుండి 650 కోట్ల టర్నోవర్ కు పెరిగిందని చెప్పారు. దీనికి వెంటనే స్విస్ మంత్రి బదులిస్తూ ఒక్క రెడ్డి లాబ్స్ ప్రగతి సాధించినంత మాత్రాన రాష్ట్రం అంతా అటువంటి అభివృద్ధి ఉంటుందని చెప్పడం పొరపాటుని బదులివ్వడంతో అవాక్కవడం బాబు వంతయింది.

ఇది సీమ బడ్జెట్

అయిన వాడికి ఆకుల్లో కాని వాడికి కంచాల్లో వడ్డించింది మొన్నటి కేంద్ర బి.జె.పి. ప్రభుత్వ బడ్జెట్. మన దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకి చిల్లులు పెట్టి, విదేశీ బహుళ జాతి సంస్థలకు, అంతర్జాతీయ ఫైనాన్స్ పెట్టుబడికి వరాల జల్లులు కురిపించింది. ప్రపంచ బ్యాంక్, ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థలు చూపించిన తోవ లోనే అదినడిచింది.

అధికార పార్టీతో సహా ప్రపంచ బ్యాంక్ విధానాలకు మద్దతు తెలిపే పార్టీలు కూడా ఏదో ఒక స్థాయిలో మాట మాత్రంగానైనా దేశ ఆర్థిక స్వావలంబనకు హాని కలిగించే బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలను వ్యతిరేకిస్తున్నారు. దేశం బయట నున్న శక్తుల కోసం స్వదేశీ ఆర్థిక వ్యవస్థను విచ్చిన్నం చేసే కోణంలో బడ్జెట్ను పరిశీలించడం ముఖ్యం.

విదేశీ వస్తువులకు స్వాగతం

స్వదేశీ వస్తువులకు మంగళం

అమెరికా వంటి ధనిక దేశాలు కూడా తమ పరిశ్రమలను కాపాడు కోటానికి విదేశీ వస్తువులపై సుంకాలను ఎక్కువ చేసి విధిస్తుంటే బి.జె.పి ప్రభుత్వం మాత్రం ఆదేశాల నుండి దిగుమతి అయ్యే వస్తువులపై సుంకాలను తగ్గించి మన దేశంలో ఉత్పత్తి అయ్యే వస్తువులపై పన్నులు పెంచింది. ఫలితంగా ముఖ్యంగా మన వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు, వ్యవసాయ ఆధారిత పరిశ్రమలలో, చిన్న తరహా పరిశ్రమలలో తయారయ్యే రోజువారీ వినిమయ సరుకులకు గిరాకీ పడిపోతుంది.

ఈ ప్రతిపాదన రెండు దుష్పరిణామాలకు దారి తీస్తుంది. అసలే సంక్షోభంలో వున్న వ్యవసాయ రంగం దిగుమతుల వలన, ఎరువుల సబ్సిడీ ఎత్తేసి నందున వ్యవసాయ ఖర్చులు పెరగబోతున్నందున మరింత సుడిగుండంలో చిక్కుకుంటుంది.

రెండోది చిన్నతరహా పరిశ్రమల మూసివేతకు దారి తీస్తుంది. పారిశ్రామిక వేత్తల సమాఖ్యలలో భాగంగా వున్న చిన్న తరహా పరిశ్రమల యజమానులు తీవ్ర భయాందోళనలను వెళ్ళబుచ్చటం దీనికి చిహ్నం.

అ దేశ జనాభాలో అత్యధిక శాతం మందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్న వ్యవసాయం, చిన్న తరహా పరిశ్రమలు దెబ్బ తినటం దేశ ఆర్థిక రంగానికి క్షేమకరం కాదు. ప్రపంచ వాణిజ్యసంస్థ ఒప్పందాలను గౌరవించాలన్న

అజయ్ కుమార్

మాయలో కన్నా మిన్ను గానకుండా వ్యవహరించే పాలక వర్గాల విధానాలకు అడ్డుకట్ట వేయాలి.

ప్రభుత్వ రంగం ప్రయివేటు -

పెట్టుబడులకు ధారాదత్తం

ప్రపంచ బ్యాంకు గీసిన హద్దులోనే డిజిన్వెస్ట్మెంటు కమిషన్ సిఫారసులు, బి.జె.పి కేంద్ర క్యాబినేట్ నిర్ణయాలు, బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలు వుండటం ప్రభుత్వ రంగ ప్రయివేటీకరణ అంశంలో స్పష్టంగా కనబడుతుంది.

ప్రభుత్వ పరిశ్రమలను ఒక్కోముక్కగా అమ్మి యాజమాన్యంతో సహా వాటిని ప్రయివేటు పెట్టుబడిదారులకు స్వాధీనం చేయాలన్న ప్రపంచ బ్యాంకు సిఫారసులు అమలు కావటం నేడు కనపడుతుంది. సందబ్లో సదేమియా లాగా విదేశీ ఫైనాన్స్ పెట్టుబడి కూడా మన పరిశ్రమలలోకి చొరబడి మన సంపదను కొల్లగొడుతుంది.

విదేశీ వస్తువులపై మన దేశం ఆధారపడేలా చేయటానికి ప్రభుత్వరంగం ప్రయివేటీకరించబడాలని సామ్రాజ్యవాద దేశాలు కోరుకోటానికి అనుగుణంగా బి.జె.పి. బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలున్నాయి. బడ్జెట్ ప్రతిపాదించిన విధంగా అప్పులు తీర్చటం, సామాజిక రంగాలలో పెట్టుబడులు పెంచడం ప్రభుత్వ రంగాన్ని అమ్మినా సాధ్యం కాదు. వాటి అమ్మకం, వాటి షేర్ల మార్కెట్ విలువతోబాటు, పెరిగిన వాటి ఆస్తుల విలువ, పొందుతున్న లాభాల విలువ, ప్రభుత్వానికి కడుతున్న పన్నుల విలువ ఆధారంగా జరిగితేగాని ఇది సాధ్యపడదు. కానీ, ఏకాడికో ఓకాడికి వాటిని అమ్మేయాలని పాలక వర్గాలు పట్టుబట్టి కూర్చున్నాయి. ఎవరి ప్రయోజనం కోసం ఈ పనులు చేస్తున్నట్టు?

ఆర్థిక రంగంపై కూడా పట్టు కోల్పోతాం

ద్రవ్య నియంత్రణ విధానం నుండి కూడా ప్రభుత్వం తప్పుకుంటుంది. రిజర్వు బ్యాంకుకు స్వయం ప్రతిపత్తి కల్పించటం వలన పార్లమెంటు కంట్రోలు లేకుండా పోతుంది. ఐ.యం.ఎఫ్, ప్రపంచ బ్యాంకులలో పని చేసే వచ్చిన ఉద్యోగులంతా ప్రజాస్వామిక సంస్థలకు దూరంగా ఆర్థిక రంగాన్ని నడుపుతారు. విదేశీ పెట్టుబడికి నమ్మకం కుదిరేలా విధానాలు

రూపొందిస్తారు.

వడ్డీ రేట్లు, విదేశీ మారక ద్రవ్యంపై ప్రభుత్వ కంట్రోలు పోయి ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు దెబ్బతింటాయి. (చిన్న పొదుపు మొత్తాలపై వచ్చే ఆదాయాలు పడిపోవటం, పెన్షన్లు, పి.ఎఫ్.లపై వడ్డీ తగ్గటం, రూపాయి విలువ పడిపోవటం-ధరలు పెరగటం, విదేశీ అప్పుల భారం పెరగటం వంటి రూపాల వలన) అంతర్జాతీయ ఫైనాన్స్ పెట్టుబడి స్పెక్యులేటివ్ (గేంబ్లింగ్) కార్యకలాపాలకు తలుపులు తెరవబడతాయి. విదేశీ సంస్థాగత పెట్టుబడులు, వెంచర్ క్యాపిటల్ ఫండ్స్ కు ఇచ్చిన కన్సేషన్స్, ఈ బాటలోనే ఇవ్వబడ్డాయి.

బ్యాంకుల ప్రయివేటీకరణ విదేశీ పెట్టుబడి ప్రవేశానికి దారితీస్తుంది. ఇప్పటి వరకు దేశ ఉత్పత్తి అవసరాలకు ఉపయోగపడిన బ్యాంకులు స్పెక్యులేటివ్ కార్యకలాపాలకు ఉపయోగింపబడతాయి. మన ఫైనాన్స్ రంగం అంతర్జాతీయ ఫైనాన్స్ పెట్టుబడికి తోకగా మారుతుంది. ఫైనాన్స్ రంగంలో వ్యవస్థాగత సర్దుబాట్లు చేయాలన్న ప్రపంచ బ్యాంకు డిమాండ్ కు తలవొగ్గిన ఫలితమే ఇది. అగ్నేయ ఆసియా దేశాల ఆర్థిక సంక్షోభం మనకు కూడా వచ్చేందుకు, విదేశీ స్పెక్యులేటర్లు లాభాలు ఆర్జించేందుకు ఈ ప్రతిపాదన దోహదం చేస్తుంది.

అభివృద్ధికి పేదరికం తగ్గింపుకు చరమ గీతం

అంతర్జాతీయ ఫైనాన్స్ పెట్టుబడిదారులను ప్రసన్నం చేసుకునేందుకు, ఖర్చు తగ్గించే పేరుతో, ప్రణాళికా పెట్టుబడి ఖర్చు తగ్గించటం ద్వారా అభివృద్ధిని; సబ్సిడీలను తగ్గించటం ద్వారా పేదరికం తగ్గించే కార్యక్రమాన్ని బడ్జెట్ నిర్లక్ష్యం చేసింది.

వ్యవసాయం, గ్రామీణాభివృద్ధి, నీటిపారుదల, ఎనర్జీ, పరిశ్రమలు, ఖనిజాలపై పెట్టుబడులను తగ్గించటం ద్వారా ఆర్థిక రంగంలోని ముఖ్య భాగాలను బడ్జెట్ గాలికి వదిలేసింది. సామాజిక రంగాలపై కూడా ఖర్చు తగ్గింది. మొత్తం సబ్సిడీలలో ఆహారం, ఎరువుల వాటా గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా పడిపోతున్నా కూడా, పెంచిన రక్షణ ఖర్చును పూడ్చుకోటానికి వాటిపై వేటు వేసి పేదలపై మరిన్ని భారాలు మోపింది.

బడ్జెట్ను వ్యతిరేకించాలి.

దేశ ఆర్థికాభివృద్ధిని, స్వావలంబనను, సార్వభౌమత్వాన్ని మంట గలిపే కేంద్ర బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలు పార్లమెంటులో ఆమోదం పొందకుండా చూడాలి.

విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ వ్యతిరేక పోరాటం

విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ కార్మికులు గతమూడు మాసాల నుండి ఉద్యత పోరాటంలో ఉన్నారు.

ముఖ్యమైన ఆందోళనలతో పాటు

సి.హెచ్. నర్సింగరావు

తేదీన మరింత దుర్మార్గాంగా లారీచార్జి చేశారు.

- 26 డిసెంబర్, 1999 - ఫలో కలక్టరేట్ - మూడువేల మందిపైగా పాల్గొన్నారు.
- 11 జనవరి, 2000 - ప్రైవేటీకరణ వ్యతిరేక రిఫరెండమ్ - పద్నాలుగు వేల మంది పాల్గొన్నారు.
- 24 జనవరి, 2000 - గాజువాక బండ్ - సంపూర్ణంగా జరిగింది.
- 2 ఫిబ్రవరి, 2000 - దేవవ్యాపిత సమ్మె - నూరుశాతం పాల్గొన్నారు.
- 1 మార్చి, 2000 - ప్రత్తి శేషయ్య, బైరాగి నాయుడు గార్ల జల సమాధి ఆందోళన - రెండువేలమంది పాల్గొన్నారు.
- 7 మార్చి, 2000 - ముఖ్యమంత్రి ఎన్నికల సభవద్ద నిరసన. రెండు వేలమంది పాల్గొన్నారు.

కూర్కన్న పాలెం వద్ద రిలే నిరాహార దీక్షలు మార్చి 1న, మార్చి 7న జరిగిన లారీ చార్జిలకు నిరసనగా స్టీల్ ప్లాంట్ యావత్తు నల్లబ్యాడ్జీలు ధరించటం, అనేక నిరసన ప్రదర్శనలు జరిగాయి. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే డిసెంబరులో ప్రారంభమయిన ఉద్యమం ఉవ్వెత్తున కొనసాగుతున్నది. మార్చి 1 న కలక్టరేట్ వద్ద పాశవికంగా లారీచార్జి జరిగింది. మార్చి 7న

వందలాదిమందికి లారీ దెబ్బలు తగిలాయి. రక్తాలు చిందాయి. ఈ విధంగా లారీలతో, నిర్బంధాలతో ఉద్యమాన్ని అణచలేరని రుజువవుతున్నది. గత ఐదు సంవత్సరాలుపైగా సి.ఐ.టి.యు స్టీల్ ప్లాంట్ కు ప్రభుత్వ విధానాల వలన ప్రమాదం రాబోతుందని హెచ్చరించింది. కరపత్రాలు పోస్టర్లు ద్వారా ప్రచారం చేసింది. జనరల్ బాడీలు, సెమినార్లు నిర్వహించింది. దేశంలోని ఉక్కురంగంలో నిష్టాతులైన వారిని రప్పించి

ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలను సూచించింది. కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రయివేటీకరణ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా దేశవ్యాపితంగా జరిగిన ప్రతి సమ్మెలోను, ఇతర పోరాటాల్లోను సి.ఐ.టి.యు చిత్తశుద్ధిగా కృషి చేసింది. ప్రమాదంపై కొచ్చిన తరువాత సాధారణ కార్మికులతో సహా ఈ ఉద్యమంలో కలిసి ముందుకు వస్తున్నారు. కొన్ని కార్మిక సంఘాలకు ఇష్టం లేకపోయినా ఐక్య ఉద్యమాల్లో పాల్గొంటున్నారు. న్యాయమైన సమస్యపై నిరవధికంగా కృషి చేస్తే తప్పుక వలితం ఉంటుందనేందుకు నిదర్శనం విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ ఆందోళన. సి.ఐ.టి.యు చొరవతో ఉద్యమం ప్రారంభించినపుడు కలిసి రానివారుకూడా ఈ పోరాటంలో రాను రాను అనేకమంది చేరారు.

విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ పై కావాలనే ఆదినుంచి కేంద్రప్రభుత్వం సవతి తల్లి ప్రేమ చూపించింది. విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ అశేష ఆంధ్రప్రజానీకం రక్త తర్పణం చేసి సాధించుకుంది. 32 మంది విద్యార్థులు, యువకులు, కార్మికులు ప్రాణాలు బలిదానం చేశారు. రాష్ట్ర ప్రజల వత్తిడికి తలఒగ్గి కేంద్రప్రభుత్వం ఆమోదించినప్పటికీ పన్నెండేళ్ళ వరకు నిధులు మంజూరు చేయలేదు. స్టీల్ ప్లాంట్ నిర్మాణం సగం

పోలీసు నిర్బంధాన్ని ఎదిరించి పోరాడుతున్న విశాఖ స్టీల్ కార్మికులు

లారీలు, తూటాలు ఆపలేవు విశాఖ ఉక్కు పోరాటాన్ని

జరిగిన తరువాత “స్టీల్ ఉత్పత్తి వేస్ట్ విదేశాలనుండి దిగుమతి బెస్ట్” అనే సిద్ధాంతంతో అప్పటి ప్రధానమంత్రి శ్రీ రాజీవ్ గాంధీ ప్లాంట్ కెపాసిటీని బాగా తగ్గించారు. ఇతర స్టీల్ ప్లాంట్లన్నింటికి నిధులు పూర్తిగా సమకూర్చినా విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ కు సగమే ఇచ్చారు. స్టీల్ ప్లాంట్ మొత్తం పెట్టుబడి అయిన సుమారు తొమ్మిది వేల కోట్లలో సగభాగం వాణిజ్య సంస్థల నుండి ప్రభుత్వం అప్పులిప్పించింది. ఈ అప్పులపై వడ్డీలు, వడ్డీలపై వడ్డీలు తదచి మోపడై తలకు మించిన భారంగా పరిణమించింది. విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ కు నేడు ఇదే ముఖ్యసమస్య దీనికి తోడు

ప్లాంట్ కెపాసిటీని పెంచాలని స్టీల్ నిపుణులంతా గావుకేకలు పెట్టి చెప్పినా కేంద్ర ప్రభుత్వాలు అమలు చేస్తున్న విధానాలు విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ కు చేటు తెచ్చాయి. ఈ విధానాల ప్రభావం స్వయంగా తమ కళ్ళతో చూస్తున్న స్టీల్ ఉద్యోగులు ఈ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడాలని నిశ్చయించుకున్నారు. దాని ఫలితమే నేడు జరుగుతున్న స్టీల్ ఉద్యమం. కార్మికులంతా కావాలని పోరాడుతున్నప్పుడు ఆ పోరాటాన్ని ఆపటం ఎవరితరమూ కాదు.

ఇదే కాలంలో ఉత్తరప్రదేశ్ విద్యుత్ కార్మికులు అధికారులు నిర్వహించిన పోరాటం

దేశవ్యాపితంగా పోర్టు అండ్ డాక్ కార్మికుల పోరాటాలు వీరికెంతో స్ఫూర్తినిచ్చాయి. స్టీల్ కార్మికులకు మద్దతుగా గాజువాక మున్సిపాలిటీ కేంద్రంలో బంద్, లారీ ఛార్జీలకు నిరసనగా పలు ప్రభుత్వరంగ సంస్థల వద్ద ధర్నాలు, రాస్తారోకోలు ప్రకటనలు ద్వారా సంఘీభావం తెలిపారు. ఆంధ్రులు పోరాడి సాధించుకున్న స్టీల్ ప్లాంట్ కోసం అవసరమైతే రాష్ట్ర వ్యాపితంగా మరో పోరాటం నిర్వహించి ప్రైవేటు వరం కాకుండా కాపాడుకుంటారనేందుకు సంకేతమే నేడు నడుస్తున్న ఉద్యమం.

-విశాఖ ఉక్కు-ఆంధ్రుల హక్కు-కారాదు పైవేట్ సొత్తు అశేష ఆంధ్రావని పోరాడి సాధించుకున్న

విశాఖ ఉక్కును పై “వేటు” వరం చేస్తే సహించం!

విశాఖపట్నం స్టీల్ ప్లాంట్ ను ప్రభుత్వం రక్షించాలని కోరుతూ అన్ని యూనియన్లు, కార్మికులు అనేక ఆందోళనలు చేస్తున్నారు. ఇప్పటికే అనేక సమస్యలు నిర్వహించడంతో పాటు గాజువాక బంద్, ఫిబ్రవరి రెండవ తేదీన పారిశ్రామిక సమ్మెను విజయవంతం చేశారు.

ఈ స్టీల్ ప్లాంట్ ఎవరి దయాదాక్షిణ్యాలవల్లే వచ్చింది కాదు! మంత్రాలకు రాలిన చింతకాయ అంత కంటే కాదు! ఏ ఒక్క రాజకీయ పార్టీయో కృషి చేస్తే వచ్చిందీ కాదు! అశేష ఆంధ్ర ప్రజానీకం ఉత్తుంగ తరంగాలై ఉద్యమిస్తే సాక్షాత్కరించింది ఫ్యాక్టరీ! 32 మందికి పైగా ప్రజానీకం బలిదానం, రాష్ట్రానికి చెందిన కమ్యూనిస్టు ఎమ్మెల్యేల రాజీనామా, ఉద్యమాల ఫలితమే ఈ ప్లాంట్. సమైక్య ప్రజానీకం యొక్క సమిష్టి ఫలితంగా ఉద్భవించిన ఈ ప్లాంట్ ను ఆ ప్రజానీకం యొక్క సహకారంతోనే రక్షించుకోగలం.

ఈ ప్లాంట్ ఎదుర్కొంటున్న నష్టాలకు ఆసలు కారణాలను మనం ఈ సందర్భంగా ప్రజానీకానికి వివరించాలి. 1979లో కేవలం రూ.2256 కోట్ల నిర్మాణ అంచనా వ్యయంతో మనం ప్రారంభించిన ప్లాంట్ నిర్మాణం ఖర్చు 9960 కోట్లకు పెరిగిపోవడానికి గల ప్రభుత్వ బాధ్యతను మనం ప్రజలకు తెలియజేయాలి. రేషనలైజ్డ్ కాన్సెప్ట్ పేరుతో ప్లాంట్ నిర్మాణాన్ని అసమగ్రంగా, బాధ్యతా రహితంగా ప్రభుత్వం వదిలివేయడం వల్ల చూర్తి సామర్థ్యం వినియోగించుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడిన విషయాన్ని ప్రజలకు అర్థపరచాలి. ప్రభుత్వం ఈ ప్లాంట్ పట్ల శీతకన్ను ప్రదర్శించినప్పటికీ ఉద్యోగుల సమిష్టి కృషి వల్ల అంతర్జాతీయ స్థాయిలోనే విశాఖ

ఉక్కు కీర్తిప్రతిష్టలు పెరిగిన విషయాన్ని, ఉత్పత్తుల్లో సాధిస్తున్న సరికొత్త రికార్డులను ప్రజానీకానికి తెలియజేయాలి. వారి మద్దతు సంపాదించాలి.

ఇదే సందర్భంగా ప్రభుత్వం ప్రభుత్వరంగ సంస్థల పట్ల అవలంభిస్తున్న వివక్షను మనం ప్రశ్నించాలి. ప్రయివేట్ రంగ ఉక్కు పరిశ్రమలకు 17వేల కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చిన ప్రభుత్వం దక్షిణ భారతదేశంలోనే ఏకైక సమగ్ర ఉక్కుకర్మాగారం అయిన విశాఖ స్టీల్ కు నిధులు ఎందుకు ఇవ్వడానికి వెనుకంజ వేస్తున్నది? కేవలం అతి తక్కువ పెట్టుబడితో ప్రతి సంవత్సరం వందలకోట్ల రూపాయలు లాభాలు

ఆర్జించగలిగే మన స్టీల్ ప్లాంట్ కు ప్రభుత్వం నిధులు కేటాయించకుండా పైపెచ్చు ప్రైవేటీకరణ, డిజ్ ఇన్ వెస్ట్ మెంట్ అంటూ

చేస్తున్న కుట్రలన్నీ మనం ప్రజానీకానికి వివరించాలి.

చేస్తున్న పోరాటాలు, ఆందోళనలు ఈ ప్లాంట్ ను రక్షించుకునేవరకు, దీన్ని నిలబెట్టుకునే వరకూ ఈ పోరాటాలు అప్రతిహంగా కొనసాగాలి. ప్రజానీకాన్ని మనకు అనుకూలంగా సమీకరిస్తే పాలకులు ఎన్ని చట్టాలు తెచ్చినా అవి నాలుక గీచుకోడానికి కూడా పనిచెయ్యవు. ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ సాధించిన ప్రజలు దాని పరిరక్షణకోసం కూడా ముందుపీరినే ఉంటారు. అయితే వారిని సమీకరించి, వారిమద్దతు కోరాల్సిన బాధ్యత మొత్తం ఉద్యోగులందరిదీ! ఈ కృషిలో ఏకోన్ముఖులై ముందుకు రావాలి. ఈ కృషి ద్వారా మన ప్లాంట్ ను ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వ విధానాల నుంచి రక్షించుకోగలం.

-వై.వి. సుధాకర్

ఎంప్లాయిస్ ప్రావిడెంట్ ఫండ్ నుండి అడ్వాన్స్ పొందటానికి అవసరమైన డాక్యుమెంట్లు - వివరాలు

పొందే సదుపాయాలు	షరతులు	అందించ వలసిన డాక్యుమెంట్లు	అవసరమైన డాక్యుమెంట్లు
ఫండ్ నుండి (పేరా 6బి) తీసుకొనేందుకు ఎంప్లాయికోసం స్థలం కొనుగోలుకు బి)ఇంటి నిర్మాణానికి	5 సంవత్సరాల ఫండు సభ్యత్వం వుండాలి (కనీసం సభ్యత్వంలో ఎకౌంటు 1000 బాలెన్స్గా వుండాలి. --డిటో--	(1)24 నెలల జీతం(బేసిక్+డిఎ) లేక సభ్యుని స్వంత చెల్లింపు + కంపెనీ చెల్లింపు వాటా వడ్డీతో కలుపుకొన్న దానిపై 11) 36 నెలల వేతనం (బేసిక్+డిఎ) లేక సభ్యుని స్వంత చెల్లింపుల వాటా + కంపెనీ చెల్లింపు వాటా వడ్డీతో కలుపుకొని	ఒరిజినల్ ఎలాట్మెంటు ఆర్థిక కొనుగోలు ఏజన్సీద్వారా జరిగినట్లైతే ఒరిజినల్ టైటిల్ డీడ్(వ్యక్తుల నుండి కొనుగోలు జరిగే కొనుక్కున్న ఒరిజినల్ కాపీ జతపర్చి ఇవ్వాలి. రిజిష్టర్డ్ ఎగ్రిమెంటు యొక్క ఫోటో కాపీని (దీన్ని పరిశీలించి వాపస్ ఇవ్వబడుతుంది. కాలం ఎ)లో వలె -కలెక్టర్ ఆఫీస్/మున్సిపల్ కార్పొరేషన్/ లోకల్ బాడీస్ గాని ఆమోదించినప్లాన్ ఫోటో కాపీ 1) ఒరిజినల్ ఎలాట్మెంట్ ఆర్డర్ (ఏజన్సీ ద్వారా కొంటే) 2) అమ్మకందారునుండి రిజిస్ట్రేషన్ యాక్టు 1908 రిజిష్టర్ చేయబడిన అమ్మకం అగ్రిమెంట్ (ప్లాట్ + ఒరిజినల్) ఒరిజినల్ను పరిశీలించి వాపస్ ఇవ్వబడును. 3) వకీలు నుండి అదనపుభారం వుండదనే సర్టిఫికేట్ 4) వచ్చే 5సం॥ల వరకూ అమ్మకం జరపనని/కుదువ పెట్టనని హామీని ఇవ్వాలి. 5) వాస్తు శిల్పి నుండి వాల్యుయేషన్ సర్టిఫికేట్ 6) బిల్డింగ్ నిర్మాణం ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేయగలమనే అంచనాతో లెటర్ 7) ప్లాట్కోసం అడ్వాన్స్ పుచ్చుకొన్నట్లు రశీదు. 8) కోఆపరేటివ్ హౌసింగ్ సొసైటీ నుండి కొంటే ఆ సొసైటీ రిజిస్ట్రేషన్ నంబర్ 9) కొత్త నిర్మాణమైతే అది ఎప్పటి నుండి ప్రారంభించబడిందో తెలిపే సర్టిఫికేట్ అప్పు లిచ్చే సంస్థనుండి అప్పు వివరాలు - మిగిలిన అప్పులతో కూడిన సర్టిఫికేట్
సి)నివాసం కోసం ప్లాట్ కొనుగోలు ప్రకారం	--డిటో--	--డిటో--	మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్ నుండి హాస్పిటల్ ఖర్చు లేక ఆపరేషన్
డి) అదనంగా నిర్మాణం జరపడం లేదా వున్న నిర్మాణంలో మార్పులు చేయటంకోసం లేదా నిర్మాణాన్ని అభివృద్ధి పర్చుకోవటానికి	వున్న ఇల్లు 5 సం॥లు క్రితం నిర్మాణం పూర్తయి వుండాలి.	12 నెలల బేసిక్ లేక సభ్యుని స్వంత వాటా చెల్లింపులకై	వివాహ ఆహ్వాన పత్రిక
2. తిరిగి అప్పు చెల్లించే ఫండ్ లో 10 సం॥ల సభ్యత్వం విధంగా అడ్వాన్సును సభ్యుడు అప్పును గవర్నమెంట్ ఫండ్ నుండిపొందటం సంస్థనుండి పొందివుండాలి. (పేరా 68బిబి)		36 నెలల కాలం (బేసిక్ + డి.ఎ.) లేక మెంబర్ స్వంత చెల్లింపు + కంపెనీ వాటా చెల్లింపు-వడ్డీలతో కలిపి	చదివే విద్యాసంస్థ నుండి చదివే చదువు/కోర్సుకు అయ్యే ఖర్చులు అంచనా తెలుపుతూ సర్టిఫికేట్ తగిన అధికారుల నుండి సర్టిఫికేట్
3. నెలకన్నా ఎక్కువకాలం కనీసం నెలరోజుల వరకైనా జబ్బుపడి హాస్పిటల్ ఆస్పత్రిలో వుండాలి. మేజర్ సర్జికల్ ఆపరేషన్ జరిగితే, టి.బి., లెప్టోస్, పక్షవాతం, కాన్సర్, గుండె జబ్బులు వగైరాలతో బాధపడుతుంటే		6 నెల కాలం (బేసిక్+డి.ఎ)	
4. పెళ్ళికోసం-స్వంత కొడుకు వివాహం/ కూతురు/చెల్లెలి రెండో వివాహంకోసం	7 సం॥లు సభ్యత్వం వుండాలి సభ్యుని ఎకౌంటులో కనీసం 1000/-లు బాలెన్స్ వుండాలి.	సభ్యుడి స్వంత చెల్లింపు వాటాలో 50% ఎక్కువలో ఎక్కువ అడ్వాన్స్ ఇవ్వాలి)	
5. కొడుకు/కూతురు భద్రతకోసం ఎడ్వాన్స్	--డిటో--	--డిటో--	
6. అసాధారణ(ప్రకృతి వైపరీత్యాలు1)జరిగిన నష్టం తెలుపు సంబంధిత వగైరా) పరిస్థితులలో అడ్వాన్స్ సంస్థల నుండి సర్టిఫికేట్ కోసం(పేరా 68సి) 2)రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ప్రకటన		రు.5000 లేదా 50% సభ్యుని స్వంత వాటా చెల్లింపులు (4నెలలోగానే అప్లయి చేసుకోవాలి)	

లేబర్ లా రిపోర్టర్, మార్చి 2000 సంచిక నుండి.

సమకాలిన సమాజంలో అంబేద్కర్ ఆలోచన - తక్షణ కర్తవ్యం

(అంబేద్కర్ 110వ జయంతి సందర్భంగా)

అంబేద్కర్ దళితుల కోసం పోరాడిన దళిత నాయకునిగా, రాజ్యాంగాన్ని రచించిన మేధావిగా కొందరు గుర్తిస్తారు. కటిక దారిద్ర్యంలో అడుగుడుగున అవమానాల మధ్య పెరిగాడు అంబేద్కర్. బానిసత్వం కంటే ఘోరమైన అస్పృశ్యతపై హిందూ సమాజంలో తిరుగుబాటు చేసిన వారిలో అగ్రగణ్యుడనడంలో సందేహం లేదు. కాని అంబేద్కర్ కార్మిక నాయకునిగా, బొంబాయి లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలోను, వైశ్రాయి కౌన్సిల్లో, కార్మిక సభ్యునిగా భారతదేశ కార్మిక సంక్షేమానికి కృషి చేశారు. ఆయన దళితుల, కార్మికుల, రైతుల, మహిళల, కనీస వేతనాల, సమ్మె హక్కు, ప్రభుత్వరంగ సంస్థల పరిరక్షణ తదితర సమస్యలపై అధ్యయనం చేసి, వాటి సాధనకై నిర్విరామంగా కృషి చేశాడు. అంబేద్కర్ కృషి ఫలితంగా స్వాతంత్ర్యానంతరం దళితులకు రాజ్యాంగంలో విద్యా, ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్లు పొందుపర్చబడ్డాయి. వాటి మూలంగా దళితులు విద్యా, వైద్య, ఉద్యోగ సదుపాయాలు కొంత పొందకలిగినారు దళితులలో రిజర్వేషన్ల వల్ల పూర్తిగా మార్పు రానప్పటికీనీ కొంత ఉపశమనం జరిగిందనేది నగ్గునత్యం. కీలకమైన మౌళిక మార్పు జరగలేదు. అది జరగాలంటే భూసంస్కరణల అమలు జరగాలి. భూసంస్కరణలు అమలు చేయడంలో ప్రభుత్వాలు విఫలమైనాయి.

ప్రస్తుతం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అనుసరిస్తున్న ఆర్థిక విధానాల వల్ల దళితులు, గిరిజనులు, వెనుకబడిన వర్గాలు, కార్మిక, కర్షకులు తీవ్ర క్షిప్ర పరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. సామ్రాజ్యవాద సంస్థలైన ప్రపంచబ్యాంక్ ఐ.ఎం.ఎఫ్. డబ్ల్యు.టి.ఓ.ల వత్తిడిమూలంగా ప్రవేశపెట్టిన నూతన ఆర్థిక పారిశ్రామిక విధానాలు వచ్చిన తర్వాత ప్రైవేటీకరణ మూలంగా రిజర్వేషన్ల ప్రయోజనం దెబ్బతింటున్నది. ధరల పెరుగుదల, నిరుద్యోగం, సబ్సిడీల, సంక్షేమ కార్యక్రమాల కుదింపు, భూసంస్కరణల అమలు నిర్వీర్యం కావడం, చేతివృత్తులు దెబ్బతినడం మూలంగా వ్యవసాయ కార్మికులు పేదరైతులు వృత్తిదారులు నష్టపోతున్నారు. వీరిలో అత్యధికులు దళితులు, గిరిజన, వెనుకబడినతరగతుల వారే. ఇప్పుడు రాజ్యాంగ సమీక్ష చేయాలనే పేరిట రిజర్వేషన్లపై చట్టరీత్యానే వేటు వెయ్యాలనే కుట్రవస్తుతున్నది కేంద్ర ప్రభుత్వం. మహిళలను ఉద్ధరిస్తామని చెబుతూనే సతి సంస్కృతికి వత్తాసు పలకడం, ఎస్.సి/ఎస్.టి.లకు సంక్షేమ పథకాలు, రాయితీలను కొనసాగిస్తామని మొసలి కన్నీరు కారుస్తు, ఉన్న రాయితీలకు తిరోధకాలు యిస్తున్నారు. బడుగు దేశాలమని చెప్పుకుంటూ ధనిక దేశాల నుండి రుణాలు తీసుకొచ్చి కేవలం ధనికుల ప్రయోజనాలకే ఉపయోగిస్తున్నారు.

- కనీసం గజం భూమి కూడలేని వారికి జన్మభూమి అంటూ పాఠాలు చెప్పటమంతా హాస్యాస్పదం మరొకటి లేదు. పేదలకు, మధ్యతరగతి వారికి కావలసింది జన్మభూమి భజన కాదు, మిగులు భూమి కావాలి. దళితుల, ప్రతిరోజు బిల్ గేట్స్, బిల్ క్లింట్ వంటి విదేశీయుల భజన చేస్తూ, విదేశీ కంపెనీల ముందు సాగిలపడుతున్నారు.

- గత 50 ఏళ్ళుగా దేశాన్ని పాలిస్తూ పేదరికాన్ని, నిరుద్యోగాన్ని, అవినీతిని పెంచుకుంటు తమ చేతగాని తనాన్ని కప్పి పుచ్చుకోవాలనే, ప్రయత్నాలలో భాగమే

(అంబేద్కర్ 110వ జయంతి సందర్భంగా)

వారు ప్రస్తుతం అడుతున్న నాటకం, 'రాజ్యాంగ సమీక్ష', దేశంలో ఉన్న ఎస్.సి/ఎస్.టి/బి.సి/ మైనార్టీలే కాకుండా పేదలు, వ్యవసాయ కూలీలు, మహిళలు, మరియు కార్మికులకు కలుగజేసిన హక్కులు, రాయితీలు, సంక్షేమ రాజ్యా స్ఫూర్తి, ఆదేశిక సూత్రాలు, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలను రద్దు చేసి మనుసిద్ధాంతాన్ని తిరగకోదాలనే కుట్రలో భాగమే

వారు చేయాలనుకుంటున్న 'రాజ్యాంగ సమీక్ష' ఈ హానికరమైన నూతన ఆర్థిక విధానాలను 1991లో భారతదేశంలోకి తీసుకొచ్చింది కాంగ్రెస్, వాటిని వేగవంతంగా అమలు చేస్తున్నది ప్రస్తుత కేంద్రంలో ఉన్న బి.జె.పి., రాష్ట్రంలో ఉన్న తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాలు ప్రజావ్యతిరేకమైన నూతన ఆర్థిక విధానాల విషయంలో ఒకదానికి ఒకటి ప్రత్యామ్నాయం కావు. మూడు మూడే. ఈ విధానాల వరంవరలో రిజర్వేషన్లకు ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది. ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే దళితులు నిమ్మ వర్షాల వారు చదువుకునే అవకాశం ఉండదు, వైద్యం అందుబాటులో ఉండదు. ఒకవేళ చదువుకున్నా ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలుండవు. ప్రయివేటు ఉద్యోగాలు వీరికి అందుబాటులో ఉండవు. ప్రపంచీకరణ, ప్రైవేటీకరణలు నిరాటంకంగా జరుగుతున్న ఈ దశలో అణగారిన వర్గాలు బ్రతకగల్గే స్థితి లేదు. ఇందుకు ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానాలే కారణమని గుర్తించి ఐక్యం కావడమే ప్రస్తుత కర్తవ్యం.

అంబేద్కర్ ఈ రోజున లేరు. కాని ఆయన ఆశయాలు, ఆలోచనలు అలాగే ఉండిపోయాయి. ఆయన పోరాడి సాధించిన కార్మిక చట్టాలను ప్రభుత్వం పెట్టుబడిదారులకు యజమానులకు అనుకూలంగా మారుస్తుంది. న్యాయమైన హక్కులకోసం పోరాడుతున్న కార్మికవర్గంపై పోలీసులు దమనకాండ సాగిస్తున్నారు. ప్రభుత్వరంగం అంతా ప్రయివేట్ పరం అయిపోతుంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం సుమారు 240 ప్రభుత్వరంగ సంస్థల్లోని ఉద్యోగులను తగ్గించేందుకు రంగం సిద్ధం చేసింది. ప్రభుత్వాలు వి.ఆర్.ఎస్(స్వచ్ఛంద పదవి విరమణ) పథకాలను ఎరగా చూపిస్తుంది. ఉద్యోగుల సంఖ్యను

పాలడుగు భాస్కర్

కుదిస్తున్నట్లు కేంద్రమంత్రి ప్రమోద్ మహాజన్ అంటున్నారు. ఇప్పటికే ప్రభుత్వంలో ఎక్కువ మంది ఉద్యోగులున్నారు. కాబట్టి ఇక ఉద్యోగాలు కల్పించడం సాధ్యంకాదని ప్రధాని వాణిపేయి అంటున్నారు. ప్రయివేట్ రంగంలో రిజర్వేషన్లను ప్రవేశపెట్టేదే లేదని రాజ్యసభలో నీబ్బంది శాఖ సహాయమంత్రి వసుంధరా రాజ్ ఖరాఖండిగా చెప్పారు. బి.జె.పి. ప్రధాన కార్యదర్శి వెంకయ్యనాయుడు ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు అవసరం లేదని బహిరంగ ప్రకటన ఇచ్చారు. గత రెండు సంవత్సరాల నుండి బి.జె.పి. మంత్రి రాంజెరల్లాని రిజర్వేషన్లు తీసివేయాలి అంటూనే ఉన్నాడు. ఇలాంటి దుశ్చర్యలను కేంద్రంలోని బి.జె.పి. ప్రభుత్వం అనుసరిస్తుంటే, దానికి మద్దతు వల్లి ఆ ప్రభుత్వాన్ని రక్షిస్తున్న చంద్రబాబునాయుడు మన రాష్ట్రంలో అదే బాటలో పయనిస్తూ "తందానంటే తానే తందాన" అంటూ కొత్త బిచ్చగాడు పొద్దెరగదన్నట్లు ఒక అడుగు ముందే ఉన్నాడు.

ఈ ప్రభుత్వాలుదళితులు, పేదల సంక్షేమాన్ని పూర్తిగా విస్మరించాయి. నేడు దళితులలో అత్యధికులు కూడు, గూడు లేక కటిక దారిద్ర్యాన్ని అనుభవిస్తున్నారు.

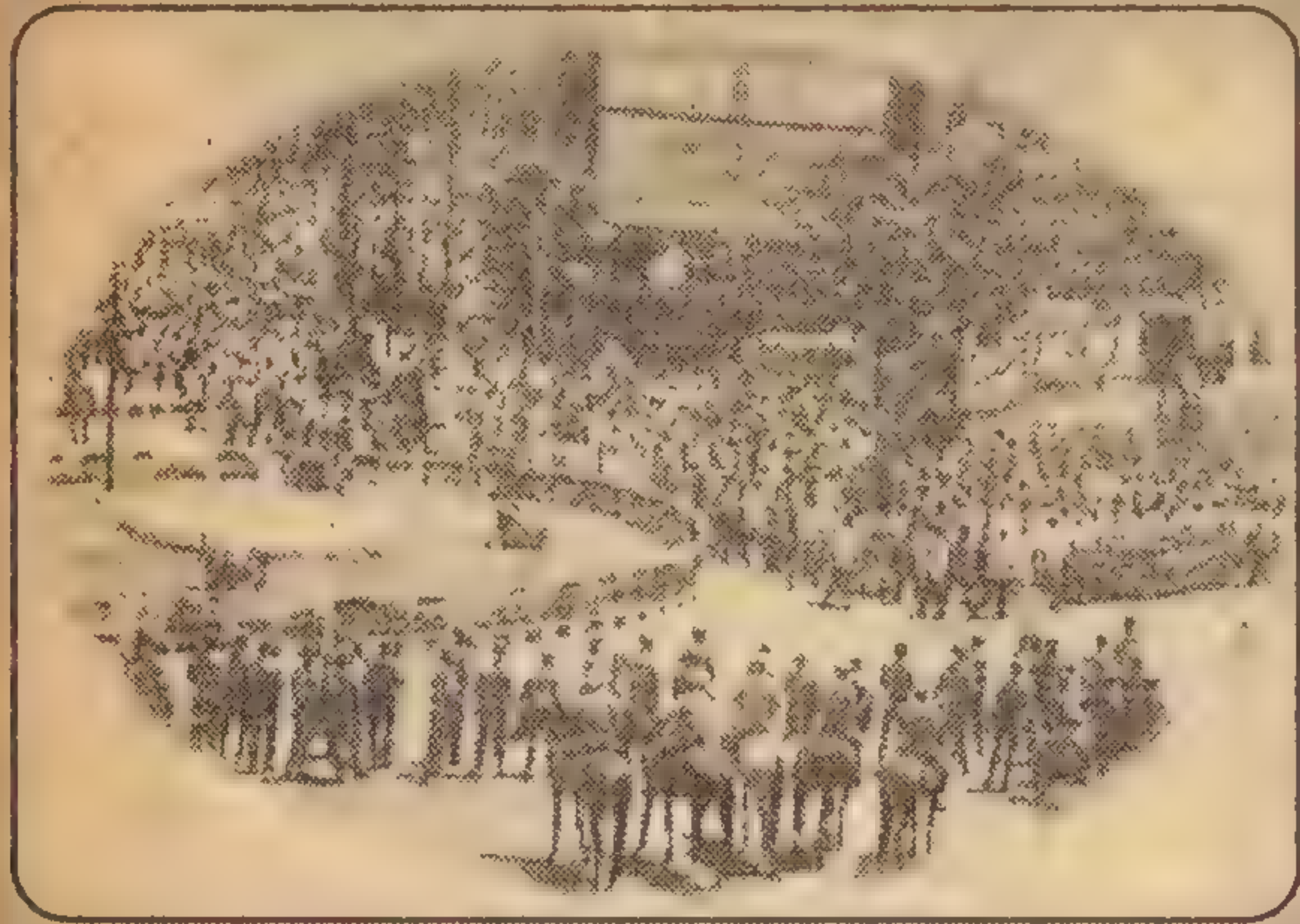
ఈ హానికరమైన విధానాలను గడచిన పదేళ్ళ నుండి వధకం ప్రకారం ప్రభుత్వాలు అమలు జరుపుతున్నాయి. ప్రపంచబ్యాంక్ దర్శకత్వంలో వాటిదశ ప్రస్తుతం శరవేగం అయ్యి కథ క్లైమాక్స్ కు చేరుకుంది. ఈ తరుణంలో పేదల దళితుల హక్కుల్ని కాపాడుకోవాల్సిన తక్షణ కర్తవ్యం వచ్చింది.

ఈ తరాల కోసమే కాదు భవిష్యత్ తరాల కోసం కూడా పోరాడాల్సిన బాధ్యత ఉంది. ఇదే దశలో ప్రభుత్వాలు తమ పనిని సులభంగా చేసుకోడానికి దళితుల్లో, ఉమ్మూలాపెట్టి అనైక్యత సృష్టించింది. దీనివల్ల నష్టపోయేది దళితులే. ఇది పేద వర్గాలకే నష్టం అని గమనించాలి.

పోరాటాల సమయం ఆసన్నమైంది. ఇది ఉద్యమాల యుగం. ఈ యుగంలో అనేక ట్రేడ్ యూనియన్లు, ముఖ్యంగా కుల వివక్ష వ్యతిరేక పోరాటాన్ని నిర్వహిస్తూ, సామాజిక న్యాయం కోసం నిరంతర పోరాటాన్ని చేస్తున్న సి.ఐ.టి.యు., వామపక్ష కమ్యూనిస్టు పార్టీలు పోరాటాలకు ముందుకొచ్చి పోరాడుతున్నాయి.

అంబేద్కర్ ఆలోచనా విధానాన్ని అంబేద్కర్ సంఘాలు, దళిత సంఘాలు ఒక్క దళితుల వరకే పరిమితం చేయరాదు. అలా చేస్తే సామాజిక న్యాయం సాధించడం కష్టం ఈ పోరాటాల్లో సమస్త కార్మికవర్గాన్ని భాగస్వాములు చేయాలి. కార్మికవర్గ సమస్యలు పరిష్కరింపబడకుండా, దళితుల సమస్యలు పరిష్కారంకావు. దళితుల సమస్యలు పరిష్కరించబడకుండా కార్మికవర్గ సమస్యలు పరిష్కరించబడవు. ఇవి ఒకదానికి మరొకటి అవినాభావసంబంధం కల్గిఉన్నాయి. సామాజిక న్యాయం కోరే అభ్యుదయవాదులు ఐక్యంగా ఉద్యమించాలి. పోరాటాల్ని ముందుకు తీసుకెళ్ళాలి. సరళీకృత ఆర్థిక విధానాలకు, ప్రపంచబ్యాంక్ షరతులకు, ప్రయివేటీకరణకు, మతతత్వానికి వ్యతిరేకంగా, రాజ్యాంగ పరిరక్షణకై, సామాజిక న్యాయ సాధనకై, కార్మికవర్గ ప్రయోజనాలకై కార్మికవర్గ దృక్పథంతో ఉమ్మడిగా పోరాడడమే అంబేద్కర్ కు నిజంగా అర్పించే నిజమైన నివాళి. ✽

క్లింటన్ పర్వటన సందర్భంగా
వామపక్షాల నిరసన ప్రదర్శనలు

పోలీసుల
నిర్బంధం

తాను చూసి బలుపనుకుంటే పొరపాటు. బి.జె.పి. విషయంలో అదే జరిగింది. మిత్రులున్నారు కదా అని మిడిసిపాటు పడితే తలకు బొప్పి కట్టింది. ఒకటి కాదు అనేకసార్లు.

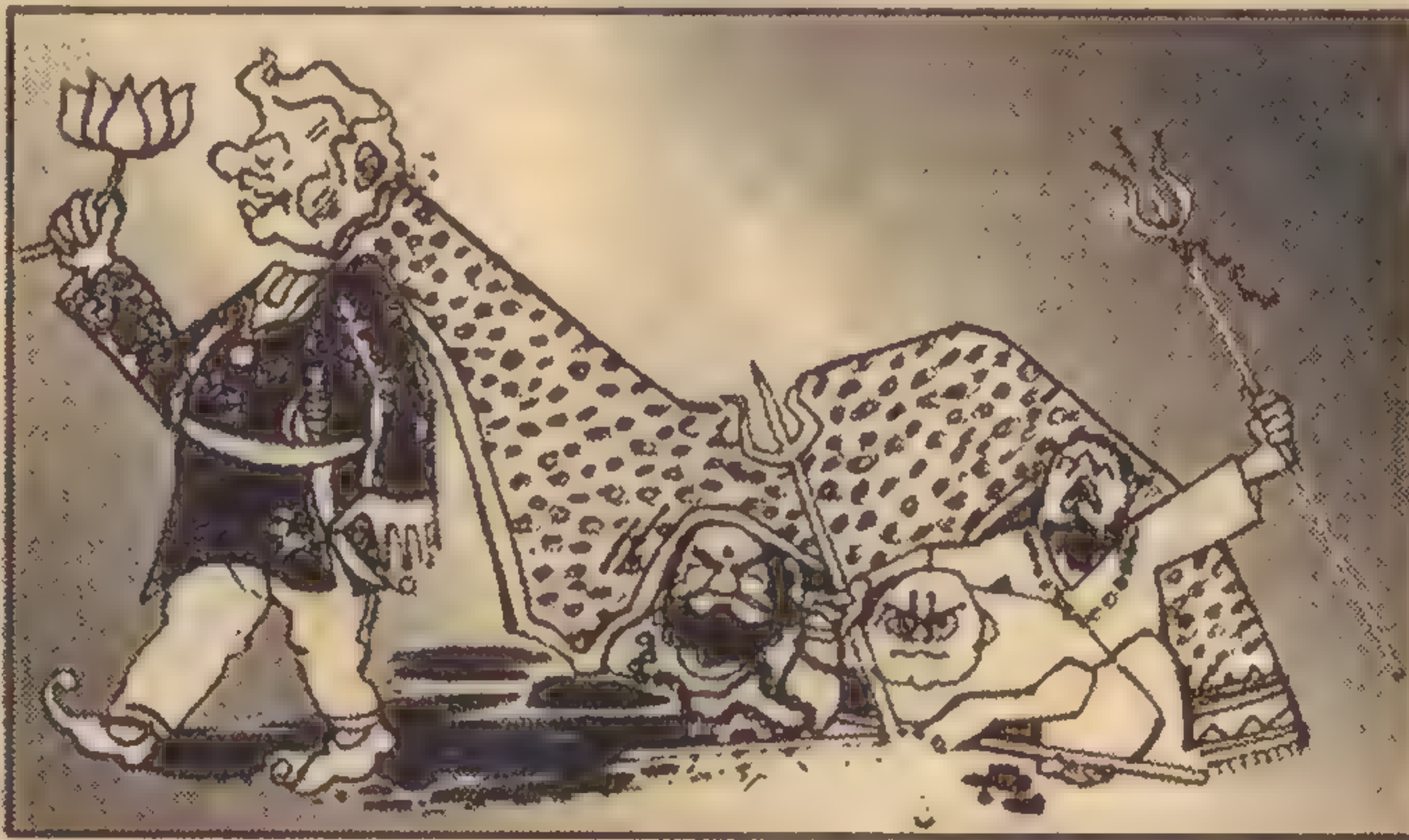
ఆర్.ఎస్.ఎస్. బి.జె.పి. నెత్తిమీద కూర్చుంది. గాంధీజీని హత్యచేసిన ఆర్.ఎస్.ఎస్.కి ఇప్పుడు అధికారం చేజిక్కినదికి పట్టపగ్గాలు లేకుండా పోయాయి. బి.జె.పి. నాయకత్వపు ప్రభుత్వానికి నేషనల్ డెమోక్రాటిక్ అలయన్స్ కు ఒక ప్రోగ్రాం ఉంటే ఆ ప్రోగ్రాం వెనక్కునెట్టి తన సొంత ప్రోగ్రాంను అమలుచేయడానికి ప్రభుత్వంపై వత్తిడి చేస్తుంది.

ఆర్.ఎస్.ఎస్. సమావేశాలకు గాని, దాని నిర్మాణంలో గాని ప్రభుత్వోద్యోగులు చేరకూడదని చాలా కాలంనుండి జి.వో. వున్నది. దేశమంతా ఆ జి.వో. అమలు జరుగుతున్నది. హఠాత్తుగా గుజరాత్ ప్రభుత్వం దానిని తొలగించింది. గుజరాత్ లో ఉన్నది బి.జె.పి. ప్రభుత్వం. కేశుభాయ్ పటేల్ దాని ముఖ్యమంత్రి. ఆర్.ఎస్.ఎస్. రాజకీయ సంస్థకాదని, కాబట్టి దానిలో ప్రభుత్వోద్యోగులు పాల్గొనటం తప్పులేదని ఆయన వాదన.

దేశమంతా నివ్వెర పోయింది. బి.జె.పి. తన కార్యక్రమాన్ని అమలు జరపటానికి పూనుకున్నదని దీనితో అర్థమయింది. ఇది గనక సహిస్థే ఇక తన పూర్తి కార్యక్రమాన్నంతా అమలు జరుపుతాడని అర్థమయింది. మసీదులను పడగొట్టి దేవాలయాలను నిర్మించటం, కామన్ సివిల్ కోడ్ పేరుతో ఇతర మతస్తుల సివిల్ కోడ్ లకు అడ్డు తగలడం, కాశ్మీరుకు రాజ్యాంగ చట్టం ప్రసాదించిన ప్రత్యేక ప్రతిపత్తిని కల్పించే 370వ అధికరణను తొలగించటానికి పూనుకోవటం, అనేక మతాలు, జాతులు ఉన్న దేశాన్ని ఏకమత రాజ్యంగా, హిందూ మత రాజ్యంగా మార్చుటకు రాజ్యాంగ చట్టాన్ని పూర్తిగా తిరగదోడటం మున్నగు కార్యక్రమాలన్నీ అమలు జరపటానికి అనుమతిచ్చినట్లువుతుంది. అందుచేత ఈ విషయాన్ని ఇతర ప్రతిపక్షాలు పార్టీలు ట్రేడ్ యూనియన్లు మున్నగువన్నీ వెంటనే గ్రహించాయి. దీనిని నిలువరించకపోతే జి.వో.ను ఉపసంహరించకపోతే ఇతర బి.జె.పి. పాలిత రాష్ట్రాలు కూడా బి.జె.పి., ప్రభుత్వ పాలసీని అమలు జరపటానికి పూనుకుంటాయి. యు.పి. ప్రభుత్వం కూడా తాను ఈ నిషేధాన్ని తొలగిస్తానని ప్రకటించింది. విశ్వహిందూ పరిషత్ అధ్యక్షుడు సింఘల్ మరో కొద్ది నెలల్లో బాబ్రి మసీదును కూల్చివేసిన చోట రామాలయాన్ని నిర్మిస్తానని ప్రకటించారు. 'వాటర్' చిత్రంపై ఆర్.ఎస్.ఎస్. పెద్ద

రగడ బయల్పేర దీసింది. సుమిత్ సర్కార్, కె.ఎస్. షణ్షీకర్లు రచించిన స్వాతంత్ర్యోద్యమ చరిత్ర సంపుటాలను అచ్చుకి ఇచ్చినవి కూడా వాపసు తీసుకున్నది. కాన్పూరులో వాలంటైన్ డే నాడు ఆ దినోత్సవానికి వ్యతిరేకంగా నానా బీభత్సాన్ని సృష్టించారు. ఈ విధంగా క్రమంగా బి.జె.పి. ఆర్.ఎస్.ఎస్.ల హిందూత్వ సిద్ధాంతాన్ని అమలులోకి తేవటానికి ప్రయత్నం ప్రారంభమయింది.

వెంటనే వామపక్షాలు ఈ ప్రమాదాన్ని గుర్తించినవి. పార్లమెంటులోనూ బయట కూడా తీవ్రమైన ఆందోళన లేవదీశాయి. తటపటాయించినా చివరకు కాంగ్రెస్ కూడా తన గొంతును కలిపింది. పార్లమెంటు దద్దరిల్లిపోయేలాగా చేశాయి. ఎనిమిది

రోజులపాటు పార్లమెంటు సమావేశాలు జరగకుండా అడ్డుపడింది. హోంశాఖ మంత్రి అద్వానీ ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధికార పరిధిలోనిదని, తనకు ఏమాత్రం సంబంధంలేదని చేతులు దులిపేసుకున్నాడు. ప్రధాన మంత్రి వాజ్ పేయి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అయితే చేసింది కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం మాత్రం అటువంటి జి.వో.ను చేయదన్నారు. ప్రమోద్ మహాజన్ అవాకులు చవాకులు మాట్లాడాడు. అయినా పార్లమెంటులో జరిగే ఈ ఆందోళనకు మద్దతుగా బయట బ్రహ్మాండమైన ఆందోళన జరిగింది. వామపక్షాలు ప్రధాన పాత్ర వహించాయి. కాంగ్రెస్ పెద్ద ర్యాలీ జరిపింది.

ఆర్.ఎస్.ఎస్. తన విధానాలను ఏ విధంగా అమలు జరపజూస్తున్నదో తనకున్న మెజారిటీని బి.జె.పి. దుర్వినియోగ వరచి, ఏ విధంగా ఆర్.ఎస్.ఎస్.కు లొంగిపోతున్నదో ప్రభుత్వంలోని ఇతర భాగస్వామ్య పక్షాలకు అర్థమయింది. తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి కరుణానిధి దీనిని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. తృణమూల్ కాంగ్రెస్ నాయకురాలు మమతా బెనర్జీ వ్యతిరేకించింది. కాశ్మీర్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఫరూక్ అబ్దుల్లా తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. హర్యానా ముఖ్యమంత్రి చౌతాలా వ్యతిరేకించారు. మొదట్లో కొంత సన్నాయి నొక్కులు నొక్కినా చివరకు ఆంధ్రప్రదేశ్

నండూరి ప్రసాదరావు

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు కూడా వ్యతిరేకించారు.

పార్లమెంటులో ఈ విషయంపై చర్చ జరిగినపుడు 184వ కింద చర్చ జరిగి ఓటింగ్ తీసుకోవాలా? లేక 193వ సెక్షన్ కింద చర్చ జరిగి ఓటింగ్ పెట్టకుండా గాలిలో పదిలివేయాలా? అనేది పెద్ద చర్చ జరిగింది. ప్రతిపక్షాలన్నీ 183 సెక్షన్ కింద ఓటింగ్ తీసుకోవాలని వట్టుబడితే ప్రభుత్వ భాగస్వాములైన డి.ఎం.కె., తెలుగుదేశం, తృణమూల్ కాంగ్రెస్, మున్నగు వారందరూ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఓటు చేస్తారని కానీ, తటస్థంగా ఉంటారని కానీ ప్రభుత్వానికి భయం వేసింది. ఓడిపోతే ప్రభుత్వం రాజీనామా ఇవ్వక్కర్లేదు గానీ వరుపు పోతుంది ప్రభుత్వ నుస్థిరత దెబ్బతింటుంది. వాజ్ పేయికి గొంతులో పచ్చి వెలక్కాయ వడ్డట్లయ్యింది. ఓటు తీసుకోకపోతే పార్లమెంటు నడవదు. ఓటు తీసుకుంటే తన మిత్రపక్షాలే వ్యతిరేకిస్తాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆర్.ఎస్.ఎస్.ను ప్రభుత్వంలోకి అనుమతించనని చేసిన హామీ చాలలేదు. ఒక పార్టీ గుజరాత్ లో ఒక విధంగా, యు.పి.లో ఒక విధంగా, కేంద్రంలో ఒక విధంగా చేయటం వలన పార్టీ క్రమశిక్షణకు, ప్రతిష్ఠకు భంగం కలుగుతుంది. అందుచే రహస్యంగా ఆర్.ఎస్.ఎస్. కాళ్లా, వేళ్లాపడి గట్టెక్కించమని కోరారు. ఆర్.ఎస్.ఎస్. అధినేత రాజేంద్రసింగ్ ఈ విషయాన్ని చివరివరకు లాగితే ప్రభుత్వానికి ముప్పువస్తుందని గ్రహించినట్లున్నాడు. ప్రభుత్వం ఉంటే దానిచాటున ఎన్నయినా తన పాలసీలను అమలు జరుపుకోవచ్చని గ్రహించారు, అందుచేత ఈ విషయంపై ఒక ప్రకటన ఇచ్చారు. గుజరాత్ బి.జె.పి. ప్రభుత్వం జారీచేసిన జి.వో. తాము కోరింది కాదని, ఆ జి.వో. లేక పోయినా తన కార్యకలాపాలకు ఎలాంటి అడ్డులేదని అది ఉన్నా లేకపోయినా ఒకటేనని దానిలో తెల్పారు. గుజరాత్ ప్రభుత్వం మొదట్లో మేకపోతు గాంభీర్యం ప్రకటించినా, చల్లగా ఆ జి.వో.ను ఉప సహరించింది. ఇది ప్రతిపక్షాలకు ముఖ్యంగా వామపక్షాలకు పెద్ద విజయం. దీనితో దేశంలో ప్రజాస్వామ్యశక్తులు ఎంత బలంగా ఉన్నవో తెలుస్తుంది. బి.జె.పి. యొక్క ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక చర్యలన్నింటికీ, దాని రాజకీయ విధానాలకు, చారిత్రక పరిశోధనా విషయాలకు, సంస్కృతిక విధానాలకు, ఆర్థిక విధానాలకు కూడా సమైక్యంగా పోరాడితే బి.జె.పి. పాలసీలను ఓడించటం సులభమౌతుంది.

దేశ ప్రతిష్ఠ కాపాడిన రాష్ట్రపతి

“యధార్థవాది లోకవిరోధి” అన్న సామెత ఎంత సత్యమో భారత పర్యటనకొచ్చిన అమెరికా అధ్యక్షుడు బిల్ క్లింటన్ కు రాష్ట్రపతి భవన్ లో అతని గౌరవార్థం ఇచ్చిన విందులో భారత రాష్ట్రపతి కె.ఆర్.నారాయణన్ చేసిన హెచ్చరిక రుజువుచేసింది. భారత ప్రజల గౌరవ ప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింపజేసే ప్రకటనా, దేశ ప్రజల దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాలను కనీసం సైద్ధాంతిక రీత్యా తాకట్టుపెట్టని అంశమూ ఏదైనా ఉంటే-అది రాష్ట్రపతి నారాయణన్ ప్రకటనేనని చెప్పాలి; నారాయణన్ వేదన దేశ దేశ ప్రజల ఆవేదన; ఇంతకు ముందు భారత రాజ్యాంగ సమీక్ష పేరుతో దేశ లౌకిక వ్యవస్థ ‘మొక్కుట్టును’ చెల్లాచెదురుచేసే ప్రయత్నానికి కేంద్రంలోని బిజెపి సంకీర్ణ ప్రభుత్వమూ, కొన్ని ‘హిందూత్వ’ శక్తులూ ప్రయత్నించినప్పుడు కూడా దేశ ప్రజల మనోభావాఅలనూ, మనోభిప్రాయాన్నీ నారాయణన్ మాత్రమే ప్రతిబింబించాల్సి వచ్చింది. ‘రాజ్యాంగ సమీక్ష’ అవసరం లేదని, మనల్ని రాజ్యాంగం మోసగించిందా లేక రాజ్యాంగాన్ని మనం వమ్ముచేశామో ఆత్మపరీక్ష చేసుకోవాలనీ నారాయణన్ ఎత్తిపాడవ వలసి వచ్చింది; వరల్డ్ బ్యాంక్ సంస్కరణల పేరిట పాలకులు ప్రవేశపెడుతున్న ‘ప్రపంచీకరణ’ ఎంత గొప్పదైనప్పటికీ సామాన్య ప్రజల బతుకులను బుగ్గిచేయని వ్యవస్థ మనకు కావాలని ఆయన అభిలషించారు.

అలాగే క్లింటన్ పర్యటన సందర్భంగా ఇచ్చిన విందు సమావేశంలో కూడా రాష్ట్రపతి నారాయణన్ భారత ఉపఖండం పరిణామాల గురించి దేశ భద్రత వ్యవస్థగురించి, భారత - అమెరికా సంబంధాలలోని వెలుగు నీడలగురించి ప్రస్తావిస్తూ కుండబద్దలు కొట్టినట్లు తన అభిప్రాయం ప్రకటించవలసివచ్చింది. నారాయణన్ స్పందనకు కారణం - భారత పర్యటనకు కొలది రోజులలోనే రాబోతున్న క్లింటన్ మార్చి 10న వాషింగ్టన్ లో ఒక సమావేశంలో చేసిన ప్రేలాపన; “భారత ఉపఖండమూ, కాశ్మీర్ లో ఆదీనరేఖా (లైన్ ఆఫ్ కంట్రోల్) నేడు ప్రపంచంలో కెల్లా అత్యంత ప్రమాదకర ప్రాంతాలని” క్లింటన్ ప్రకటించాడు. ఇందుకు నారాయణన్ స్పందిస్తూ ఉపఖండంలో అణ్వస్త్రవ్యాప్తివల్ల ఉద్రిక్తత తలెత్తుతోందన్న పేరిట ఉపఖండంపై పెత్తనం చెలాయించడానికి అమెరికా చేస్తున్న ప్రయత్నాలను ఖండించారు.

అంతేకాదు, భారత ఉపఖండాన్ని ప్రమాదకర ప్రాంతంగా పరిగణిస్తూ క్లింటన్ ప్రకటించడంవల్లా ఉపఖండం శాంతికి భంగం కలిగించే శక్తులకు ఊతమిచ్చినట్టవుతుందని విమర్శించారు. అణ్వస్త్రాల వినియోగంలో అణ్వస్త్ర దేశాలు రెండు నాల్గల ధోరణిని అనుసరిస్తున్నందుకు అభ్యంతరం తెలిపారు.

ఎంతసేపూ “సరిహద్దు తీవ్రవాదం” భారత-పాకిస్తాన్ల మధ్య చర్చలకు అవరోధమని సాకుచెబుతూ, శత్రువుగా ప్రకటించుకున్న పాకిస్తాన్ తాను సంప్రతింపులకు సిద్ధమేనన్నప్పటికీ పాత పాటనే వల్లిస్తున్న మన పాలకుల నిస్తేజాన్ని కూడా నారాయణన్ వదలగొట్టవలసి వచ్చింది. “పాకిస్తాన్ తో సంప్రతింపులకు భారత్ సిద్ధంగా వుంది, అన్ని విభేదాలనూ శాంతియుతంగా పరిష్కరించుకోడానికి సిద్ధంగా వుందని” (మార్చి 21) నారాయణన్ ప్రకటించవలసి వచ్చింది.

అయితే, అమెరికా ‘పెత్తందారీ’ విధానాలను విమర్శిస్తూ అమెరికాను మందలించినందుకు అప్పుడే వాషింగ్టన్ అధికారవర్గాల్లో ‘గుర్తు

ప్రారంభమైంది; అక్కడేగాదు, ఢిల్లీ వర్గాల్లో కూడా ‘అసంతృప్తి’ మొలకెత్తింది. రాజుకు మించిన రాజు భక్తి కొందరికి అలవాటుగా సంక్రమిస్తుంది. అలాగే కేంద్ర ప్రభుత్వవర్గాల్లో కూడా నారాయణన్ ప్రకటనను “ఇండో-అమెరికన్ మైత్రి సంభందాలకు” అవరోధంగా భావించడమేకాక నారాయణన్ ప్రకటనకు “విస్మయం” ప్రకటించడమేగాక - ‘రాష్ట్రపతి ప్రసంగానికి ప్రభుత్వం అనుమతి ఇవ్వలేద’నీ, (సి.రాజామోహన్ రిపోర్టు : హిందూ: మార్చి 23) వ్యాఖ్యానించసాగాయి! నిజానికి గత కొలది సంవత్సరాలుగా వస్తున్న ‘ఆనవాయితీ’ ప్రకారం తాను ఏర్పాటు చేసిన విందు సమావేశాల్లో రాష్ట్రపతి చేసే ప్రసంగాలకు ప్రభుత్వ అనుమతి అక్కరలేదు. ఎందుకంటే, రాష్ట్రపతి విందు సమావేశం పార్లమెంటు సమావేశం కాదు, క్యాబినెట్ ‘అనుమతి’ పొందడానికి!

నిజానికి నారాయణన్ అనుసరించిన స్వేచ్ఛా మార్గం భారత ప్రయోజనాలను రెండు సందర్భాలలోనూ (రాజ్యాంగ సమీక్ష ప్రతి పాదనను తిరస్కరించినప్పుడూ, భారత ఉపఖండపై క్లింటన్ వ్యాఖ్యలు ఖండించినప్పుడూ) కాపాడడానికి తోడ్పడిందని భావించాలి. ఎందుకంటే “భవిష్యదర్శిని” (విజన్ స్టేట్ మెంట్) పేరిట ప్రధాని వాజ్ పేయి, ప్రెసిడెంట్ క్లింటన్ లు విడుదల చేసిన సంయుక్త ప్రకటన పూర్తి పారం చదివిన ఎవరికైనా భారత పాలకులు ఇండియా వ్యక్తిత్వాన్ని కాపాడడంలో విఫలమయ్యారన్న భావన కలగకమానదు. అణ్వాయుధోత్పత్తులు, వర్తక వాణిజ్య రంగాలు, ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ

నిబంధనలు మున్నగు అన్ని విషయాలలో అమెరికా తన పెత్తందారీ తనాన్ని గానీ, ఇతరులను శాసించేతత్వాన్ని గానీ మానుకోలేదని ఈ సంయుక్త ప్రకటన విశ్లేషించుకొంటే అర్థమవుతుంది.

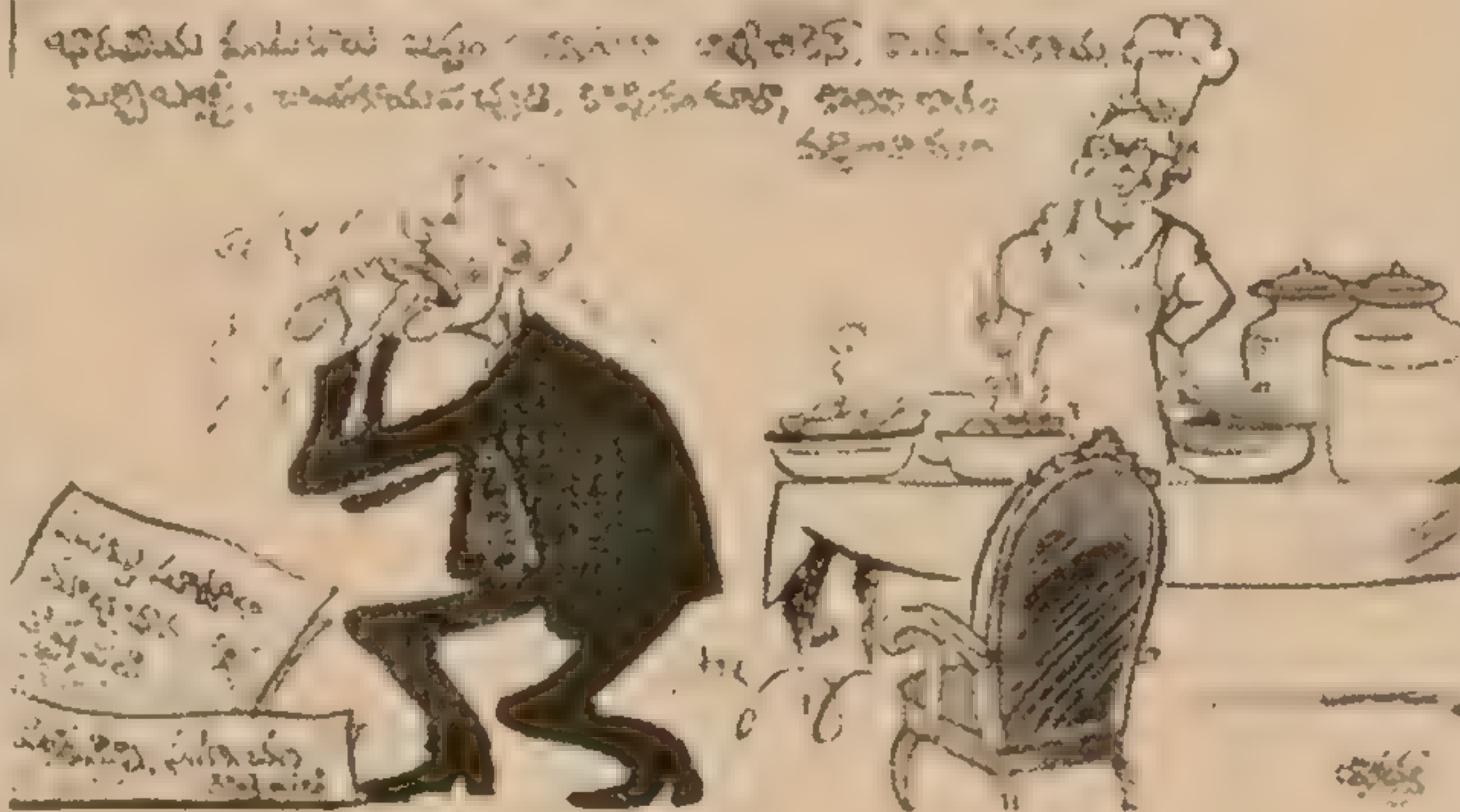
అర్ధిక రంగంలో వరల్డ్ బ్యాంక్ తన మాటను సంస్కరణల పేరిట ఎలా చెల్లించుకుంటుందో, అలాగే వరల్డ్ బ్యాంకు, ఐ.ఎమ్.ఎఫ్.లకు సారధ్యం వహిస్తున్న అమెరికా -మన విదేశాంగ విధానంలో, మన రక్షణ

విషయాలలో జోక్యానికి మరిన్ని మార్గాలు పడుతున్నది. ఉభయ దేశాల త్రివిధ రక్షణ శాఖల మధ్య సంయుక్త విన్యాసాలకు ఏర్పాట్లు చేయడానికి చర్చలు జరుపుతున్నారు. దక్షిణాసియాలో, ఆగ్నేయాసియాలో, “పూర్వోత్తర సుస్థిరత” నెలకొల్పేందుకు తనతో ఇండియా కలిసి రావాలని అమెరికా కోరుకుంటోంది.

మరీ ముఖ్యంగా దక్షిణాసియా ప్రాంతీయ భద్రతలో అమెరికా పాత్రను భారత పాలకులు గుర్తించి, సమ్మతించడం భారత విదేశాంగ విధానంలో రాబోతున్న ప్రమాదకరమైన మలుపుగా భావించాలి. ఎందుకంటే ఆసియా భద్రతకు రక్ష ఆసియా దేశాల మధ్య విశ్వసనీయమైన ప్రాంతీయ సహకారమూ, తమ స్వాతంత్ర్య సార్వభౌమాధికారాలకు భంగం కలగని ఉమ్మడి రక్షణ వ్యవస్థ మాత్రమే. అంతేగాని అమెరికా సామ్రాజ్యవాదాన్ని ప్రాంతీయ భద్రతకు ‘గొడుగు’ పట్టమని ఆహ్వానించడం దక్షిణాసియా దేశాల జాతీయ స్వాతంత్ర్య పోరాటాల వలస విధాన వ్యతిరేక లక్ష్యాలకే విరుద్ధం.

అమెరికా నుంచి ఈ ప్రమాదాన్ని బహుశా వూహించబట్టే మాజీ సీనియర్ దౌత్య వ్యవహార, నేటి రాష్ట్ర పతి అయిన నారాయణన్ (అదే విందులో) భారత అమెరికాల మధ్య రెండు దేశాలుగా నూతన సంబంధాల వృద్ధికి ఆహ్వానం పలుకుతూనే స్వతంత్ర్య వైదేశిక నీతి పట్ల భారతదేశ నిబద్ధత

(మిగతా 23వ పేజీలో)

క్లింటన్ ప్రపంచానికే అధ్యక్షుడు : శ్రీ చంద్రబాబునాయుడు
ఆయన చూపిన బాటలో రాష్ట్రాభివృద్ధి చేస్తా
క్లింటన్ మరో ఆర్థర్ కాటన్ : శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగర్ రావు

బొంబాయిలో క్లింటన్ జనచేసే హోటల్లోని 35వ అంతస్తు నుండి బీచ్ చూస్తారట! కాబట్టి చెత్తచెదారం (అంటే పల్లెలు, ఐస్ క్రీమ్ అమ్ముకునేవారు ఇతర భారతీయులు) కనబడకుండా 2 రోజులు బ్యాన్ చేశారు. (మహాత్ముడు మొదటి తరగతి రైలు పెట్టె ఎక్కితే తెల్లదొరలు ఆయన్ని మోడబట్టి బయటికి నెట్టిన ఘటన. దానికి ఆయన తెలియచేసిన నిరసన మర్చిపోండి)

క్లింటన్ రాకకోసం ఢిల్లీ రోడ్డు పరిశుభ్రం చేసి, కొత్త విద్యుత్ దీపాలతో దేదీప్యమానంగా వెలిగించారట! ఇదేం పెద్ద వార్తకాదు. కాని న్యూఢిల్లీ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (ఎన్.డి.ఎం.సి.) చైర్మన్ బి.పి. మిశ్రాగారు ప్రతి 3,4 నెలలకి ఒకసారి క్లింటన్ ప్రభువు వచ్చినట్లు భావించి ఇలాగే అన్ని రిపేర్లు చేస్తుంటాం అన్నారు. ఇదే అసలు వార్త. ఎందుకంటే ఆయనకు ఢిల్లీ నగర వాసుల బాగోగులు పట్టవన్నమాట.

క్లింటన్ జే తాజ్ మహల్ లో ఉండేది సుమారు 2 గంటలు. ఆయన అటు ఇటు తిరిగేటప్పుడు కాళ్ళు నొప్పేస్తే విశ్రాంతి తీసుకోడానికి హంసతూలికా తల్పాల్లాంటి పాన్పులు ఏర్పాటు చేశారు. తాజ్ మహల్ కట్టిన తర్వాత ఏ రాజా, మహారాజా వారొచ్చినా ఇలాంటి ఏర్పాటు లేదట! (ఇంకా నయం! యు.పి. ముఖ్యమంత్రి వంగి తన ఫీపు మీద కూచోబెట్టుకోలా)

ఆగ్రా డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ ఈ పర్యటన సందర్భంగా కోటి రూ॥లు ఆగ్రాను సుందరంగా తీర్చిదిద్దడానికి విడుదల చేసింది.

క్లింటన్, ఆయన బృందం (బహుశా) ఏ 30 ని॥లో విడిది చేయబోయే "తాజ్ ఘోమా" హోటల్ లో వారికోసం 400 టెలిఫోన్ లైన్స్ రిజర్వు చేసినట్లు ఆగ్రా టెలికమ్యూనికేషన్ జనరల్ మేనేజర్ ఎస్.బి. ఖరే చెప్పారు.

రాజస్థాన్ లోని 'శయాలా' గ్రామానికి దొరవారు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడి ఆడవాళ్ళు క్లింటన్ కోసం తమ ముఖానికి వేసుకునే ముసుగులు (ఘూంఘట్) తొలిగించేలా ఆ రాష్ట్ర పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి ఒప్పించారట!

స్త్రీలను భర్తముందు తప్ప మరే ఇతర పురుషుడు ముందైనా ముసుగులు వేసుకునే ఉండేలా చేసింది. రాజస్థాన్ ఫూడల్ సమాజం. స్త్రీలకు ఆ స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వడానికి బదులు క్లింటన్ ముందు మాత్రం ముసుగులు తొలిగించేలా చేయడం అవమానకరం.

మన హైటెక్ సిటీ బిల్డింగ్ మొదలు బొంబాయి బీచ్ వరకు

అంతా అమెరికన్ సెక్యూరిటీ అధికారే ఆక్రమించుకున్నారు. వారి స్వంత కమ్యూనికేషన్స్ వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. క్లింటన్ రోడ్ పై వెళ్ళేటప్పుడు 2 అమెరికన్ హెలికాప్టర్లు పైనుండి 'దేగ' కళ్ళతో పరిశీలన చేస్తుంటాయట. మామూలుగా సెక్యూరిటీని ఏర్పాటు చేసి 3వ వలయంలో మన పోలీసుల్ని వాడుతున్నారు. అమెరికన్ పోలీసులు తొందరపడి తమ తుపాకులకు పనిచెప్తారేమోనని (ఓవర్ రియాక్ట్) మన పాలకులు భయపడ్తున్నారట!

ఢిల్లీలోని ఇండియా గేట్, దాని కిరువైపులా ఉన్న ఫౌంటెన్స్ కు మార్చి 17 నుండి వెలిగే ఉండే దీపాలను అలంకరించారు. ఇదేం పెద్ద వార్తా? ఈ కార్యక్రమం డచ్ బహుళజాతి కంపెనీ ఫిలిప్స్. అమెరికన్ టెక్నాలజీతో చేస్తోందట. ఇదీ వార్త!!

అహా ! వారి పాదధూళి నెత్తిన జల్లుకుంటే ఎంత పుణ్యమొచ్చిందో! అబ్బ! ఆయన బూట్లు (నాకితే) ఎంత తియ్యగా వున్నాయో!! ఇలా సాగుతోంది వరుస.

ఫారం 4

రూల్-8

1. ప్రచురణ ప్రదేశం-ఎన్.వి. భాస్కరరావు స్మారక కేంద్రం హైదరాబాద్
2. ప్రచురణ స్వభావం- నెల పత్రిక
3. ప్రింటరు పేరు - నందూరి ప్రసాదరావు
భారతీయుడా? - అవును
4. అడ్రసు- ఎన్.వి. భాస్కరరావు స్మారక కేంద్రం
1-1-60/4-ఆర్.టి.సి ట్రాన్స్ రోడ్స్
హైదరాబాద్.
5. పబ్లిషరు పేరు - నందూరి ప్రసాదరావు
భారతీయపౌరుడా - అవును
6. ఎడిటర్ పేరు - వై. సిద్ధయ్య
భారతీయ పౌరుడా - అవును
అడ్రసు- ఎన్.వి. భాస్కరరావు స్మారక కేంద్రం
హైదరాబాద్
సెంటర్ అఫ్ ఇండియన్, ట్రేడ్ యూనియన్స్
7. పత్రిక యాజమాన్య పేరు - సి.ఐ.టి.యు ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ
నందూరి ప్రసాదరావు అనుననూ పై తెల్పిన విషయాలు అన్నియు నాకు తెలిసిన వరకు వాస్తవమని ధృవపరుస్తున్నాను.
నందూరి ప్రసాదరావు
ప్రింటర్ అండ్ పబ్లిషర్
హైదరాబాద్

దినసరి వేతనంపై నియమించబడిన క్యాజువల్

ఉద్యోగి కూడా కార్పొరేషన్ ఉద్యోగి: హైకోర్టు తీర్పు

ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి.కి రాములు ఎక్స్-క్యాజువల్ డ్రైవర్ కు మధ్యనున్న రిట్ పిటిషన్ నెం.5114/1999పై హైకోర్టు జడ్జి గులాం మహ్మద్ జె. 9-11-1999న తీర్పు ఇస్తూ "క్యాజువల్"గా దినసరి వేతనంపై ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి.చే నియమింపబడిన డ్రైవర్ ఐ.డి. యాక్టు 1947, సెక్షన్-2(ఎస్) ప్రకారం కార్పొరేషన్ ఉద్యోగినని తీర్పు నిచ్చారు.

సంగారెడ్డి డిపోలో రాములు దినసరి వేతనంపై డ్రైవర్ గా ఆర్.టి.సి. వినియోగించింది. ఎ.పి.9జడ్ 7643 బస్సును సంగారెడ్డి నుండి యాదగిరిగుట్టకు 23.2.1995న నడుపుతుండగా, యాదగిరిగుట్టకు 4 కిమీ. దూరంలో కట్టమైసమ్మ గుడివద్ద యాక్సిడెంటు జరిగి, ఒక స్కూటరు నడుపుతున్న వ్యక్తి అక్కడికక్కడే మరణించారు. వెనుక కూర్చున్న వ్యక్తి హాస్పిటల్ లో మరణించారు.

14.03.1995న ఆర్.టి.సి. అధికారులు, ఆయనకు ఛార్జిషీట్లు ఇచ్చి విచారణను ప్రారంభించారు. 23.2.95 నుండి 8.9.95 వరకు "పుట్ ఆఫ్ డ్యూటీ" లో వుంచారు. 20.10.95 నుండి ఆయనను టెర్మినేట్ చేశారు. విచారణ పెండింగులో వున్న కాలంలో, ఆయనను కార్పొరేషన్ "పుట్ ఆఫ్ డ్యూటీ"లో వుంచినందున ఆయనకు ఈ కాలమునకు వేతనము చెల్లించాలని ట్రిబ్యునల్ తీర్పు ఇచ్చినది. దీనిపై ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. వారు నెం.414/1999 ద్వారా రిట్ పిటిషన్ వేశారు. దీనిపై ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు హానరబుల్ జడ్జి గులాం మహ్మద్ జె.గారు 9.11.99న తీర్పును ఇచ్చారు. ఐ.డి. యాక్టు సెక్షన్ 2(3) ప్రకారం క్యాజువల్ డ్రైవర్ గా వున్న రాములు కార్పొరేషన్ ఉద్యోగినని కావున ఆయనను పుట్ ఆఫ్ డ్యూటీలో వుంచిన కాలమునకు ఐ.డి. యాక్టు సెక్షన్ 33సి(2) ప్రకారము రు.19,123-00 చెల్లించాలని, ఈ మేరకు ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పు సక్రమమయినదని తీర్పునిచ్చారు.

తేజర్ లా రిపోర్టర్, మార్చి 2000 సంచిక నుండి

జీరికి దూరంగా .... బతుకు భారంగా ....

వెయ్యి రోజులుగా వారు ఆకలితో పోరాటం చేస్తున్నారు. నేటికీ అంటరాని వాళ్ళుగా, నికృష్ట జీవనాన్ని సాగిస్తున్నారు. పనులేవు, తిండిదొరకదు. చిల్లుపడిన ఇళ్ళల్లోనే ముసలి, ముతకల జీవనం. ఇంటిపై తాటాకులు వేసుకునే స్తోమతకు నోచుకోలేని దుస్థితికి ఈ సమాజం నెట్టేసిందనే ఆగ్రహం వారిలో బహిర్గతమౌతుంది.

చట్టాల పట్ల విశ్వాసం నన్నగిల్లుతున్న గ్రామం. అదే విజయనగరం జిల్లాలోని శృంగవరపుకోట మండలం 'వశి' అనే చిన్న గ్రామం. 1989 వరకు వశి గ్రామం పిల్లాపాపలతో కళకళలాడింది. సుమారు 80 దళిత కుటుంబాలు తమకు ఆస్తులు, భూములు లేకపోయినప్పటికీ కొద్దిపాటి పశుసంపద ఆధారంతో కనీస అవసరాలు తీర్చుకోవడంతో పాటు పిల్లల్ని చదివించుకునే స్తోమతతో వుండేవారు. వ్రతి ఒక్కరూ చుట్టుపక్కల గ్రామాలకెళ్ళి పొలం వసులు చేసుకుని జీవనాన్ని సాగించేవారు. స్థానికంగా వున్న రచ్చబండ వారి ఆనందాన్ని పిల్లాపాపలతో పంచుకునే వేదికగా వుండేది. దాహర్తిని తీర్చే మంచి నీటి బావి గ్రామం నడిబొడ్డునే వుంది. 14 అడుగుల లోతుగల ఈ బావి నుంచి

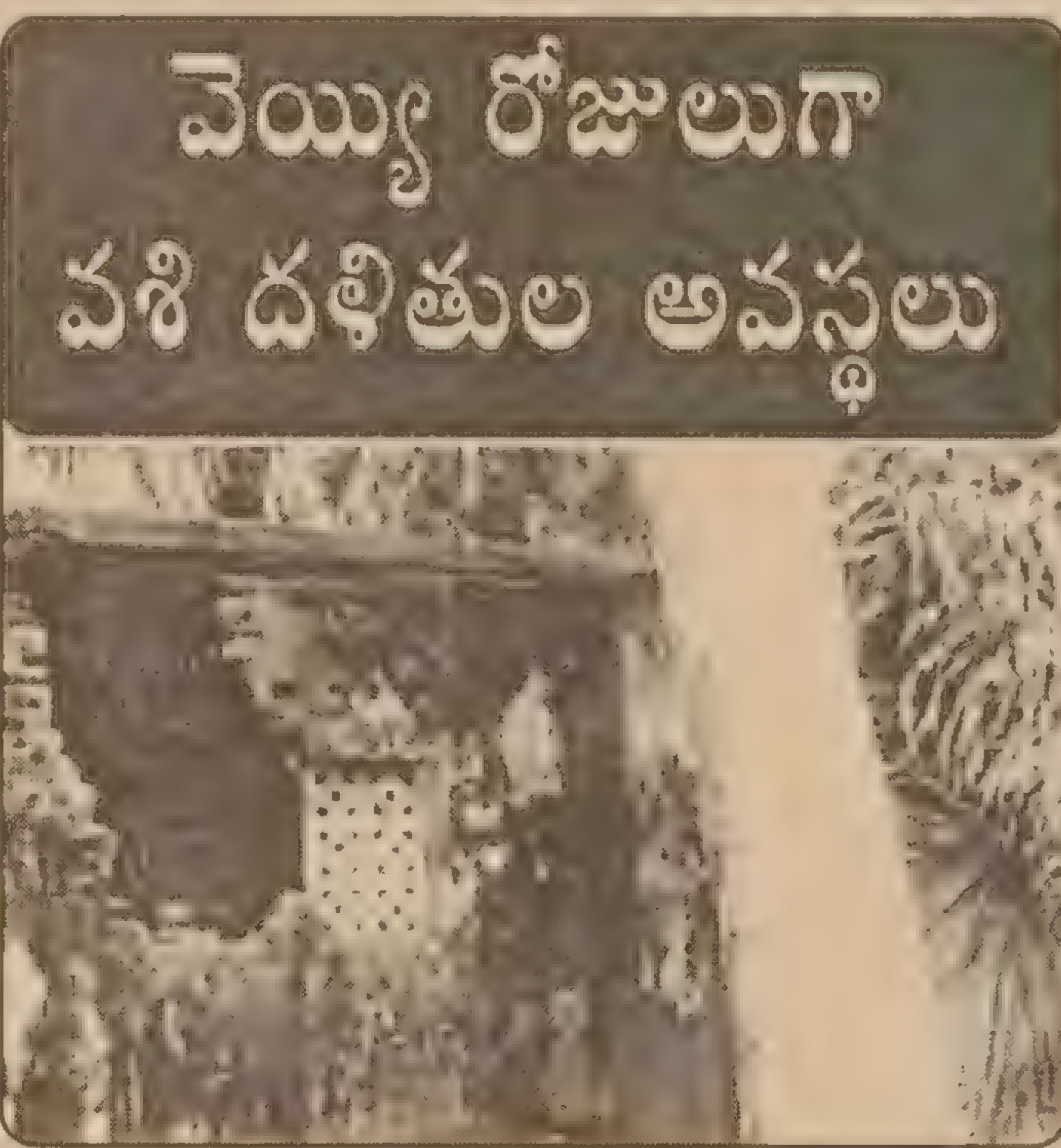
తన పొలాలకు నీటిని మరల్చడం కోసం తిమిడి గ్రామానికి చెందిన పాపల స్వామినాయుడు అనే భూస్వామి 1989లో గ్రామకంఠంలో 60 అడుగులు బోరు తీయించాడు. బోరు కెపాసిటీ ఎక్కువగా వుండడంతో మొత్తం నూతుల్లోని నీళ్ళన్నీ తగ్గిపోయాయి. గ్రామకంఠంలో బోరు నిర్మాణం వల్ల తమకు (ఇళ్ళులేనివారికి) న్థలం లేకుండాపోతుందని భయాందోళనలతో దళితులు ఆ భూస్వామి చర్యను వ్యతిరేకించారు. బోరువేసిన న్థలం గ్రామకంఠం కాదని రెవెన్యూ యంత్రాంగంతో పెత్తందార్లు చెప్పించగలిగారు. గ్రామ కంఠాన్ని ఇళ్ళ స్థలాలకు, వ్యవసాయానికి కోరిన దళితుల అంతుచూడాలని రెవెన్యూ యంత్రాంగం సహకారంతో కొంతమంది దళితులపై భూస్వామి కేసు బనాయించాడు. పదేళ్ళపాటు ఈ పేద దళితులు కోర్టు చుట్టూ తిరిగారు. ఆకలి బాధలు తీర్చుకోలేక కోర్టులు

చుట్టూ తిరిగి చివరికి ముత్యాలు అనే దళితుడు మృతి చెందాడు. అతడి కుటుంబం నిరాధారమైంది. అయినప్పటికీ ఇక్కడి బంజరు భూములను సాధించుకోవడం కోసం ఏర్పరచుకున్న లక్ష్యాన్ని విడిచిపెట్టకుండా దళితులు గ్రామకంఠం సాధన దిశగా (వివాదం కోర్టులో నడుస్తుండగానే) భూస్వాముల పెత్తనం

భూస్వాములు దౌర్జన్యాలను సాగిస్తూ వచ్చారు. భయకంపితుల్ని చేసి లొంగదీసుకోడానికి వ్రయత్నించారు. అయినప్పటికీ గ్రామ బహిష్కరణకు వ్యతిరేకంగా దళితులు నిరసన ప్రదర్శనలు, ధర్నాలు చేపట్టారు. అయినా ప్రభుత్వం నుంచి స్పందన రాలేదు. పైగా వశి పరిసరప్రాంతాల్లో వున్న బంజరుభూములను

పెత్తందారులే సాగుచేసుకొని లాభాలార్జిస్తూన్నారని రెవెన్యూ యంత్రాంగం మిన్నకుంది. వశి గ్రామ వి.ఎ.ఒ. అనుభవంలో గ్రామ కంఠంలో 8 ఎకరాలు వుంది. ఇక్కడి దళితుల సాంఘిక బహిష్కరణకు వ్యతిరేకంగా, వి.ఎ.ఒ. అక్రమ అనుభవంలో వున్న ఈ బంజరు పేదలకు పంచాలనే డిమాండ్పై నిరసనను ఉధృతం చేస్తూన్న సందర్భంలో వి.ఎ.ఒ., బి.సి. పెత్తందార్లు ఏకమై దళితుల నుంచి తమను రక్షించాలని, తమకు ప్రాణభయం ముంచుకొస్తుందనే వ్రచారం చేశారు. కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం, బి.జె.పి. వంటి దళిత వ్యతిరేక పార్టీలను కూడగట్టి మద్దతుపొందడానికి వ్రయత్నించారు. ఆ రాజకీయ వక్షాలు ఇక్కడి భూస్వాములకు వెన్నుదన్నుగా నిలిచాయి. భూస్వాముల స్వార్థ

వ్రయోజనాల రక్షణకోసం రెవెన్యూ అధికారులను, పోలీసులను, రాజకీయ వక్షాలను ఉపయోగించుకుని తమపై దౌర్జన్యాలకు దిగబోతున్న భూస్వాముల చర్యలను వ్రత్యక్షంగా అనుభవం పొందుతున్న ఇక్కడి దళితులను కలచివేసింది. 1998 జూన్ 16న జరిగిన గ్రామదేవత పండగలోకి దళితులను రానీయలేదు. దళితులు ఈ విషయమై వ్రశ్నించారు. దీంతో దళితులపై తీవ్రంగా విరుచుకు పడిన పెత్తందార్లు దళితులను చావబాడారు. ఈ దాడిలో తలపై తీవ్రంగా గాయపడిన రాకోటి అప్పారావు అనే దళితుడు మతిస్థిమితం కోల్పోయి డిసెంబర్లో కాకినాడలో ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు తెలిసింది. ఇంతవరకు సహనంతో తమ ఆందోళనను చేపట్టిన దళితులు 1999 సెప్టెంబరు 18 నుంచి అక్టోబరు 12 వరకు వరకు రిలే నిరాహారదీక్షలు ఎస్.కోట ఎమ్మార్వో ఆఫీసు దగ్గర నిర్వహించారు.

నిరోధించడం కోసం జిల్లా కోర్టుకెళ్ళాలని దళితులు యోచించారు.

ఈ నేపథ్యంలో భూస్వామి పాపలస్వామినాయుడు, వశిగ్రామ వి.ఎ.ఒ. వేచలపు రామనాయుడు కలసి భూసమస్యపై దళితులకు తమకు జరుగుతున్న వివాదాన్ని కుల ఘర్షణగా చిత్రీకరించారు. చుట్టుపక్కల గ్రామాల బి.సి.లందర్నీ దళితులపై ద్వేషం కలిగేవిధంగా తయారు చేశారు. 1998 ఏప్రిల్ 13న వశిగ్రామ వి.ఎ.ఒ. ఇంట్లో రైతులందర్నీ కూర్చోబెట్టి దళితులపై దమనకాండకు శ్రీకారం చుట్టారు. ఆ మరుసటిదినం నుంచే వశి దళితులను గ్రామ బహిష్కరణ చేసినట్లు చుట్టు పక్కల గ్రామాలకు సమాచారం పంపారు. దీంతో అప్పట్నుంచి వశి దళితులు పొట్టకూటి కోసం పడని ఇబ్బందులు లేవు. ఇక్కడి దళితులకు టీ, నీరు నిత్యావసర సరుకులు వేటినీ ఇవ్వకుండా పకడ్బందీగా

ఈ సందర్భంలోనే ఎమ్మార్వోపై దళితులు దాడి చేశారని దుమారం రేగటంతో 17 మందిపై కేసు పైలు చేశారు. దళితులు ఎమ్మార్వోపై దాడి చేశారని రాజకీయ పార్టీలు చెప్పగా, దళితులు తనపై దాడి చేయలేదని ఎమ్మార్వో ఒప్పుకోవడంతో ఆ కేసును కొట్టివేస్తూ, ఎస్.కోట మున్సిఫ్ సివిల్ జడ్జి డి.అబ్బులు తీర్పునిచ్చారు.

రెవెన్యూ అండతోనే ఆగడాలు

వశి గ్రామం భూసమస్య విషయంలో అనేక తప్పులు దొర్లాయి. గ్రామకంఠం అవునా? కాదా? ఎవరిది? అన్న అంశాలు నిర్ధారించి చెప్పడంలో ఎస్.కోట రెవెన్యూ విభాగం అసంబద్ధంగాను, విచక్షణా రహితంగాను వ్యవహరించినట్లు ప్రస్ఫుటమైంది. మొదట గ్రామ కంఠంలో భూస్వామి పావల స్వామినాయుడు బోరు వేసినపుడు రెవెన్యూ యంత్రాంగం గ్రామ కంఠంకాదని డాక్యుమెంట్ ఇచ్చింది. దీంతో బోరు తీసుకోవడం తప్పుకాదని కోర్టు తీర్పుచ్చింది. నిజానికి రెవెన్యూ రికార్డుల్లో గ్రామకంఠంగా నమోదైంది. 1989లో పావలస్వామి నాయుడు భూమి విషయమై కోర్టు కెళ్లాడు. గ్రామకంఠంకాదని, ఆ భూమి తనదని నమ్మించడానికి అదే రైతు 1998 సంవత్సరం కొచ్చేసరికి బోరువేసిన స్థలం తనదికాదని గ్రామకంఠందని తనను రక్షించడంటూ కోర్టుకెళ్లాడు. ఈ దఫా వెళ్లడానికి రెవెన్యూ యంత్రాంగమే పరోక్షంగా పోతృహించిందనేది పలువురి అనుమానం.

వశి పరిసర ప్రాంతంలో సుమారు 200 ఎకరాల బంజరు బి.సి. రైతుల ఆక్రమణలో వుంది. గతంలో వశి సత్యం అనే దళితుడికి 5 ఎకరాలిచ్చి మళ్లీ భూస్వాములే లాక్కుకున్నట్లు తెలిసింది. అరటి, చెరకు, టీ వంటి వంటలు రైతులే వండించుకొంటున్నారు. దళితులకు మాత్రం సెంటు భూమి లేదు. గ్రామ వి.ఎ.ఒ. వేచలపు రామునాయుడు మాత్రం టేకు చెట్లు 60 వేసుకొని పేదలకు చెందాల్సిన భూమిపై పెత్తనం చేస్తున్నాడు. ప్రభుత్వానికి ఈ విషయం తెలిసినా పట్టించుకోలేదు.

దళితులను పెత్తందార్లు చావగొట్టినా దోషులను శిక్షించడంలో పోలీసు వాళ్లు బాధ్యతగా వ్యవహరించలేదు. ఎఫ్.ఐ.ఆర్.

రాయటంలో కూడా పెత్తందార్లకు అనుకూలంగానే పనిచేశారు. దాడిలో రక్తంకారితే ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ (ఐ.పి.సి.) సెక్షన్ ను ఉపయోగించాలి. 22 మంది తలలు పగిలినప్పటికీ పోలీసులు అట్రాసిటీ యాక్ట్-3ను ఉపయోగించడం పేద దళితుల పట్ల వారి

దళితులు నిర్దోషులని తేల్చిన తర్వాత కూడా దళితులు మరింత భయపడుతున్నారు.

జన్మభూమిలోనూ వివక్ష!

వివిధ సమస్యలపై ప్రజలనుంచి వినతి పత్రాలు స్వీకరించి రాష్ట్రాన్ని ఆ సమస్యల నుంచి బయటపడేసి ఆదర్శవంతంగా పాలిస్తానని రాష్ట్ర

ముఖ్యమంత్రి ప్రారంభించిన జన్మభూమి కార్యక్రమంలో కూడా ఇక్కడి దళితులపై వివక్ష పాటించినట్లు తెలిసింది. జన్మభూమి నందర్బంగా అన్ని విదతల కార్యక్రమాల్లో కూడా ఇక్కడి దళితులు తమను సంఘ బహిష్కరణ నుంచి తప్పించి ఉపాధి కల్పించే విధంగా చూడాలని కోరి వినతులిచ్చినా వాటిని తీసుకునే అధికార్లు కరువయ్యారు. దళితులను సాంఘికంగా వట్టి వీడిస్తూన్న సమస్యనే కాక, కనీస అవసరాలు ప్రభుత్వ రుణాలు, పథకాలకు సంబంధించిన దళితుల వినతులను ఒక్కసారి కూడా తీసుకున్న దాఖలాల్లేవని వారు చెబుతున్నారు. దీంతో ఇక్కడి దళితులు తమ బాధలను ఎవరికి చెప్పలేక ఇంకెవరికి చెప్పినా తమ బతుకులు మారవనే నిరాశతో వున్నారు. ప్రస్తుతం వశి గ్రామంలో పరిస్థితి విషమించింది. సాంఘిక బహిష్కరణ ఇంకా కొనసాగితే ఆకలి మరణాలు ఖాయమని తెలుస్తోంది. దళితుల సామాజిక స్థితిగతిని మార్చాలనే నంకల్పం కొరవడితే వీరిలో పెరుగుతున్న అసహనం తప్పు దారి పట్టే ప్రమాదం కూడా వుంది. ఇక్కడి దళితులు ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడే నిర్దిష్ట చర్యలు ఉపాధి కల్పించడం, ఇళ్ళ నిర్మాణం, భూములపై నమగ్రదర్యాప్తు జరిపించి, అప్పగించడం, అనర్హులైన భూ

ఎమ్మెలు చేదివి రిక్తాలు తాక్కుతున్నారు

ఇవీ మన పథకాలు

మేము నలుగురు కుటుంబ సభ్యులం, నలుగురిని నేనే పెంచాలి. కాని ఎటువంటి ఆధారమూలేదు. అదాయంలేదు. చేద్దామంటే కూలీ లేదు. పండగ రోజుల్లో ఇళ్లకు సున్నం వేసుకొని బ్రతికాం. ప్రస్తుతం ఆ అవకాశం లేదు. అందుకు వలసపోవాలనుకుంటున్నాం. ఎం.ఎ.బి.ఎల్ చేసిన బి.రాజు అన్నమాటలివి. దళిత కుటుంబంలో పుట్టాం. మా తల్లిదండ్రులు కష్టపడి చదివించారు. ఎం.ఎ. బి.ఎల్. చదివాను. అయినా ఎటువంటి ఉపాధి లేదని బలిజిపేట మండలం అంపావల్లి గ్రామానికి చెందిన ఇ.మురళి ఆవేదనతో చెప్పారు. నేనే బి.ఎల్. చదివి నేటికీ ఎటువంటి ఉపాధితోక మట్టిపని చేసుకుంటున్నాను. వేసవిలో ఆ పని కూడా ఉండదు. ప్రభుత్వం ఎటువంటి ఉపాధి చూపడంలేదు. అని బొబ్బిలి మండలం కారాడకు చెందిన మను ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. బొబ్బిలి మండలం అలంజంగిలో ఎం.ఎ. చదివిన వారు దళిత యువకులే 10 మంది వున్నారు. డిగ్రీ చదివినవారు 100 మంది వున్నారు.

వీరికి ప్రభుత్వం ఎటువంటి లోను కూడా కల్పించలేదు. పిరిడి గ్రామం సంకీలి పైడిరాజు ఎం.ఎ. చేసి రిక్తా తాక్కుకుంటున్నారు. మా లాంటి వారు దళితుల్లో ఎం.ఎ. చేసి రిక్తా తాక్కుతున్నవారు ఆరుగురం వున్నామని ఆయన చెప్పారు.

'కలెక్టర్ కిల్లినా నాయం జరగనేదు'

"నేనుకుందామంతో పన్నేదు ఈ ఊళ్ళో వాల్లు మామూలల్నిపిల్లు. కూడుకు దబ్బుల్నేవు, బి.సీలు మమ్మల్ని రక్షాలు కారినట్లు బాదారు. మూడేళ్ళయింది. కలెక్టర్ కిల్లినాం. కాని నాయం జరగనేదు బాబూ" అని వశి గ్రామంలో కండిపిల్లి పైదమ్మ తనే దళితమహిళ 'ప్రజాశక్తి' ముందు విలపించింది. "ఎంతమంది కూపేటకొచ్చి రాసుకెత్తున్నారు బాబూ కాని ఫలితం లేదు. పచ్చిన వాళ్ళందరికీ మాగాదలు, బాదలు సెప్పినాం" అని చెప్పిందామె. "నా ఇంటిలో సెంబులు, గిన్నెలు అమ్ముకున్నాం బాబు సర్కారు మమ్మల్ని సూడలేదు". అని ఆమె కన్నీళ్ళ పర్యంతమయింది. ప్రస్తుతం సాంఘిక బహిష్కరణ తీవ్రంగా వుండడంలో వశి గ్రామంలోని దళిత కుటుంబాల్లో సగానికి పైగా వలసలుపోయి జీవిస్తున్నారు. జిల్లాలో కరువు సంభవించడంతో ఈ ఏడాది వాస్తవంగా వ్యవసాయ పనులు తక్కువ కావడం జిల్లా అన్ని ప్రాంతాల్లో నెలకొంది. అయితే వశి గ్రామంలో దళితులు సాంఘిక బహిష్కరణ కారణంగా పనులకు దూరమై తిండి లేక అలమటిస్తున్నారు.

నిర్లక్ష్య వైఖరిని వెల్లడి చేస్తోంది. దాడిపై పోలీసులు "దళితులను మానసికంగా క్షోభ పెడుతూ మాట్లాడారు". అని మాత్రమే పద ప్రయోగం చేశారని తెలిసింది. అయితే ఈ సెక్షన్ వ్రకారం అయినా గాయపడిన వారికి రూ.25వేలు అందాలి. కాని నేటి వరకు చిల్లిగవ్వయినా అందలేదు. దాడి జరిగి మూడేళ్ళు కావస్తున్నా వశిగ్రామ దళితులు నేటికీ తిమిడి గ్రామం మీదుగా ఎస్.కోట వెళ్లడానికి భయపడుతున్నారు. ఇటీవల కోర్టు తీర్పు

ఆక్రమణ దారుల్ని పంటల నుంచి తొలగించడం వంటివి చేస్తే దళితులు సాంఘిక జీవనంలో మార్పు వస్తుంది. సెంటుభూమైనా ఇప్పించండి, సాంఘిక బహిష్కరణనైనా ఎత్తేయిండి అని ఇక్కడి దళితులు త్వరలోనే హక్కుల సాధనకోసం ఉద్యమించాలనే పట్టుదలతో వున్నారు. ఇక్కడి దళితులపై సాగుతున్న అ నాగరిక పోకడల నిర్మూలన కోసం, ఇప్పటివరకు జరిగిన అన్యాయం దౌర్జన్యాలపై సమగ్ర దర్యాప్తు జరిపితే దళితులకు న్యాయం జరుగుతుంది.

■ ఉద్యమ వార్తలు

సత్యం కమిటీ సిఫార్సుల ఉపసంహరణకై ర్యాలీ

సత్యం కమిటీ సిఫార్సులు వెంటనే ఉపసంహరించుకుని, వేతనాలు, వర్కిలోడ్ సమస్యల పరిష్కారానికి చర్యలు తీసుకోవాలన్న డిమాండ్లతో సంగారెడ్డిలో టెక్స్టైల్ కార్మికులు కలెక్టరేట్ వరకు ర్యాలీ నిర్వహించారు. అనంతరం ధర్నా నిర్వహించారు. కర్మాగారాల్లో వేతన సవరణకు చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. ఈ ధర్నానుద్దేశించి సి.ఐ.టి.యు. జిల్లా కార్యదర్శి కె.రాజయ్య మాట్లాడారు.

ఒంగోలులో

నూలు మిల్లు చేనేత కార్మికులకు నష్టం కల్గించే సత్యం కమిటీ సిఫార్సులకు వ్యతిరేకంగా సి.ఐ.టి.యు. ప్రకాశం జిల్లా కార్యాలయం ఎదుట ధర్నా జరిగింది. ధర్నాకు ఇంకొంట్లు నూలుమిల్లు స్టాఫ్ అండ్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్ అధ్యక్షులు ఎన్.భాను ప్రసాద్ అధ్యక్షత వహించారు. సి.ఐ.టి.యు. జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి ఎన్.ప్రభుదాస్ ధర్నాను ప్రారంభించారు. ఈ కార్యక్రమంలో సి.ఐ.టి.యు. జిల్లా కార్యదర్శి జి.వి.కొండారెడ్డి, అద్దంకి డివిజన్ సి.ఐ.టి.యు. కార్యదర్శి కె.శ్రీనివాస్, నూలుమిల్లు స్టాఫ్ అండ్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్ యూనియన్ కార్యదర్శి వి.రఘుబాబు, లింగయ్య, బి.ఆంజనేయులు జ్ఞానానందం తదితరులు పాల్గొన్నారు.

స్టేట్ బ్యాంక్ ఉద్యోగులు ధర్నా

వేతన సవరణ ఒప్పందాన్ని ప్రభుత్వం అమలు చేయడంలో నిష్ఫలమైందంటూ గన్నవరం స్టేట్ బ్యాంక్ ఉద్యోగులు ధర్నా నిర్వహించారు. ఎన్.సి. బి.ఇ. పిలుపు మేరకు జరిగిన ఈ ధర్నా కార్యక్రమానికి బ్యాంక్ కార్యదర్శి సి.హెచ్.రామారావు నాయకత్వం వహించారు.

అవనిగడ్డలో

ఎ.డి.బి.శాఖ బ్యాంక్ ఎదుట నిరసన ప్రదర్శన నిర్వహించారు. ఐ.బి.ఎ. నిర్దక్ష్య వైఖరికి వ్యతిరేకంగా, వేతన ఒప్పందాన్ని వెంటనే అమలు చేయాలని, బ్యాంక్ ఉద్యోగులందరికీ ఒకే రకమైన న్యాయాన్ని చేయాలని ఉద్యోగులు నినాదాలు చేశారు. ఎస్.బి.ఐ. ఎ.డి స్టాఫ్ యూనియన్ కార్యదర్శి రఘురామ్ ప్రసాద్, డి.వెంకటేశ్వర్లు వి.ఎస్.వి. సువర్చల తదితరులు నాయకత్వం వహించారు.

రెగ్యులరైజేషన్ కు విద్యా వాలంటీర్ల ధర్నా

డి.ఎస్.సి.లో అర్హత గల విద్యాలంటీర్లను రెగ్యులరైజేషన్ చేయాలని, అన్ ట్రైన్డ్ విద్యాలంటీర్లకు శిక్షణ యిప్పించి రెగ్యులరైజేషన్ చేయాలని, ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలని హాస్యకొండ సుబేదారిలో జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి కార్యాలయం ముందు విద్యా వాలంటీర్ల అసోసియేషన్ ధర్నా నిర్వహించింది. ఈ కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యులు బాసెట్టి హరిప్రసాద్, జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి వెంకన్నలు నాయకత్వం వహించారు.

విజయనగరం

తమ సమస్యలను పరిష్కరించాలని కోరుతూ విజయనగరం జిల్లా విద్యాలంటీర్ల అసోసియేషన్ జిల్లా కలెక్టరేట్ వద్ద ధర్నా నిర్వహించారు. ఈ ధర్నాకు ముందు స్థానిక రైల్వే స్టేషన్ నుంచి ఎన్.సి.ఎస్. కంటోన్మెంట్ మీదుగా కలెక్టరేట్ వరకు ప్రదర్శన నిర్వహించారు. అనంతరం జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ ఆర్.వి. చంద్రవదన్, డి.ఇ.ఓ. ఇ.ఆర్. అప్పారావులకు మమోరాండం సమర్పించారు.

ఎల్.ఐ.సి. ఉద్యోగుల ధర్నా

మెరుగైన వేతన సవరణ చేయడంలో ఎల్.ఐ.సి. యాజమాన్యం చేస్తున్న మొండి వైఖరికి నిరసనగా రాయదుర్గంలో ఎల్.ఐ.సి. క్లాస్ త్రాఫోర్ ఉద్యోగులు ధర్నా నిర్వహించారు. వేతన సవరణ చేయడంలో యాజమాన్యం తీవ్ర జాప్యం చేస్తుందని ఆరోపించారు. ఈ కార్యక్రమానికి యూనియన్ అధ్యక్షులు సాకరే శేఖర్, కార్యదర్శి హెచ్.హులిగప్పలు నాయకత్వం వహించారు.

శ్రీకాకుళం జిల్లాలో పలు చోట్ల

గ్రామ సేవకుల ధర్నా

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ సేవకుల సంఘం పిలుపు మేరకు ఫిబ్రవరి 28న

శ్రీకాకుళం జిల్లాలో పలు మండల కార్యాలయాల ఎదుట ధర్నాలు నిర్వహించారు. ప్రభుత్వం అంగీకరించిన జి.ఓ. లు వెంటనే అమలు చేయాలని అర్జున అందరికీ సబ్సిడీలపై సైకిళ్ళు మంజూరు చేయాలని, రేషన్ కార్డులు, ఇండ్లస్థలాలు ఇవ్వాలని, అంటెండర్, వి.ఎ.ఓ. పోస్టులకు అర్హులైన వారికి ప్రమోషన్ కల్పించాలన్న డి.ఎ. 25/-రూ అమలు చేయాలన్న డిమాండ్లతో గ్రామ సేవకులు ఈ ధర్నాలను జిల్లా వ్యాప్తంగా నిర్వహించారు. శ్రీకాకుళం, మెళియాపుట్టిలో, పాతపట్నం, కోటబొమ్మళి, కొత్తూరు, హిరమండలం, రణస్థలం, నందిగాం, టెక్కలి, మందస, సీతంపేట, రాజాం, బామిని తదితర మండల కేంద్రాలలో ధర్నాలు నిర్వహించారు. ఎం.ఆర్.ఓ. లకు వినతి పత్రాలు అందజేశారు. జిల్లా గౌరవ అధ్యక్షులు అల్లు సత్యనారాయణ ఆధ్వర్యంలో ఈ కార్యక్రమాలు జరిగినాయి.

న్యాయవాదుల నిరసన ర్యాలీ, రాస్తా

ఢిల్లీలో న్యాయవాదులపై జరిగిన లాఠీ చార్జీకి నిరసనగా కరీంనగర్ కోర్టు నుండి ర్యాలీ నిర్వహించారు. సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సవరణ నిలిపివేయాలని ఢిల్లీలో న్యాయవాదులపై లాఠీ చార్జీ జరిపిన పోలీసు అధికారులను సస్పెండ్ చేయాలని న్యాయవాదులు డిమాండ్ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో న్యాయవాదులు డి.మల్లయ్య, డి.కన్నయ్య, మేకల శ్రీనివాస్, పురెల్లి రాములు, తదితరులు నాయకత్వం వహించారు.

పోరాడి విజయం సాధించిన

రేయాన్స్ కార్మికులు

గత ఎనిమిది సంవత్సరాలుగా కార్మిక చట్ట ప్రకారం పొందవలసిన కనీస వేతనాలకు, ఇతర సదుపాయాలకు దూరంగా వుండి వెట్టి చాకిరి చేస్తున్నా ఎ.పి. రేయాన్స్ కాంట్రాక్టు కార్మికులు తమకు చట్ట ప్రకారం చెందవలసిన హక్కులు సాధించుకోవడానికి ఫ్యాక్టరీ గేటు ముందు రిలే నిరాహార దీక్షలు జరిపి తమ కోర్కెలు సాధించుకున్నారు. వరంగల్ జిల్లాలోని అతి పెద్ద ఫ్యాక్టరీ అయిన ఎ.పి. రేయాన్స్ ఫ్యాక్టరీలో గత 8 సంవత్సరాల నుండి దినసరి వేతనాలపై అతి తక్కువ వేతనాలతో పని చేస్తున్న దాదాపు 370 మంది కార్మికులు, తమకు కార్మిక చట్ట ప్రకారం చెల్లించవలసిన వేతనాలు, ఇతర సౌకర్యాలు కల్పించాలంటూ, పలుమార్లు యాజమాన్యంతో మొరపాట్లుకున్నప్పటికీ యాజమాన్యం నిర్దక్ష్యం వహించడంతో ఫ్యాక్టరీ గేట్ ముందు నిరాహార దీక్ష శిబిరాన్ని ఏర్పాటు చేసి నిరాహార దీక్షలు కొనసాగిస్తుండగా సి.పి.ఐ.(ఎం), సి.ఐ.టి.యు. మద్దతు నిచ్చి దీక్షలో పాలు పంచుకొని సమస్య పరిష్కారానికి కృషి చేశారు. రోజురోజుకు ఉద్యతమవుతున్న కార్మికుల దీక్షలు, నిరసనలను చూసి యాజమాన్యం దిగివచ్చి, దినసరి వేతనాలపై పని చేస్తున్న అందరికీ ప్రావిడెంట్ ఫండ్ సదుపాయం కల్పించి, వారికి కనీస వేతనాలు చెల్లించేందుకు వారిలో 150 మంది సీనియర్ దినసరి కార్మికులకు చట్ట ప్రకారం చెల్లించవలసిన అన్ని సౌకర్యాలను సమకూర్చుకున్నట్లు కార్మికుల నాయకులతో యాజమాన్యం ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నది. ఈ ఒప్పందానికి ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ అధ్యక్షులు వి.రాంచందర్, ఎ.పి. ఆర్. కాంట్రాక్ట్స్ కార్మిక సంఘ నాయకులు ఎస్.కె.కృబాన్ ఆలీ, జి.పెద్ద బాబులు పాల్గొన్నారు.

వేతనాలు పెంచుకున్న రైస్ మిల్లు కార్మికులు

ప్రకాశం జిల్లా చీరాల ఏరియా రైస్ మిల్లు వర్కర్స్ యూనియన్ (సి.ఐ.టి.యు.) ఆధ్వర్యంలో రైస్ మిల్లు కార్మికులు 20 శాతం కూలి పెంచుకున్నారు. కూలి రేట్లపై గతంలో చేసుకున్న ఒప్పంద కాలం పూర్తవడంతో యాజమానులకు, యూనియన్ కొత్త డిమాండ్లను ప్రతిపాదించింది. అసోసియేషన్ తో వారం రోజుల పాటు చర్చలు జరిగాయి. ఫిబ్రవరి 27 నుండి రెండు సంవత్సరాల పాటు అమలులో ఉండే విధంగా కూలి ధరలపై ఒప్పందం కుదిరింది. మొత్తం గత కూలితో పోలిస్తే 20 శాతం పెంపుకు అంగీకారం కుదిరింది. మూడు సంవత్సరాలు సర్వీసు నిండిన వారికి పి.ఎఫ్. చెల్లించాలని, వెర్చేర్ ఫండ్, గ్రూప్ ఇన్సూరెన్స్ అందరికీ యాజమానులే చెల్లించాలని, సంవత్సరానికి ఒక సారి మూరా వారికి 600 రూపాయలు, కార్మికులకు 400 రూపాయలు బోనస్ ఇవ్వాలని, డ్రైవర్లకు వెయ్యి రూపాయలు బోనస్ ఇవ్వాలని ఒప్పందం కుదిరింది.

ఉద్యోగుల హక్కుల పై దాడి

ప్రపంచ బ్యాంక్ షరతులు “ఉద్యోగ-భద్రత” అనే అంశంపై

రోజువారీ వేతనంపై పనిచేసే

మహిళలకు ప్రసూతి సెలవు

ప్రసూతి సహాయ చట్టం 1961 కింద ఢిల్లీ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లో రోజువారీ వేతనంమీద పనిచేస్తున్న మహిళా ఉద్యోగులందరికి ప్రసూతి సెలవు సంపూర్ణంగా చెల్లించాలని సుప్రీంకోర్టు ఆదేశించింది. సమాజంలో సగభాగంగా ఉన్న మహిళలను గౌరవభావంతో చూడాల్సి ఉందని, ముఖ్యంగా వారు పనిచేసే చోట మరెంతో అవసరమని సుప్రీం కోర్టు ఈ సందర్భంగా వ్యాఖ్యానించింది. మూడేళ్ళు లేదా అంతకుమించి నిరంతరాయంగా పనిచేస్తున్న మహిళా కార్మికులకు కూడా 1996 ఏప్రిల్ 2న జారీ అయిన శ్రామిక అవార్డు ప్రకారం సదుపాయాలన్నింటినీ కల్పించాలని తన ఆదేశంలో ట్రిబ్యునల్ పేర్కొంది.

విద్యాలంటీర్ల ధర్మాలు

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా విద్యాలంటీర్ల ఆందోళనలో భాగంగా గుంటూరు జిల్లా గురజాల మండల విద్యాలంటీర్ల అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో ఎం.ఇ.ఓ కార్యాలయం ఎదుట ధర్నా నిర్వహించారు.

తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో :- జిల్లా వ్యాప్తంగా విద్యాలంటీర్ల సమస్యల పరిష్కారాన్ని కోరుతూ ధర్నాలు నిర్వహించారు. కాకినాడలోని కలెక్టరేట్ మరియు పెద్దాపురం, రాజమండ్రి, అమలాపురం, రంపచోడవరం, రెవిన్యూ డివిజన్లో కేంద్రాలలో ఆర్.డి.ఓ కార్యాలయాల ఎదుట ధర్నాలు జరిగాయి.

దండేపల్లి: రెవిన్యూ కార్యాలయం ఎదుట విద్యాలంటీర్లు ధర్నా నిర్వహించారు. అర్హత ఉన్న వారిని పర్మినెంట్ చేయాలనీ, అన్ ట్రైన్డ్ వారికి శిక్షణ ఇప్పించి రెగ్యులర్, చేసి సకాలంలో జీతాలు చెల్లించాలని డిమాండ్ చేశారు.

ఖమ్మంలో :- కనీస వేతన చట్టం అమలు కోసం విద్యాలంటీర్ల ఐక్య పోరాటాలు నిర్వహించాలని విద్యాలంటీర్ల జిల్లా స్థాయి సదస్సులో వక్తలు పిలుపునిచ్చారు. విద్యాలంటీర్ల సమస్యలు పరిష్కరించాలని సదస్సులో తీర్మానం చేసి అనంతరం ఖమ్మంలో భారీ ప్రదర్శన నిర్వహించి సమస్యలతో కూడిన వినతిపత్రాన్ని జిల్లా కలెక్టర్కు సమర్పించారు. సదస్సుకు సంఘం జిల్లా అధ్యక్షులు తన్నీరు వెంకటేశ్వర్లు అధ్యక్షత వహించగా, సదస్సులో యు.టి.ఎఫ్. జిల్లా అధ్యక్షులు శ్రీరాం, సి.ఐ.టి.యు. ప్రధాన కార్యదర్శి సింగు నర్సింహారావు, కళ్యాణం వెంకటేశ్వర్లు తదితరులు పాల్గొని మాట్లాడారు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా :- క్వాలిఫైడ్ విద్యాలంటీర్లను సర్వీస్లోకి తీసుకోవాలని, విద్యాలంటీర్లకు ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలని, కోరుతూ విద్యాలంటీర్ల అసోసియేషన్ జిల్లాలో పలు మండల కేంద్రంలోని ఎం.ఇ.ఓ కార్యాలయాల వద్ద ధర్నా నిర్వహించారు. బుట్టాయి గూడెం, దేవరపల్లి, గణపవరం, ద్వారకా తిరుమల, తాడేపల్లి గూడెం మండలాల్లో ధర్నాలు నిర్వహించి ఎం.ఇ.ఓలకు వినతి పత్రాలను సమర్పించారు.

మున్సిపల్ కార్మికుల ఆందోళన

తమకు రెండు నెలల నుండి రావాల్సిన జీతాల బకాయిలను వెంటనే చెల్లించాలంటూ నెల్లూరు మున్సిపల్ కార్యాలయం ఎదుట ధర్నా జరిగింది. గత ఏడాదిగా జీతాలు సక్రమంగా ఇవ్వడంలేదని కార్మికులు విమర్శించారు.

అనేక పర్యాయాలు మున్సిపల్ కమిషనర్ను అడగగా ఆయన నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తున్నారని కార్మికులు ఆరోపించారు. తమ జీతాల గురించి అడిగినందుకు కమిషనర్ మండిపడి కార్మికులను అరెస్టు చేయించి క్రిమినల్ కేసులు పెడుతానని బెదిరించినట్లు ఆరోపిస్తున్నారు.

దుర్భరమైన బీడీ కార్మికుల జీవితాలు

మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో బీడీ కార్మికులు దుర్భరమైన జీవనం సాగిస్తున్నారు. అధిక శాతం ఈ రంగంలో మహిళలు, బాలికలు పని చేస్తుంటారు. ఈ రంగంలో కార్మికులు అనేక వ్యాధులకు గురవుతున్నారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో బీడీ కార్మికులు 40 వేల మంది వున్నారు. బీడీ కార్మికులకు ప్రభుత్వపరంగా నిర్ణయించే కనీస వేతన చట్టాలు అమలు కావడం లేదు. అమలు చేయ్యాల్సిన లేబర్ అధికారులు పట్టించుకోవడం లేదు.

ఎ.పి.ఎన్.జి.ఓ. అసోసియేషన్ సి.ఐ.టి.యు. ఆధ్వర్యంలో నంద్యాల రెవిన్యూ విశ్రాంతి భవన్లో సదస్సు జరిగింది. సదస్సుకు సి.ఐ.టి.యు. డివిజన్ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీనివాస్ మూర్తి అధ్యక్షోపన్యాసము చేస్తూ నేడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉద్యోగుల హక్కులపై దాడి చేస్తుందని ప్రపంచ బ్యాంకు షరతులు అమలుపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానాలను తూర్పార బట్టారు. ఎన్.జి.ఓ. సంఘం జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి ఎస్.వి. ప్రసాద్ రెడ్డి, సి.ఐ.టి.యు. డివిజన్ కార్యదర్శి ఎన్.మస్తాన్ వలీ, యు.టి.ఎఫ్. నాయకులు లోకేష్ తదితరులు ప్రసంగించారు.

ఇది ఉద్యోగ వ్యతిరేక బడ్జెట్

కేంద్ర ప్రభుత్వం పార్లమెంట్లో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ఉద్యోగులకు వ్యతిరేకమైందని సి.ఐ.టి.యు. రాష్ట్ర కార్యదర్శి ఆర్.సుధా భాస్కర్ అన్నారు. "కేంద్ర బడ్జెట్" ఉద్యోగులపై ప్రభావం అనే అంశంపై వరంగల్ జిల్లా హన్మకొండలో సి.ఐ.టి.యు. ఆధ్వర్యంలో జరిగిన సదస్సులో సుధా భాస్కర్ మాట్లాడుతూ స్వదేశీ నినాదంతో అధికారంలో వచ్చిన బి.జె.పి. ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న ఉద్యోగ, కార్మిక వ్యతిరేక విధానాలను ఆయన వివరించారు.

2000 సంవత్సరానికి సమర్పించిన వార్షిక బడ్జెట్ ఉద్యోగులను అయోమయానికి గురి చేస్తుందన్నారు. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను పూర్తిగా నిర్వీర్యం చేయడానికి బి.జె.పి. ప్రభుత్వం ఎత్తుగడ వేస్తుందని, రక్షణ రంగంలో బడ్జెట్ కేటాయింపులు పెంచడాన్ని, ఎరువులపై సబ్సిడీలను తగ్గించడాన్ని ప్రజలు హాని చెప్పాలన్నారు.

ఉక్కు కార్మికుల రాస్తారోకో

ఉక్కు కర్మాగారాన్ని పరిరక్షించాలని కోరుతూ జరుగుతున్న ఆందోళనలో భాగంగా పాత గాజువాక జంక్షన్లో పెద్ద ఎత్తున రాస్తారోకో నిర్వహించారు. ఉక్కు బాల చెరువు గేటు నుంచి ఉక్కు కార్మికులు పెద్ద ఎత్తున పాతగాజువాక జంక్షన్లో ర్యాలీగా వచ్చి పాత గాజువాక జంక్షన్లో రోడ్లపై బైరాయించి రాస్తారోకోను నిర్వహించారు. రాస్తారోకోలో సి.ఐ.టి.యు., ఎ.ఐ.టి.యు.సి., ఎ.ఎస్.ఇ.సి., హెచ్.ఎం.ఎస్. కార్మిక సంఘాలు పాల్గొన్నాయి.

జగదాంబ వద్ద రాస్తారోకో : పోలీసుల లారీఛార్జికి నిరసనగా విశాఖపట్నం జగదాంబ వద్ద కార్మికులు రాస్తారోకో నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఉక్కు యూనియన్ నాయకులతోపాటు సి.పి.ఐ.(ఎం) జిల్లా కార్యదర్శి ఎం.వి.ఎస్. శర్మ, సి.ఐ.టి.యు. రాష్ట్ర కార్యదర్శి సి.హెచ్. నర్సింగరావు, ఎ.ఐ.టి.యు.సి. నాయకులు వి. వి. రామారావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఉక్కు కార్మికులపై లారీఛార్జి

విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారాన్ని ప్రైవేటు పరంచేయరాదంటూ ఉద్యమిస్తున్న నాయకుల్ని అరెస్టు చేస్తుందగా కార్మికులపై పోలీసులు లారీలు ఝుళిపించారు. పాశివికంగా దాడిచేసి గాయపర్చారు. ఈ సంఘటనతో అనేక మందికి దెబ్బలు తగిలి రక్తాలు కారాయి. గంటన్నరకు పైగా ఉద్రిక్త పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. ప్రభుత్వ విధానాల బారి నుంచి స్ట్రీట్ ప్లాంట్ను రక్షించాలంటూ సర్వోదయ నాయకులు ప్రతి శేషయ్య, బైరాగిల పదిరోజుల నుండి ఆమరణ నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నా ప్రభుత్వం స్పందించకపోవడంతో వారు జల సమాధికి బయలుదేరారు. వీరికి మద్దతుగా కార్మికులు తమ విధుల బహిష్కరించి నగరానికి చేరుకున్నారు. పోలీసులు శేషయ్యను జీపు ఎక్కించి, బైరాడిని అరెస్టు చేస్తుందగా కార్మికులు అడ్డుకొని ప్లాంట్ పరిరక్షణ కోసం పెద్దఎత్తున నినాదాలు చేశారు. ఉక్కు పరిరక్షణ కోసం ప్రాణాలేకాదు, ఎలాంటి త్యాగాలకైనా సిద్ధపడతామని పెద్దఎత్తున నినాదాలు చేశారు. ఈ సందర్భంగా పోలీసులు ఎలాంటి హెచ్చరికలు లేకుండా లారీఛార్జి జరిపారు.

ఉక్కు దీక్షా శిబిరాన్ని ధ్వంసంచేసిన పోలీసులు

ముఖ్యమంత్రి సభ వద్ద ఉక్కు కార్మికులపై లారీఛార్జి జరిపి గాయపర్చిన పోలీసులు కూర్మన్నపాలెం వద్ద గత 10 రోజులుగా రిలే దీక్షలు జరుపుతున్న శిబిరాన్ని ధ్వంసం చేశారు. కూర్మన్నపాలెం వద్ద ఉక్కు కార్మికులు చేస్తున్న రిలే నిరాహార దీక్ష శిబిరాన్ని ఎటువంటి ముందు హెచ్చరికలు లేకుండా శిబిరంపై దాడిచేసి ఉక్కు ఉద్యోగులను తీవ్రంగా కొట్టి శిబిరాన్ని ధ్వంసం చేసి విద్యుత్ దీపాలను పగులగొట్టారు.

క్లింటన్ - చైనా

-ఆరెస్టీ

క్లింటన్ దొరగారి పాదధూళి నెత్తిన జల్లుకుంటే జన్మ ధన్యమౌతుందని భావిస్తున్నారు మన పాలకులు. క్లింటన్ కుక్కలకి ఏ బిస్కట్లు తినిపించాలో నెలరోజులు తపనపడి, తీరా ఇప్పుడు కుక్కలు రాలేదని దిగులు! ఆయననుండబోయే 5 నక్షత్రాల హోటళ్ళలో సైతం పాయిభానాలకు రంగులద్దిస్తున్నారు.

ధీల్లీ, రాజస్థాన్ లలోని కాంగ్రెస్ సర్కార్లు, యు.పి., మహారాష్ట్రలోని బి.జె.పి. ప్రభుత్వాలు, తెలుగుదేశాధినేత సరేసరి. అందరికీ మించి కేంద్ర బి.జె.పి. సర్కార్. ప్రభువు కరుణా కటాక్ష వీక్షణాల కొరకు ఒకరిపై ఒకరు పోటీ పడుతున్నారు.

గత 10 రోజులుగా పత్రికల్లో వస్తున్న వార్తలు చూస్తే మనం 2000 సం॥లో ఉన్నామా? 1876లో వేల్స్ యువరాజు పర్యటన నాటి స్థితిలో వున్నామా అనే పరిస్థితి. పత్రికలు చీ అనడం, వామపక్షాల ఆందోళన ప్రజల్ని ఆలోచింపజేయడంతో బాబుగారికి ఉక్రోషం పొంగింది. క్లింటన్ చైనా పర్యటన (1997) గురించి ఆయన నోటికొచ్చినట్లు ప్రచారం మొదలు పెట్టారు.

చంద్రబాబు, ఆయన బోంట్ల సౌకర్యార్థం మార్చి 17 "బిజినెస్లైన్"లో భారత ప్రభుత్వ మాజీ ఉన్నతాధికారి బి.రామన్ వ్రాసిన వ్యాసం నుండి ఈ చెకుకులు మీరూ కొద్దిగా రుచి చూడండి.

చైనా అధ్యక్షుడు సియాటెల్ వెళ్ళినపుడు, ఐక్యరాజ్యసమితి సమావేశాలకు వెళ్ళినపుడు తమని కలుసుకోమని క్లింటన్ ఆహ్వానించాడు. అంటే అప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఒక దేశాధినేత వచ్చినపుడు చేయాల్సిన ఏర్పాట్లేవి ఉండవట. ఆ ఆహ్వానాల్ని జియాంగ్ జెమిన్ తిరస్కరించారు. పూర్తిస్థాయిలో దేశాధ్యక్షుడిగా ఆహ్వానం పలికినపుడే ఆయన అమెరికా సందర్శించారు.

నెహ్రూ తర్వాత భారతీయ ప్రధానుల అమెరికా యాత్రలన్నింటినీ ఆదేశం మన ప్రధానిని ఆహ్వానించడం ద్వారా మనకేదో సాయం చేస్తున్నట్లే భావించబడింది. (ఒకటి రెండు మినహాయింపుల్లో)

నెల్సన్ మండేలా (దక్షిణాఫ్రికా అధ్యక్షుడు కాకముందు) అమెరికా వెళ్తే ఆ దేశ ఉపాధ్యక్షుడు ఆర్గోరే ఆయన్ని ఆహ్వానించి ద్వైపాక్షిక సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. పి.వి.నర్సింహారావు మనదేశ ప్రధానిగా వాషింగ్టన్ వెళ్తే పాపం! అదే గారేగారు వస్తారని ఆయన్ను పొగుడ్డా ఒక ఉపన్యాసం కూడా ఢిల్లీ నుండే తయారు చేసుకొని పోయారు. కాని సదరు ఆర్గోరే గారు 'సరసింహానికి' చెయ్యిచ్చి తన బదులు ఒక ఎం.పి.ని (అమెరికన్ కాంగ్రెస్ సభ్యుడు) పంపారు.

ధీల్లీ నుండి పదేపదే వేడుకుంటే చివరికి వారి పార్లమెంటును ఉద్దేశించి నర్సింహారావు ఉపన్యసించేందుకు "దయతో" అనుమతించారు. తీరా ఆ సమావేశంలో పట్టుమని 30 మంది ఎం.పి.లు కూడా లేరుట! ఉన్నదంతా ఎం.పి. సహాయకులు గట్లా కూచున్నారుట!

1998లో క్లింటన్ చైనా యాత్ర ముగించుకుని తిరిగి వచ్చేటప్పుడు మధ్యలో టోక్యోనగరంలో ఆగాలని నిర్ణయించారు. అది

తమదేశ పర్యటనకు తక్కువ ప్రాధాన్య మిచ్చినట్లేనని చైనా తీవ్ర నిరసన వ్యక్తం చేయటంతో "క్లింటన్ బాబు" జపాన్ టూర్ రద్దు చేసుకున్నారు. (ఈ రెక్కన బహుశా తైవాన్ లో దిగుతానంటే క్లింటన్ ని చైనాకే రావద్దు పొమ్మనుండే వారేమో! - కార్మికలోకం)

పాపం వాజ్ పాయ్ గారు కాళ్ళావేళ్ళాపడినా చివరికి పాకిస్తాన్ లో దిగడానికి నిర్ణయించుకున్నారు క్లింటన్. దీనికి కనీసం నిరసన కూడా తెలుపలేదు. అటు వాజ్ పాయ్ గారు, ఇటు బాబుగారు -

(పాకిస్తాన్ అమెరికాల "ఈనాటి అనుబంధ మేనాటిదో ఏనాడో పెనవేసి ముడివేసెనో" దేబిరిస్తే దాన్ని తెంచతరమా? - కార్మికలోకం)

క్లింటన్ చైనా వెళ్ళడానికి చాలా ముందునుండే అమెరికన్ రాజకీయ నాయకులు, అధికారులు, చైనాకు ట్రిపుల మీద ట్రిపులు కొట్టి అనేక ఒప్పందాలు ఖరారు చేశారు. వారి దేశ ఆర్థికమంత్రి శ్రీలారీ సమ్మర్స్ కూడా చైనా పోయివచ్చాడు. కాని ప్రస్తుత భారత పర్యటన సందర్భంగా ఒక 3వ స్థాయి నాయకుడ్ని ముందుగా పంపారు. (వాళ్ళెక్కడ సంతకం పెట్టమంటే అక్కడే పెట్టేవాళ్ళు. దొరికిన చోటికి ఆ ట్రిపులెందుకు. డబ్బుదండగ - కార్మికలోకం)

జస్వంత్ సింగ్ - స్ట్రోబ్ టాల్ బోట్ చర్చలు అనేక కేంద్రాలు టాల్ బోట్ అమెరికా ఉప విదేశాంగ కార్యదర్శి మాత్రమే. అంటే ప్రోటోకాల్ రీత్యా మన విదేశాంగ శాఖలో ఏ కార్యదర్శి అయినా లేదా భారత విదేశాంగ కార్యదర్శి అయినా చర్చించాల్సిన విషయాల్ని ఏకంగా మన విదేశ వ్యవహారాల మంత్రి చర్చించారు. చైనా ఎన్నడూ తన విదేశాంగ మంత్రి హోదాను అలా చులకన చేసుకోలేదు.

చైనా పెద్ద ఆర్థిక శక్తిగా, సైనిక శక్తిగా ఎదిగింది. కాబట్టి ఆ దేశంతో ఆ విధంగా వ్యవహరించారేమోనని కొందరు వాదించవచ్చు. అది శుద్ధ అమాయకపు వాదన. అది ఆర్థికంగా ఇబ్బందుల్లో వున్న దశలో సైతం తన పరువు ప్రతిష్టల్ని మరోదేశం ముందు ఎన్నడూ తాకట్టు పెట్టలేదు.

(బి.రామన్-భారత ప్రభుత్వం క్యాబినెట్ సెక్రటేరియట్ లోని మాజీ అదనపు కార్యదర్శి)

పారిశ్రామిక వినిమయ ధరల సూచి

1982-100 పాయింట్లు పునాది

	డిసెంబర్ '99	జనవరి '2000	ఫిబ్రవరి	మార్చి
అలిండియా	431	431		4.93
హైదరాబాద్	404	401		5.23
గుంటూరు	422	420		5.60
గూడూరు	430	447		4.33
విశాఖపట్టణం	428	430		2.48
వరంగల్	436	438		2.36
కొత్తగూడెం	431	424		3.25
రాష్ట్ర సీరిస్				
	డిసెంబర్ '99	జనవరి '2000	ఫిబ్రవరి	మార్చి
విజయనగరం	369	368	372	-
రాజమండ్రి	402	398	403	2.55
విజయవాడ	403	401	406	-
ఆదోని	420	419	422	2.33
ఎన్.ఎస్.బి. కాంప్లెక్స్	416	413	417	2.52
ఎం.జి.పి. కాంప్లెక్స్	399	395	400	2.49

■ మంగళచన

బియట ఎండ కాస్తోంది. ఒకటే ఉక్క.....దిగచెమట్లు పోస్తున్నాయి. చాపమీద అత్తగారు భారీ కాయాన్ని కదిలించుకుంటూ ఆపసోపాలు పడుతోంది. కోడలు పిల్ల వంటింట్లో నుండి పెరట్లోకి.....అట్నుంచి ఇటు చక్రంలాగా గిరా గిరా తిరుగుతోంది.

“ఏం చేస్తున్నావే....కాస్త కూచో రాదూ.....హమ్మ.....! వంటత్తయ్య గారూ...అయిపోయే! కట్టెలు....పిడకలు గదా.... సరిగా మండిచావడంలేదు.”

“చోద్యం.....అవెందుకే గ్యాసప్పుడే నిండుకుందా.....బాగానే ఉంది!”

“అబ్బే మొన్ననే నింపించాం దానికి ఏనుగు రెక్కలుస్తాయేమో తెలియదు....మూడు వందల దాకా పెరుగుద్దిట.... కాస్త మీ కాలంలో కట్టెనంటించే మాంచి కిటుకులు నేర్పండి!”

“ఏడ్చినట్టుంది...!”

“సాయంత్రం....చీకటిపడ్డతో.....తెల్లగట్టే.....అమాత్రం ఎప్పుడు కరెంటు తీస్తారో కట్ చేస్తారో తెలియదు.....వచ్చి.....వచ్చి.....! కోడలు పిల్ల వీధిలోకి గెంతి తిరిగి విప్పారిన మొగంతో వచ్చింది.

“చెత్తవాడత్తయ్య....అ బజారు కుండి నిండా ఇంట్లోని చెత్తపోస్తామా...నెలవగానే టంచన్ గా బిల్లు తెస్తాడు.....మనం కట్టాలి. ఆ రోడ్డుద్వే వాళ్ళు వస్తారు. వాళ్ళకీ ఫీజు కట్టాలి... కానీ వాళ్ళే శుభ్రంగా ఎత్తిపోస్తారు. ... ఇంకా

అప్పటికే పెద్దావిడ చిన్న అర్తనాదం లాంటిది చేసి గోడకి చేరగిలబడి చెవట్లు తుడుచుకుంటోంది. మాట్లాడే ఓపిక లేక!

“ఇక కరెంటు నంబరం చెప్పేదేవుంది...ఫ్యాన్లు వేసుకుందామంటే ప్రాణం మీదికొస్తుంది. ప్రైవేటు బిల్లింగు గదా.....20%

(5వ పేజీ తరువాయి)

బడెట్ జ మోత

రుక్మిణి

పెంచేస్తున్నారట.....మీ అబ్బాయిగారు టి.వి. నీ రియల్లో....నీ న్నాలు సెన్సార్ చేసిపారేశారు.....ఒకే పెద్దగా.....!

“అమ్మ ఇవాళ సాయంత్రంమో..... రేపు ఉదయమో ముహూర్తం....

“పెండ్లికా.....ఎవరిదిరా?”

“ఛన్....నీకేం తెలవదు....ఒక ఇంటర్నెట్ పెట్టుకుందామంటే వినరు....రోజూ పెద్ద బజారుకు పరుగులు తీయలేక చావాలి.

“ఎందుకురా!”

“మాట మాటకూ.....గంట గంటకూ.... రోజురోజుకూ దుకాణాల్లో ధరలు ఎంతెంత పెరిగిపోతున్నాయో ఎవరికీ తెలవడంలేదు. నిర్వికారంగా పెరిగిన ధరలు చెప్పి చేతులు పైకెత్తేస్తున్నారు.

ముసలావిడ దభీమని చాపమీదికి ఒరిగిపోయింది. కోడలి పిల్ల చిందులు తొక్కింది. అవిడేమో చివాట్లు పెడుతోంది. ఈవిడేమో కరెంటు వాడ్ని శాపనార్థాలు పెడుతూ లటుకు లటుకూ కరెంటు స్విచ్ లన్నీ నొక్కి సాధిస్తోంది.

“వేస్ట్...వేస్ట్...నేనెప్పుడో మెయిన్ అప్ చేశాను కదే అమ్మా.....నిన్నేమో....నిన్ను....వెధవ సంత పోరా.....వేసి తగలదు..

ఫ్యాన్లు తిరగడంతో ముసలావిడ అట్లా లేచి కూర్చుని అంగలారుస్తూ కుదుటపడింది.

“పది నిమిషాలు దాటిపోయాయే! అఫ్ చేయనా!” కోడలు పిల్ల అత్తగారి వంక జాలిగా చూసింది. అవిడేమో ఒక్క ఉరుము ఉరిమింది.

“మరి బజార్ నుండి ఏవైనా తే వాలా... ఏం పాడో.....ఇవ్వుటి కే నబ్బులు.....పేస్టు...కందివప్పు....చక్కెరా అమ్మోయ్...

“ఏంటా గావుకేకలు.....”

“శుభవార్త.....నాన్నగారింక సిగరెట్లు మానరు గానీ...తగ్గిస్తారు.....ఉండు...” వాడు సగం కాల్చి ఆర్చేసిన సిగరెట్ పీకల్ని చూపించాడు. అదన్నమాట సంగతి.....దబ్బాలు, దబ్బాలు కొన్నాను. మాటలు కాదు. ఏమి అమ్మోవే....మీ వాళ్ళ కెవరికైనా ఉత్తరాలు రాసోవాలనుకుంటే ఇదే ఛాన్సు వాటి ధర పేలిపోతుంది. మరి నీ ఇష్టం...ఇంకా..

“ఇంక ఆపుతావా లేదా...వెధవ సోది...

“వాడ్ని బిడతావెందుకే.... నీకో చోద్యం చెప్పేదా...వరంగల్ లో బన్ను టిక్కెట్టు తీసుకున్నావా.....మధ్యలో జనగాం వచ్చిన తర్వాత డీజిల్-జీడిల్ రేట్లు పెరిగాయట-మళ్ళీ ధర పెంచి టిక్కెట్లు కొట్టేదా బామ్మా అని వెధవ బాంబు మొహం వాడూనూ...కండక్టరు మరీను నాతో ఒకటే వెక్కిరింతలు...కొక్కిరింతలు...

మనసు పడ్డాడేమోనే....” పెద్దాడు అందకుండా జరిగాడు.

“భద్రవా”

“బిట్టావంటే మెయిన్ అప్ చేస్తా...చేస్తున్నా... చేస్తున్నా....

ముసలావిడ అధాటున గోడకి చేరగిల బడింది.

సాపేక్షక పెరుగుదల

	1990-91	91-92	92-93	93-94	94-95	95-96	96-97	97-98	98-99
పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి పెరుగుదల శాతం	8.2	0.6	2.3	6.0	8.4	12.7	5.6	6.6	3.8
అసంఘటిత పరిశ్రమలలో ఉత్పత్తి పెరుగుదల శాతం	-	-5.8	5.6	3.5	10.7	13.8	6.0	-	-
ఆస్తుల పెరుగుదల శాతం									
ప్రభుత్వరంగం	14.5	9.9	12.6	10.1	11.0	17.0	13.6		
ప్రైవేటురంగం	19.5	23.0	22.1	28.8	25.7	21.2	17.3		
లాభాల పెరుగుదల శాతం (వడ్డీ, పన్నుల చెల్లింపులకు ముందు)									
ప్రైవేటురంగం	22.4	10.0	22.3	35.5	26.4	4.5	3.8		
ప్రభుత్వరంగం	15.0	10.6	3.2	22.7	15.7	6.6	8.0		
కార్మికులు పెంచిన విలువలో జీతాల శాతం	24.8	19.9	20.3	20.1					
మొత్తం ఉద్యోగులు (కోట్లలో)	2.68	2.7	2.72	2.73	2.76	2.79	2.83	2.83	
ప్రభుత్వరంగం	1.91	1.92	1.93	1.94	1.95	1.94	1.96	1.95	
ప్రైవేటురంగం	0.77	0.78	0.79	0.79	0.81	0.85	0.87	0.88	
ఎంప్లాయ్ మెంటులో రిజిష్టర్ చేసుకున్న వారు	3.46	3.66	3.63	3.63	3.66	3.68	3.76	3.92	

పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి పెరిగింది. ఇందులో అసంఘటిత రంగం పాత్ర గమనించండి. ఆ రంగంలో ఉద్యోగ వసతులు తరుగుతున్నాయి. అవి పెరిగినా కాంట్రాక్టు, క్యాజువల్ తరహాలోనే పెరుగుతాయి. ఒక వైపు పారిశ్రామిక రంగ ఆస్తులు పెరుగుతుండగా, లాభాలు పెరుగుతుండగా, పెంచిన విలువలో కార్మికులకు వచ్చే ప్రతిఫలం తరిగిపోతున్నది. అదే సమయంలో రిజిష్టరైన నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరుగుతున్నది.

ఈ పూర్వరంగంలో ఈ బడ్జెట్ ను మనం పరిశీలిస్తే

ఈ బడ్జెట్ ఉద్యోగులకు, కార్మికులకు

“కుడి-ఎడమల దగాదగా” అని పాడుకోవలసిందే.

ఏమీతావ్?

ఓరేయ్. . .
పుడమి తల్లికి పుట్టినోడా!
చూశావా?!
కుళ్ళిపోయిన క్రూరమైన రాజ్యవ్యవస్థని
పారిపోకు రోయ్. . .
పిపీలకమై పోతావ్
ప్రతిఘటించు
వేగుచుక్కవోతావ్.
అసలు గాయం చేసింది వాడే
పరిష్కారమని కారం జల్లింది వాడే
అయినా
ఓనా కోయిలా
నీ యిష్టం వచ్చినట్టు పాడకు
“జనగణమన”పాడు
బీభత్సవసంతంలో
అసహనపు మౌఢ్యగాలులకు
రాలిపడ్డ కలల మధ్య
నగం కాలిన సజీవ చేహాలైన నగరాల మధ్య
సారె జహాసె అచ్చా! పాడగలిగితే పాడు
ఇక్కడ నీ యిష్టం వచ్చినట్టు పాడానికి వీలేదు.

నివ్వించిన “వాటర్”

పక్షి గుడ్లను తిన్న ‘చిలువ’
లేడి చర్మం కప్పుకొన్న ‘పులి’
ఎన్.డి.ఎ. తెరవెనుక పచ్చి‘మతోన్మాదం’
సంఘ పరివార్-తలకు వాజపాయి‘ముసుగు’
‘భావప్రకటనా’ స్వేచ్ఛపై ఉక్కు పాదం!
‘కామసూత్రా’ చోళీకే పీచే, ‘రంగేళీ’
అందాల పోటీలు అసభ్యం కాదా?
వారణాసిలో వితంతువుల విషాద కథ
అసభ్యమా?
‘మైకెల్ జాక్సన్’తో థాకరే చిందుల మాటేంటి?
ఏక్షన్ టి.వి., బి.బి.సి. స్టార్ ఛానల్లంటే
ఎందుకీ మోజు?
తాము చేస్తే శృంగారం!
ఇతరులు చేస్తే వ్యభిచారం!!
పసి మెదళ్ళలో మతోన్మాద బీజాలు
చరిత్ర పుస్తకాల్లో వక్రీభాష్యాలు
నాడు రొమిల్లా థాపర్-రాజేంద్రయాదవ్
నేడు ఫణిక్యర్, సుమిత సర్కార్లు
ఎవ్వరైనా ఒక్కటి సుమత్సర్కార్లు

ఎవ్వరైనా ఒక్కటే ఏరి పారెయ్యడానికి!
‘బాబ్రీ మసీదు-క్రికెట్ పిచ్’
‘హుస్సేన్ చిత్రం-దిలీప్ కుమార్ అవార్డు’
‘మొదట ముస్లిం - పిదప క్రిష్టియన్’
‘అప్పుడు ఫైర్ - ఇప్పుడు వాటర్’
కాదేదీ ఎటాక్కి అనర్హం
హిందువులకు ప్రతినిధులట!
హిందువు లెప్పుడిచ్చారీ హక్కు?
‘మహాత్ముని’ పొట్టన పెట్టుకున్న సంస్థ
కేవలం సామాజిక -సాంస్కృతిక సంస్థా?
రవి గాంచకపోవచ్చు
కవిగాంచుతున్నాడు జాగ్రత్త!
మీరు తగల బెదుతున్న కళారంగం
నిప్పులే-మా పోరాట జ్వాలలకు చితుకులు
ఇంక. . . సర్దుకోండి
మా ఉద్యమ పదఘట్టనలలో
నలిగి పోతారు. . . కాచుకోండి.

-ఎన్.రమణాచలం, విశాఖపట్నం.

(15వ పేజీ తరువాయి)

‘అవసరాన్ని గుర్తు చేయడమే గాక, పునరుద్ధాటించవలసి వచ్చింది. భారత-అమెరికా సంబంధాలు “ఫలప్రదం కాకుండా యాభై ఏళ్ళు వృధా అయిపోయాయ” ని బాధపడుతూ, ఇందుకు కారణాన్ని ప్రచ్చన్న యుద్ధం మీదకూ, తొలిప్రధాని జవహర్లాల్ నెహ్రూ విధానాల మీదకూ, నెట్టేయడానికి విదేశాంగ మంత్రి జస్వంత్ సింగ్ విశ్వప్రయత్నం చేశారు(కొన్ని ప్రకటనల ద్వారా). కాని విచిత్రమేమంటే ఈ విషయంలో కూడా జస్వంత్ అమెరికా నుంచి మాటలు ఎరువు తెచ్చుకోవడం, వాషింగ్టన్ వర్గాలూ “యాభై ఏళ్ళు వృధా పోయాయంటే” ఇక్కడ జస్వంతూ అదే వల్లించారు.

జమ్మూ-కాశ్మీర్ విషయం ఇండియా ఆంతరంగిక సమస్య కాబట్టి, మూడో శక్తి జోక్యాన్ని సహించమని పైపైకి మన పాలకులయితే ఇన్నేళ్ళుగా అంటున్నారు. భారత -పాకిస్తాన్లు చర్చల ద్వారా కాశ్మీర్ సమస్య పరిష్కరించుకోలేక పోతే ఉభయలూ కోరే పక్షంలో తాను మధ్యవర్తిత్వం వహిస్తానని అమెరికా ప్రకటించింది. అలాగే తన దక్షిణాసియా పర్యటన “కాశ్మీర్ పై మధ్య వర్తిత్వం వహించడానికి కాద”ని చెబుతూనే భారత పార్లమెంటులో ప్రసంగిస్తూ క్లింటన్ భారత, పాకిస్తాన్లకు సాధ్యపడకపోతే “సాధ్యమైన సందర్భంలో సహాయం అవసరమైనప్పుడు ఇతరులను అర్థించడం” లో తప్పులేదని సలహా ఇచ్చాడు.

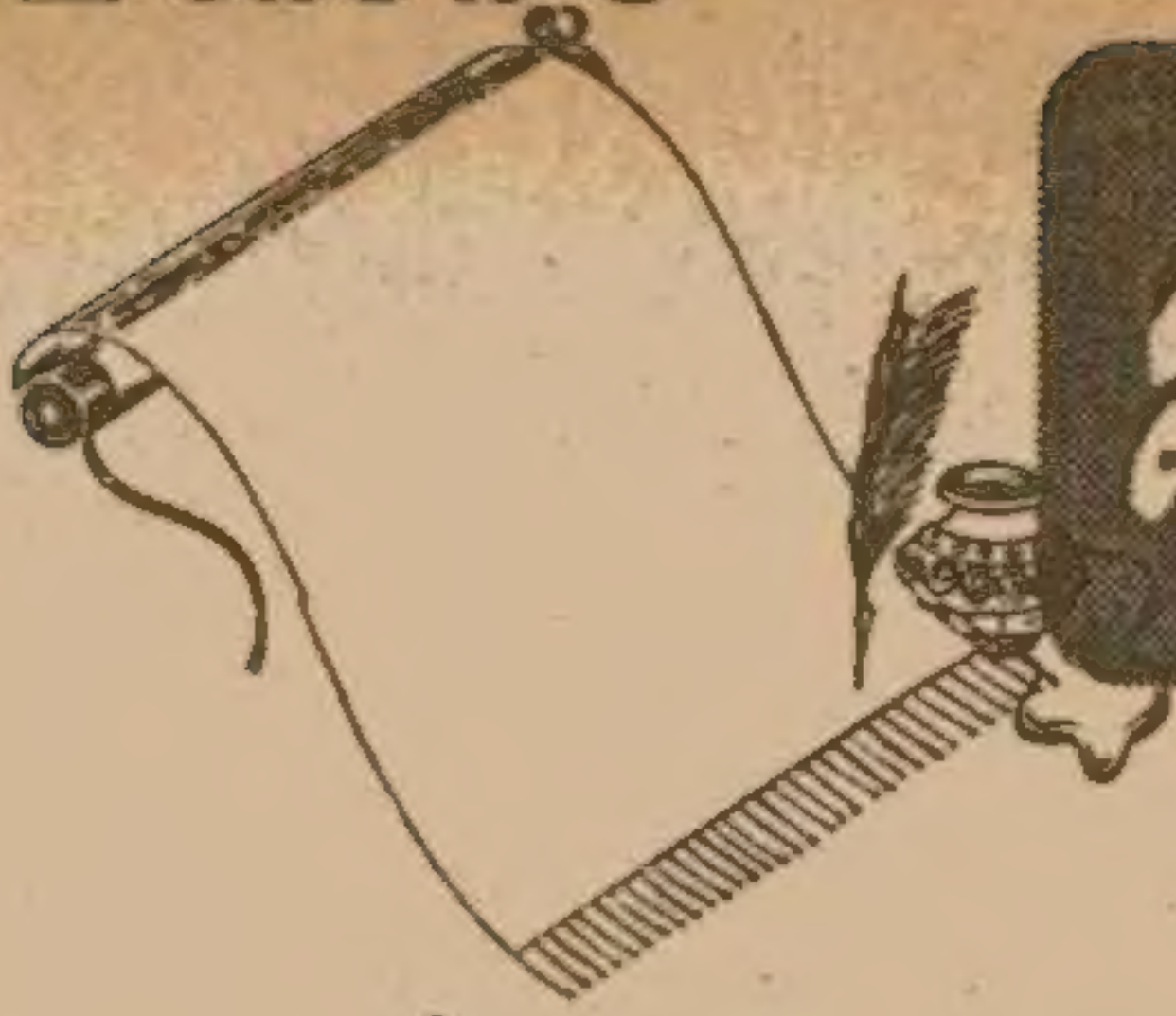
క్లింటన్ చెబుతున్న ఈ ఆహ్వానం భారత ప్రయోజనాలపై ప్రేమతో కాదు, బ్రిటీష్ వాడు దేశ విభజన సందర్భంగా కాశ్మీర్లో పెట్టిపోయిన “ఔం-బాంబు”ను అమెరికా తన ప్రయోజనాలకు వాడుకోవడానికి ఎదురు తెన్నులు కాస్తోంది. ఆ అవకాశం ఇప్పుడొచ్చిందని భావిస్తోంది. అందుకే భారత-పాకిస్తాన్లు ఎలాగూ నేడు అణ్వస్త్ర శక్తులుగా అవతరించాయని ప్రకటించుకొంటున్నందున, “ఆ కనీసపు రక్షణ వ్యవస్థ” ఏర్పడివుంది కాబట్టి మూడో శక్తి ప్రమేయం లేకుండా వెంటనే చర్చలు ప్రారంభించాలి.

“కాశ్మీర్” దక్షిణాసియాలో అమెరికా వ్యూహ రచనలో ప్రధానమైన తురుపు కాబోతోంది. అంతేగాదు, ఏ మూడో శక్తి జోక్యాన్ని మన పాలకులు నిరసిస్తున్నారో ఆమాటకు కట్టుబడకుండానే “సరిహద్దుల నుంచి ఎందురవుతున్న ఉగ్రవాదం గురించి పాకిస్తాన్తో చర్చించవలసిందిగా ” క్లింటన్ను మార్చి 21న ప్రధాని వాజ్పేయి కోరారు! వద్దనుకుంటున్న అమెరికా జోక్యాన్ని ఇది ప్రత్యక్షంగా ఆహ్వానించడం తప్ప మరొకటి కాదు. ఇంతగా పాలకులు ప్రేమిస్తున్న అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాద నేతలు క్లింటన్ పర్యటనకు ముందు అమెరికన్ అధికారులు “కాశ్మీర్ సరిహద్దుల్లో ఆధీనరేఖ పొడవునా (లైన్ ఆఫ్ కంట్రోల్) భారత సైనిక కదలికలు ఉభయపక్షాలకూ హెచ్చరికే. కాని ఇండియా కన్నా పాకిస్తానే సర్దుబాట్లు కోరుకుంటోంది” అని వ్యాఖ్యానించినట్టు వాషింగ్టన్ నుంచి శ్రీధర కృష్ణ స్వామి రాస్తున్నాడు.

పైగా పాకిస్తాన్ను టెర్రరిస్టు రాజ్యంగా పరిగణించాలని అమెరికాను మనం కోరడం కూడా దక్షిణాసియాలో అమెరికా జోక్యాన్ని ప్రత్యక్షంగా ఆహ్వానించడమేనని గుర్తించాలి. అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదం చేసేది వ్యాపారమే కాదు ఆయుధ వ్యాపారం కూడా. అమెరికా సైనిక పారిశ్రామిక వ్యవస్థపై ఆధారపడిన ఉద్యోగాలకు భద్రత కావాలంటే ఆయుధ పరిశ్రమ 365 రోజులూ ఆడుతూనే వుండాలి. ఈ పరిణామాన్ని గురించి మాక్స్ ఫ్రాంకెల్ అనే అమెరికన్ వ్యాఖ్యాత ఇలా రాశాడు: ప్రతి ఏటా అమెరికా సైన్యం మీద పెట్టే ఖర్చు 260 బిలియన్ డాలర్లు (రూ.11లక్షల 14 వేల కోట్లు) ! ఈ ప్రపంచం ఇరువైపులా ఎప్పుడూ ఏక కాలంలో రెండు యుద్ధాలను కొనసాగించడానికి ఈమొత్తం అవసరమని అమెరికా సమర్పించుకుంటోంది! ధ్వని కవిత్వంలో “అవును” అంటే ‘కాద’ని అర్థం, అలాగే అమెరికా యుద్ధ తంత్రంలో ‘శాంతి’ అంటే ‘యుద్ధ’మనే!

-ఎ.బి.కె.ప్రసాద్

మహారాజస్థీ క్రింటన్ మహానయకులగారికి

మీ దాసానుదాసుడు వాజ్ బాబు వ్రాయునది. ఉభయ కుశలోపరి. అయ్యా! నా తెలివి తెల్లారను. ఉభయమేంటి? మీరు క్షేమముగా ఉంటే ప్రపంచమంతా క్షే(క్లా)మమే కదా!

మీరు కోరినవన్నీ చేసిపెడుతూనే వున్నాం. అయినా మీరు మా దేశానికి రావడానికి అంతలా మురిపించుకోవాలా! మీ దేశం నుంచి వచ్చే సరుకులపై నున్న ఆంక్షలన్నీ ఎత్తేసాం. మిలీనియం బడ్జెట్ ను మీ కోసమే తయారు చేసాం. మీ ఆయుధ లాభాల కోసం మరో 1300 కోట్లు మారక్షణ రంగంపై కేటాయించాం. నబ్బిడీలను తీసేస్తున్నాం. మీరు చెప్పినట్లు రెండవతరం నంస్కరణలను ప్రారంభించేసాం. సి.టి.టి.యు. లాంటి బ్రేడ్ యూనియన్లు వామపక్ష పార్టీల్లాంటివి గోలపెడితే పెట్టనీండి. అడపాదడపా నమ్మెలు చెయ్యనీండి. మీకోసం అవనరమైతే ఆత్మగౌరవాన్ని వణంగా పెట్టదలచుకున్నాం. అందుకే 1 కోటి 50 లక్షల సంతకాలు చేసినా, కొన్ని వేల మంది ప్రముఖులు, మేధావులు ఉత్తరాలు వ్రాసినా, మేం ఖాతరు చెయ్యకుండా ఐ.ఆర్.డి.ఓ. బిల్లును పార్లమెంట్ లో పాస్ చేయించేసాం. ఏమాట కామాటే చెప్పాలి. కాంగ్రెస్ వారు ప్రతిపక్షమన్న పేరేగాని మీకు ఊడిగం చెయ్యడం దగ్గర కొచ్చేసరికల్లా వారి సహకారం మాకెప్పుడూ అందుతూనే వుంది. ఒక ప్రక్క రాజీవ్ గాంధీ పేరు చేర్చడంపై గొడవ చేస్తూనే వున్నారు. రెండో ప్రక్క ఐ.ఆర్.డి.ఎ. బిల్లుకు తమ ఆమోదం తెలిపారు.

చెప్పడం మర్చిపోయాను. ప్రభుత్వ రంగమంతటినీ కట్టగట్టి హోల్ సేల్ గా, మీకు హేండ్ ఓవర్ చేసేయాలని మా సిన్డా కూడా తెగ ఉబలాటపడిపోతున్నాడు. బాగా పెట్టుబడి పెట్టి కాస్త కండపట్టిన తర్వాత ఇస్తే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాం. అందుకే ఆలశ్యం. ఈ విషయంలో కూడా వామపక్ష పార్టీలూ, బ్రేడ్ యూనియన్లు గొడవలు

చేస్తూనే వున్నాయి. ఏమిటో స్వావలంబన అంటారు. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం తాకట్టు పెట్టేస్తున్నామంటారు. నాకైతే ఆ పదాలకు అర్థాలే తెలీవు. స్వాతంత్ర్యం, స్వావలంబన వంటివేవైనా కూడా పెడతాయా? అందుకే బ్రిటీష్ వారికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన పోరాటంలో కూడా నేను పాల్గొలనలేదు. పాల్గొన్నవాళ్ళ ఆచూకీ బ్రిటీష్ వాళ్ళకు ఇచ్చేశాను కూడా! అయినా స్వేచ్ఛా పిపాసులైనా మీరు బాగా ఉంటే మాకు స్వేచ్ఛ ఉన్నట్లే కదా! అర్థం చేసుకోరు వీళ్ళు. మొన్నటికి మొన్న విశాఖస్టీల్ ప్లాంట్ ను ప్రభుత్వ రంగంలోనే ఉంచాలని పెద్ద గలభాచేశారు. నిరాహారదీక్షలు, నిరసనలు, రాస్తారోకోలు, జలసమాధులని ఏదో ఒక తలనొప్పి (నాకు) కార్యక్రమం తీసుకున్నారు. నాకు చిర్రెత్తి మక్కిలిరగదన్నించాను. మళ్ళా 'ప్లాంట్ పరిరక్షణ, యూనియన్లని మాట్లాడారా తాటవలస్తానని' హుంకరించానైండి. మీరు మాత్రం తక్కువ తిన్నారేంటి! లాన్ ఏంజెల్స్ లో నిగ్గర్ రోడ్డికింగ్ ని మీ పోలీసువాళ్ళు ఏం తన్నారండి. చూడముచ్చటేసింది. మార్టిన్ లూథర్ కింగ్, పేట్రీక్ లు మూబా, చేగువేరా, ఎలెండీ. ఇలా ఎందరో శాశ్వతమైన ఏకంగా లేపేసిన మీకు తన్నించడం బరాణీలు నమిలినట్లే. అఫ్ కోర్స్ సద్దాం హుస్సేన్, గడాఫీ లాంటి వాళ్ళు మాత్రం మీ వేటుకు పడకుండా తప్పించుకుంటున్నారు.

ఇక సిటిబిటి సంతకం సంగతా మా జస్వంతోడు మీ టోల్ బోర్డ్ తో కలసిన మొదటి మీటింగ్ లోనే ఒప్పేసుకున్నాడు కదా! అయితే ఎందుకు సంతకం పెట్టడం లేదన్నది మీ మాంశ. ఏం చెప్పమంటారు. మీకోసం ఆలోచించే ప్రతీ సందర్భంలోనూ కంట్లో నలునులూ, కాలిలో ముల్లులూ వామపక్షశక్తులు అడ్డుతగుల్తున్నాయి. నన్ను స్వేచ్ఛగా మీకు ఊడిగం చేసుకొనవ్వటం లేదు. అందుకే మీరు నాకొక ఫేవర్ చెయ్యాలి. జస్వంతోడు ఆ పాటికి చెప్పే ఉంటాడు. అణ్ణుస్త దేశ ప్రతిపత్తిని కల్పిస్తూ మా దేశానికొక సర్టిఫికేట్ ఇవ్వండి చాలు.

ఆ సర్టిఫికేట్ ను అడ్డం పెట్టుకొని సంతకం పెట్టేస్తాం. ఉభయ తారకం. మీ కోరిక తీరుతుంది. మాకు మీ సర్టిఫికేట్ రాజకీయంగా ఉపయోగపడుతుంది.

“మా ఇంటికొస్తే ఏం తెస్తావ్. మీ ఇంటికొస్తే ఏమిస్తావ్” అన్న మీ ఫిలాసఫీని క్షుణ్ణంగా అర్థం చేసుకున్నాం. కాబట్టే మేం అమెరికా వచ్చి మిమ్మల్ని కలిసినపుడు చేసిన వాగ్దానాలన్నీ అమలుపర్చాం. మీరు మా ఇండియా వస్తున్న సందర్భంగా కూడా ఎన్నో పనులు చేశాం. మీరు మాదేశం వస్తున్నారని ఖరారు చేసిన దగ్గర్నుండి నాకు కంటిపై కునకు లేదంటే నమ్ముండి మీలాంటి శృంగార పురుషులు, వస్తుంటే కాస్తంతైనా ఈస్టటిక్ సెన్స్ ప్రదర్శించాలి కదా. అందుకే మీరు సందర్శించే ప్రదేశాలన్నింటినీ ముస్తాబు చేస్తున్నాం. హైదరాబాద్ లో మీరుండే మూడు గంటల కోసం రూ. 60 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాం. ఢిల్లీ ఎర్రకోటకు రంగులు వేయడానికి రూ. 10 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాం. ఢిల్లీలో మీ రెక్కడ బస చేస్తారో మీరింకా మాకు చెప్పకపోయినా మీ కోసం, మీదేశ ఆర్థిక చక్రవర్తుల కోసం, మీ పెంపుడు కుక్కల కోసం (మా మేనకా గాంధీకి నచ్చజెప్తారేండి) షెరాటన్ హోటల్ లో 400 గదులు బుక్ చేశాం. మీ కోసం ప్రత్యేకంగా అగ్రా తాజ్ మహల్ ద్వారాలను రాత్రి వీక్షణం కోసం తెరచి వుంచుతున్నాం. మా హైదరాబాద్, ఢిల్లీ రోడ్లుపై దుమ్ము ధూళి లేకుండా శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాం. మీరువేసే బిచ్చం మాకే దక్కేట్లు అడుక్కొనే వాళ్ళను అరెస్ట్ చేస్తున్నాం. మీరు ఎప్పుడు అడుగుపెడతారా, మీ పాదస్పర్శతో పులకరించిపోదామని మా భరతమాత, మేం వెయ్యికళ్ళతో ఎదురు చూస్తున్నాం మా గనులు, భూములు, కంపెనీలు, మా మెదళ్ళన్నీ మీకు అప్పజెప్పడానికి రెడీగా ఉన్నాం. మీరు విదల్చబోయే బిచ్చం కోసం జోరెలతో రెడీగా వున్నాం. ఇక మీదయ, మా ప్రాప్తం ఉంటాను.

ఇష్టు
మీదాసాను దాసాను
వాజ్ బాబు

అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం

మహామనీషి క్లారా జెట్కిన్

పద్మశ్రీ

మార్చి 8వ తేదీన అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవాన్ని ప్రపంచ వ్యాప్తంగా జరుపుకున్నారు. మన దేశంలోను, ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో గత దశాబ్దకాలంలో ఈ అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం అత్యంత ప్రాచుర్యం పొందింది. అయితే ఏ దృక్పథంతో అయితే ఈ అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం ఏర్పడిందో ఏ పోరాట స్ఫూర్తితో అయితే ఈ మార్చి 8నిపాటించాలో ఆ ప్రాముఖ్యాన్ని కొన్ని బూర్జువా కార్మిక సంఘాలు, మీడియా కూడ ప్రక్కదోవ పట్టిస్తున్నారు. అందువల్ల అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం వెనుక ఉన్న మహనీయులు, వారి కృషి, మార్చి 8 ప్రాముఖ్యాన్ని వర్గదృక్పథంతో పనిచేసే ప్రతి మహిళ, పురుషుడు తెలుసుకోవాలనిన అవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో ఈ వ్యాసాన్ని అందించడం జరుగుతోంది.

అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం అనగానే మనకు మొట్టమొదటగా గుర్తు రావలసిన పేరు 'క్లారా జెట్కిన్'. క్లారా జెట్కిన్ 1857, జూలై 5న జర్మనీలో వయేడరా అనే చిన్న గ్రామంలో, ఒక బడిపంతులు ఇంట్లో జన్మించారు. తన 17వ ఏట స్కూలు టీచర్ గా ట్రైనింగ్ అవుతున్న సంద్భంలో సోషలిస్ట్ ఉద్యమంతో పరిచయం ఏర్పడింది. 1881లో ఆమె జర్మన్ సోషల్ డెమోక్రాటిక్ పార్టీ సభ్యురాలిగా చేరి పార్టీ పనుల్లో చురుకుగా పాల్గొనటం ప్రారంభించారు. 1889లో పారిస్ లో జరిగిన రెండవ ఇంటర్నేషనల్ కాంగ్రెస్ లో ఆమె ప్రధాన నిర్వహకులలో ఒకరుగా ఉన్నారు. ఆ సమావేశంలో ఆమె మహిళలు అధిక సంఖ్యలో పోరాటంలో పాల్గొనడం పోరాటాలు విజయవంతం కావని, అందుకు వారిని పోరాటంలోకి తీసుకురావటానికి ఒక ప్లానును రూపొందించాలని చాటారు. మహిళల చైతన్య స్థాయిని పెంచినట్లైతే వారు పోరాటాల్లోకి రావటానికి సంసిద్ధంగా ఉంటారని అయితే పోరాటాలు విజయం సాధించిన అనంతరం వారికి కూడ సమాన హక్కులు, విజయంలో భాగస్వామ్యం తప్పనిసరిగా ఉండాలని ఈ సందర్భంలో ఆమె తన దృఢమైన అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. ప్రపంచంలోనే మహిళల హక్కుల గురించి ఒక మహాసభలో మొట్టమొదటిగా మాట్లాడినది క్లారా జెట్కిన్ మాత్రమే. దీని తర్వాత ఆమె అవిశ్రాంతంగా చేసిన కృషి

ఫలితంగా 1890లో జర్మన్ సోషల్ డెమోక్రాటిక్ పార్టీ తమ కార్యక్రమంలో 'మహిళలకు ఆర్థిక, రాజకీయ, చట్టపరమైన సంపూర్ణ సమానత్వం ఉండాలని ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది.

1892లోనే క్లారా జెట్కిన్ శ్రామిక మహిళల కోసం 'ఈక్వాలిటీ' (సమానత్వం) పేరుతో ఒక పత్రికను నడిపేవారు. శ్రామిక మహిళల్లో వర్గ దృక్పథాన్ని ఏర్పరచి, వారిని వర్గపోరాటాల్లో భాగస్వాముల్ని చేయుటమే ఈ పత్రిక ప్రధాన ఉద్దేశ్యం. కార్మికవర్గ విముక్తిలోనే మహిళా విముక్తి కూడా ఇమిడి ఉన్నదని ఆమె గాఢంగా విశ్వసించింది. వంద సంవత్సరాల క్రితమే ఆమె తన సంపాదకీయాలలో లింగవివక్ష పాటించవద్దని, చదువులోను, ఇంటిపనిలోను బాలబాలికలను ఇద్దరినీ సమానంగా చూడాలని, అటువంటప్పుడే ప్రజలు నమాజానికి ఆరోగ్యకరమైన పౌరుల్ని అందించగలరని శ్రామిక వర్గానికి చాటి చెప్పేవారు. 1891లో 2000 సర్క్యలేషన్ కలిగిన ఈక్వాలిటీ పత్రిక 1914 నాటికి 1,25,000 చందాదారుల్ని చేర్పించగలిగింది. ఇదొక అమూల్యమైన విజయం.

అంతర్జాతీయ మహిళా ఉద్యమంలో క్లారా జెట్కిన్ ప్రధాన పాత్ర పోషించారు. ఆమె ప్రోద్బలంతో 1907లో సోషలిస్ట్ మహిళా ఇంటర్నేషనల్ ఏర్పాటు చేయబడింది. దీనికి 15 దేశాల నుండి 59 మంది మహిళలు హాజరయ్యారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న అనేక సమస్యలను వెలుగులోకి తీసుకువచ్చి వాటికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేయటంలో అన్ని దేశాలలోని సోషలిస్ట్ పార్టీలు

శక్తివంతంగా కృషి చేయాలని" ఈ మహిళా ఇంటర్నేషనల్ లో క్లారా జెట్కిన్ పిలుపునిచ్చారు

1908 మార్చి 8న అమెరికన్ సోషలిస్ట్ మహిళలు తమ హక్కుల సాధన కోసం పెద్ద ఎత్తున ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు. దీనికి కొనసాగింపుగా, ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను ఎలుగెత్తి చాటేందుకు మార్చి 8వ తేదీన అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవంగా గుర్తించి, దానిని ప్రపంచ దేశాలన్ని పాటించేందుకు పిలుపునివ్వాలని 1910లో కోపెన్ హేగ్ లో జరిగిన సెకండ్ ఇంటర్నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ క్లారా జెట్కిన్ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టి ఆమోదం పొందేలా చేశారు. అప్పట్నుండి మార్చి 8వ తేదీని అంతర్జాతీయంగా మహిళలందరు తమ హక్కుల సాధన కోసం ఏర్పాటు చేసిన పోరాట దినంగా జరుపుకుంటున్నారు. ఇందులో చెప్పుకోదగ్గ అంశం 1911 మార్చిలో జరిగిన అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవంలో జర్మనీ, ఆస్ట్రేలియా, స్విట్జర్లాండ్ మరియు డెన్మార్క్ లలో లక్షలాది పురుషులు, మహిళలు కలిసి అనే ప్రజా కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. వీటిలో ఓటుహక్కు, పనిహక్కు, ఉద్యోగంలో వివక్షత తొలగింపు తమ ప్రధాన డిమాండ్లుగా ముందుకు తీసుకువచ్చారు.

లక్షలాది కార్మిక మహిళలకు స్ఫూర్తి నందించిన మహా వనిత క్లారా జెట్కిన్ జూన్ 20, 1933లో మాస్కోలో మరణించారు. ఆమె తన తుదిశ్వాస విడిచేవరకు మహిళలకు వర్గచైతన్యం కలిగించటంలోను వారిలో పోరాట స్ఫూర్తి రగిలించటంలోను అహర్నిశలు శ్రమించారు. ఆమెను చివరిసారిగా దర్శించటానికి మాస్కోలో 6 లక్షల మంది కార్మికులు అంత్యక్రియలకు హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంలో కామ్రేడ్ క్లారా జెట్కిన్ కు సమస్త కార్మికలోకం తరపున 'లాల్ సలామ్! లాల్ సలామ్!' అంది.

అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం మహిళల హక్కుల సాధనలో వారు చేసిన పోరాటాల విజయాలకు సంకేతం. ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని ఎవరైతే మహిళలు సమాజంలోని కుల, మత, వర్గ, లింగ వివక్షకు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతూ తమ అస్తిత్వాన్ని నిలుపుకోవటానికి నిరంతరం కృషి చేస్తున్నారో వారందరికీ సి.ఐ.టి.యు. తన సౌభ్రాతృత్వాన్ని ప్రకటిస్తోంది. ★

KLV02A316

9వ సెక్షన్కు ముందు...
రెవంతు బిల్లు వచ్చిందా...
పంకావాలసలు నీకు!!!

అన్నం

From :

☎ : 7612474

Editor

KARMIKALOKAM

C.I.T.U. Office,
N.V.B. Smaraka Kendram,
1-1-60/4, Musheerabad.
Hyderabad - 500 020

Address

To,

26

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	KLV01A316
పుస్తకం పేరు	ఆంధ్ర లాగు
తారీఖు	24-8-2023
ముందు లిప్తి	Yes
వెనుక లిప్తి	Yes
మొత్తం పేజీలు	28
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO 12, 13
ఖాళీ పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Mounika
పేజీలు విడదీసినది	Mounika
స్కాన్ చేసినది	Mounika
పరీక్ష చేసినది	MANASA
పేజీలు సరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడింది	
తప్పులు	NO
పరిస్థితి	Good